

Matiu

Yesu kala kuwa lalo Matiukafo lufuwa wiyami ka Komu Ka

Buku ama ya Yesu ege-ege moinamo we tuwelu (12) minagu yauti we ma kuliya Matiu, kuliya ma Lifai yakafo lufuwa wiyami ne. Matiu ya Yuda we minoto, Yesu ege moinámami kamenalo ya kifana takisi olu-olu imo lono olaito, Yesu lula fiyaito ya lonowa fulito ege wiye.

Yuda wenena yate Gotikafo ilifi melami we ya oto nelauti efili ledeto kiyabate we wekudi mine-nagoliye, loti kiyabala o minamo, Hibulu kalekati ya wewa Mesaiyale, loti, ido Giliki kalekati ya Kilistole, loti lo minae. Eti lo minato, Matiu ya Yuda we minoto, aimola Yuda wenenala Yesu ya Gotikafo ilifi melami we Mesaiya ona ya ne, loti kolinagilae, loto kawa ya lufuwa wiyami ne.

Lamo kawa lufuwa wiyami ya katoto, ailo we ma lufuwa wiyaiye, loto kolonimo nefa, ido Matiukafo aimola kuliya ya olu faka ádenae, loto kolami yamu, Ege-ege moinomo we ya lowe, loto lufuwa wiyámaiye. E'e, Ege-ege moinami we ya liye, loto lufuwa wiyami ne. Lufuwa etito wiyami monawa yamaidana oto aiga Yonikafo lufuwa wiyaiye.

*Yesu Kilisto aulafu kolofala-mota kulini
(Lu 3:23-38)*

¹ Yesu aulafo kolofala mino oluti wamo ya kulini etito ya ne. Yesu Kilisto ya Defiti kipa ufa fiyaigu yauti ya ne. Ido Defiti ya Abalahamu kipa ufa fiyaigu yauti ya ne.

² Abalahamukafo Aisaka kedami. Ido Aisakakafo Yekopu kedami. Ido Yekopukafo Yuda yaki ido kunalafo-mota yaki kedami. ³ Ido Yudakafo Pelesite Selate kedami ya kipawa lele onibo ya Tamali ya ne. Ido Pelesikafo Hesiloni kedami. Ido Hesilonikafo Lamu kedami. ⁴ Ido Lamukafo Aminadapu kedami. Ido Aminadapukafo Nasoni kedami. Ido Nasonikafo Salimoni kedami. ⁵ Ido Salimonikafo Bowasi kedami ya kipawa olafo ya Lahapu ya ne. Ido Bowasikafo Obeti kedami ya kipawa olafo ya Luti ya ne. Ido Obetikafo Yesi kedami. ⁶ Ido Yesikafo kiyabani we wenaba Defiti kedami.

Ido Defitikafo Solomoni kedami ya kipawa olafo ya komu ya Ulia olonafo ne. ⁷ Ido Solomonikafo Lehobowami kedami. Ido Lehobowamikafo Abiya kedami. Ido Abiyakafo Asa kedami. ⁸ Ido Asakafo Yehosafati kedami. Ido Yehosafatikafo Yolami kedami. Ido Yolamikafo Usia kedami. ⁹ Ido Usiakafo Yotamu kedami. Ido Yotamukafo Ehasi kedami. Ido Ehasikafo Hesekia kedami. ¹⁰ Ido Hesekiakafo Manase kedami. Ido Manasekafo Emoni kedami. Ido Emonikafo Yosaiya kedami.

¹¹ Ido Yosaiyakafo Yekonia yaki ido kunalafomota yaki kedami ya aya kamenalo ya Babiloni wenna kimiwenina yate Isilaeli wenna numunido meleti gilimiti uti ebanina Babilonika nela fi gedamo.

¹² Ido Babilonika nelalo utamo kamena yalo

ya Yekoniakafo Sealitiyeli kedami. Ido Seali-tiyelikafo Selubabeli kedami. ¹³ Ido Selubabelikafo Abiyuti kedami. Ido Abiyutikafo Eliyakimu kedami. Ido Eliyakimukafo Asoli kedami. ¹⁴ Ido Asolikafo Sadoku kedami. Ido Sadokukafo Ekimi kedami. Ido Ekimikafo Eliyuti kedami. ¹⁵ Ido Eliyutikafo Eleyasa kedami. Ido Eleyasakafo Matani kedami. Ido Matanikafo Yekopu kedami. ¹⁶ Ido Yekopukafo Yosefe kedami. Ido Yosefe ya Malia wanafo ne. Ido olonafo Maliakafo Yesu kedami ya kuliya Kilistole, loto ya ne.

¹⁷ Etiti minamo, ya Abalahamu kede melami kipa minado yaloti oloto piyamo wenenawa fotini (14) wenenawa etiti oloto piti fulu uti uti ato dito dito aiga yalo Defiti oloto piyami. Ido Defiti kede melami kipa minado yaloti oloto piyamo wenenawa fotini (14) wenenawa ayaidana oti oloto piti fulumo idato, aiga yalo kuwonibo yate Isilaeli wenena Babilonika nelau olu fulu gedato minamo. Ido Babilonika minamo kamena yaloti oloto piyamo wenenawa ya fotini (14) wenenawa oloto piti folato, oloto piti folato ayaidana o minomo wato wato ena yalo ya aiga Kilisto oloto piyaiye.

*Yesu oloto piyami ka
(Lu 2:1-7)*

¹⁸ Ena Yesu Kilisto oloto piyami ka ya etito ne. Olafo Malia Yosefe ko mele edafa, u ekelámami kamenalo ya Goti Ouna Felegagakafo mona mele edaito ya Malia nomilipala mulunau nemo ya eyámae. ¹⁹ Etiti eyámafa, ido wanafo Yosefe

ya monala efe limoma nenako, ya olu ukanalo koli edetena, loto yamu kala auma wito kito momona oto ilifi fulitena, loto kolaiye. ²⁰ Eti loto netawa yamu kala ki minaito ya moda Wekola enisolela makafo famoku oloto pi umuto eti loumami, Defiti nakulafo Yosefeyo, ologafo Malia olunae, lotoma koli komámányo. Nomilipala mulunau nemo ya Goti Ounalekati nemo ya felegaga ne. ²¹ Felegaga neto ya nalafo kedageto ya amokafo wenenala lifimanina olu mofuto olu omuni kenagoliye, loto kuliya Yesule, loto melo, loto loumaiye.

²² Ena netawa muki o fedami yamu Wekolakafo ka polofete welalo melaito eti limo,

²³ Kolalo. Nomili ma weki onámami nomili ma nomilipala mulunau minoto nalafo ma kedageto kuliya ya Emanuwelile, loti melenagilae. Ido kuliya monawa ya Goti ya lalimoteki ne,

loto ka mono lufuwau (*Ais 7:14*) ya nemo kawa ya wiyaiye.

²⁴ Ena Yosefe onototo nedito Wekola enisolelakafo ka loumami ya welalo meyalo melete olonafodo ya ekelámoto, ²⁵ minomo uti uti yalo ya nalafo kedaito, ya kuliya Yesule, loto melaiye.

2

Mika faigakati ka maninigu nemo we o fedamo ka

¹ Yuda wenena kiyabani we wenaba Heloti minami kamenalalo ya Yudia ebaleka Betelehemu numudo yalo ya Yesu ya oloto piyaiye. Oloto piyami kamenalo ya moda fo idaidokati ka

maninigu nemo we Yelusalemu numudo o fedeti ya eti loti loga amo, ² Yuda wenena kiyabani we wenaba oloto piyami ya numuna ega ya ne? Ukulula fo idaidoka yalo moda eyetoto ya kuliya olu faka loto oudelute-kate umunune, loto one, loti lae.

³ Eti loti lato, ya wenaba Helotikafo kawa kolito ya siya-mulunau keina ito, ido Yelusalemu wenena muki yaki ayaidana oti keina kolae. ⁴ Keina koli minato, ya Helotikafo Goti yokila ki umamo we wenabani yaki, ido wenena lo melami ka api gilibi-gilibi amo weki muki olu mau wi gedeto ya logimami, Gotikafo kiyabate we wekudi ilifi melami we Kilisto ya egalo oloto pinaiye? loto loga o gedaito, ⁵ itibiti loumamo, Yudia ebaleka Betelehemu numudo yalo oloto pinagoliye. Ido polofetekafa lufuwa wiyaigu ya eti limo,

⁶ Aiyo, Yudia mikau Yuda wenena numuna meya nabanina muki yauti ya Betelehemu numuna ya lumuto kefo efemako minámenanimo ne. Aya numuna meya naba yauti ya kiyaba we wekudi ma oto, ya wenenane Isilaeli wenena muki ya kiyaba o gedenagoliye,

loto ka mono lufuwau (*Mai 5:2*) ya nemo ne, loti loumae.

⁷ Eti loti loumato, ya Helotikafo kolito ya we-momo ka maninigu nemo we ya momona oto luni fiyaiye. Luni fiyaito ato, ya ukuluwa apito oloto piyami kamena yamu loga-miga o gedaiye. Loga-miga o gedaito, amote loumato, kolito ya logimami, ⁸ Linate Betelehemuka ya uti kipawa yamu auma witi moni wiliti olu oloto pi edetima

ya oti lonomato, namo ya ayaidana oto uto kuliya olu faka loto ounelune-kane umunae, loto unagolowe, loto logimito gilifi fulaiye.

⁹ Eti loto logimami ka ya koliti uti, ya moda ukuluwa komu fo idaidoka eyamo ya u komu uto kipawa nedo uto aufaleka minaiye. ¹⁰ Ukuluwama eyeti, ya seni-mulunigu alikani oti lalo naba-naba koli minae.

¹¹ Ena numuguma diti kipawa kefolate olafo Maliate geyeti, ya kuba wi edeti, kuliya olu faka loti, ouni-luni-kani umuti minae. Eti oti minoti ya koukamenina efiliti neta lalo umamo, ya kifana mona kuliya goli yaki, ido yokila ladanuwa imo kiyamo kuliya falagenesenisi yaki, ido yá nowala ladanuwa imo kuliya mulu ya umae. ¹² Umato, Gotikafo famoku yau fuka ka ma eti logimami, Heloti nedo itibiti áumalo, lito koliti yamu ya kanu maleka uti inanimó ebanidoka itibiti wae.

Isipi ebaleka koli wamo ka

¹³ Utato, ya moda Wekola enisolela makafo famoku yau Yosefe fede umuto eti loumami, Kamo nedito kipa kefolaki, ido olafoki koli gilimito Isipi ebaleka uto aya ebau ya minoto, ka kofa logiminamo yamu kiyabane o minalo. Moda kolabe? Helotikafo kipawa ofo fulunae, loto moni wilinagoliye, loumaito ¹⁴ Yosefe nedito kipa kefolaki, ido olafoki luwaila siniku akaima gilimito Isipi ebau wiye. ¹⁵ Gilimito yau wito yalo minomo diti diti, ya aiga Heloti folami kamenalo ya itibiti Isilaeli mikau oti minae. Ido komu adeina Wekolakafo ka ma polofete welalo melaito eti limo,

Isipi mikauti ya Nanefo lula fiyoneto itibito aiye, loto ka mono lufuwau (*Hos 11:1*) nemo ka ya etito wiyaiye.

Helotikafo lito kipa kefola muki ya gini folamo ka

¹⁶ Ena ka maninigu nemo wemomo inanimu ebanidoka itibiti kanu ailo maleka wato, ya Helotikafo, Kone wiyae, loto kolami siya kala-kala loitaito kimiwe gilifi melaito, uti Betelehemu numuna nabau ido numuna-amuna adu negu muki yauti wenena nanibo melege lele olu fulámamo kipa kefola muki ya gini fulumo wae. Eti o gedami ya komu ka maninigu nemo we logamiga o gedaito, weniguti ukulu fedami kame-nawa loumato kolami yamamu koli minoto eti iye. ¹⁷⁻¹⁸ Ena aya kawa ya polofete Yelemaiyakafo limo,

Lama numuna meya yau nola ma kolamo ya kufu naba oto, Ei-ai, loto siya-mulunau nabana kolami ya wena Leselikafo ufa fiyami wenenala nomilipanina yamu kufu nabana o minaito, ya wenenala egaidana oto siya-muluna olu you lo edenune, loti kolafa, nomilipanina minámamo yamu, ogoufámae,

loto ka mono lufuwau (*Jer 31:15*) nemo ka ya komu adeina lufuwa wiyaido ya netawa muki o fedaiye.

Yosefe kipa yaki olafoki gilimami ka

¹⁹ Ena Heloti fulutaito ya moda Wekola enisolela makafo Isipi ebau Yosefe famoku fede umuto eti loumami, ²⁰ Kipawa ofenagolimo

wema fulutaiye. Yamu folomokalo yati nedito, amoki ido olafoki gilimito itibito Isilaeli mikau wo, loto loumaiye. ²¹ Kawa loumami ya Yosefe kolito ya nedito kipawa yaki ido olafoki gilimaito, itibiti Isilaeli mikau wae.

²² Wafa, ido Akelausi yakafo melafo Heloti ebala oluto Yuda wenena kiyabani we wenaba ne, loti lamo ya Yosefe kawa ya kolito ya, yalo uto minenube? loto koli umaito, ya famoku yau fuka ka ma kolito ya Galili mikau yau uti moniti ²³ ya numuna naba ma kuliya Nasalete yau oti numuna ku onoti minae. Eti o minamo yamu ya komu adeina ya polofete yate lamo, Wenena muki yate amomu ya Nasalete we ne, loti lo edenawae, loti kawa lamo ya etito u ayalo wiyaiye.

3

Yoni noku wi gede-gede imo we lo oloto melami ka

(Mk 1:2-8; Lu 3:1-18; Yo 1:19-28)

¹ Ena kamena yalo ya noku wi gede-gede imo we Yoni Yudia eba kofo mikau ya o fedeto, wenena ka naba lo oloto gimito eti limo, ² Kosinau kiyaba we wenaba wenenala kiyaba o ledami we kamenala moda alitinako, loti seti-muludi olu eleyapa wiyalo, loto logimaiye. ³ Aya wewa Yoni yamu ya polofete Aisaiyakafo eti limo,

Kofo mikau yalo we ya welauti ka auma wito eti loto lo oloto melenami, Wekola moninami kanula ya olufe loti wili edalo, loto lo minenaiye,

loto limo ka ya ka mono lufuwau (*Ais 40:3*) ya nemo ne.

⁴ Ido Yoni ukanalo owo ya yafo-kameli yowalakafo olufe lamo ya ukanalo owo wito, ido kimela ya bulumakau atuwakafo olufe lamo ya kofalalo ya kime wito, ido wela-neta ya ebenuki ido kofuku sabu fimona nowala yaki no-no o minaiye.

⁵ Ena Yelusalemu wenena, ido Yudia mikaloti wenena muki yaki, ido wenena ebanina adu Yodani no nabalo nemo wenena yaki muki ya Yoni nedo oti ⁶ ya lifimanina lo oloto melato, Yodani no nabau ya noku wi gedemo wiye.

⁷ Noku wi gedaito, ya Falisi ido Sadusi we maleka ya noku wi gedaido ato, ya geyeto eti logimami, Linate koyofa nomilipala minamo, Metefokafo lifima lolumunami kamena naba ya adu melainako, loti koliya enawae, loto fuka ka ya kemakafo logimaiye? ⁸ Linate seti-muludi olu eleyapa witi monatina efe limo ya melalo.

⁹ Ido linate kolamo, Abalahamu ya autefo-kolofatema nenako, yamu Gotikafo lifimate olu itibito lomámenami ne, loti luti-katigu ya koli minafe? Etiti kolámalo. Gotikafo kifana-afana yakafo Abalahamu nakulafo-mota olufe lenae, lenami faifa olufe lenagoliye. ¹⁰ Ido luna ya yá monalo moda mele minami ne. Eti inako, yá ma ilawa lalo liyámenami yá muki monalo fukoto yoku kinagoliye.

¹¹ Linate seti-muludi olu eleyapa wiyone, loti ato ya namo moda nokafo noku wi gedofa, ido we ma aiga enami ya namo olu fulu nedeto wenaba ona nemoma nenako, namo efe yamo kiyanalo

netala olu fulo edenamo ya efe ádenagoliye. Aya wewa ya Ouna Felegaga yaki ido yo famulakikafo noku wi geddenagoliye. ¹² Wewa ya yuwa witi lilika winami neta ya anau oluto lono oluto yuwa witi atuwa ya kilito fulo yo eifámenami yoku ya ito, yuwa witi kula ya olu mau wito oluto numugu melenagoliye, loto Yonikafo logimaiye.

*Yonikafo Yesu noku wi edami ka
(Mk 1:9-11; Lu 3:21-22)*

¹³ Ena aya kamenalo ya Yesu Galili mikaloti Yodani no nabalo ya oto Yonikafo mono noku wi nedeniaye, loto amo nedoka o fedaito, ¹⁴ Yonikafo loumami, E'e, namodoka ya nedito oto lane? Namu ya kamokafo noku wi nedenanimo ya lalo enagoliye, loto lo fuko edaifa, ¹⁵ ido Yesukafo limo, Moda laba, ido oiya ya namo wenelo meyalo melenanimo ya etito Goti mona lalo mele lo-mamidana oto melenalimo ya moda ogofunami ne, lito ya Yonikafo kolito ya welalo meyalo melete, noku wi edaiye.

¹⁶ Noku wi edaito, Yesu ayalo nokuti dito, eyaima moda kosina godito Goti Ouna ya nema mulu yaidana oto lumuto, amodo fiyaito, ¹⁷ ido kosinaukati nola makafo limo, Moda youma we Nanefo sene-mulune umomo we ya lalo ona ey-owe, loto liye.

4

*Satanikafo Yesu kepa mele edami ka
(Mk 1:12-13; Lu 4:1-13)*

¹ Ena ayaloti ya Ouna Felegagakafo Yesu ya ilimito Satanikafo kepa mele edenaiye, loto kofu

mikau akaiya ilimito idaiye. ² Dito fo kamena foti (40), ido lumi ya foti (40) ya wela-neta moi wito minototo aiga ya kadunamu folaito, ³ kepa mele-mele ledami we ya amo minaido oto loumami, Kamo Goti Nalafoma minotoma, kifana ama nemo ya loumageto weka-neta fedaneyo, loumaiye. ⁴ Loumaito Yesukafo itibito loumami, Wenena mino kolinawamo ya wenineta nenawamo yako minámaiye. E'e, Goti welaloti ka limo muki meyalo melenawamo ya moda mino kolinawamo ne, loto ka mono lufuwau (*Lo 8:3*) ya nemo ne, loto loumaiye.

⁵ Eti loto loumaito, ya Satanikafo felegaga numuna meya Yelusalemu yau ilimito uto Isilaeli wenena felegaga kuliyai numuna naba kolalo olu nedi edeto loumami, ⁶ Kamo Goti Nalafoma minotoma umaloti satomo mikalo youma wiyo. Mono lufuwau yau eti limo, Kamomu ya enisolela ya logimageto, kiyaba o kedeti, kiyaga ya kifanakako kofotenaiye, loti ya ani mulalo olu faka lo kedenagilae, loto ka mono lufuwau (*Sng 91:11, 12*) ya nemo ne, lito, ⁷ Yesukafo limo, Ido aya lufuwau yau ka ma eti limo, Wekola Gotitina ya kepa mele umámalo, loto ka mono lufuwau (*Lo 6:16*) ya nemo ne, loto loumaiye.

⁸ Loumaito, yaloti ya Satanikafo ilimito mowa naba-naba akaiyati nemo yalo ilimito dito, minoto mikau-mikau eba muki kuliyai neta-mata ilibito eti loumami, ⁹ Kuba wi nedeto, kuline olu faka loto, ouga-luka-kaka nomagetoma ya

netawa-matawa muki ya kumunagolowe, lito,
¹⁰ Yesukafo limo, Ka mono lufuwau eti limo,
 Wekola Gotitina oudi-luti-kati umuti aimolako
 kiyani umola fiti kouba-naba o edalo,
 loto limo (*Lo 6:13*) nenako, yamu Sataniyo,
 namodokati faiga womo! loto loumaiye.

¹¹ Eti lito, Satani ya fulo edeito wito, ena Goti
 enisolela o fedeti Yesu ana olu faka lo edae.

*Yesu Galili mikalo apito lonola olami ka
 (Mk 1:14-15; Lu 4:14-15)*

¹² Ena Yoni nela numugu fulo edamo ka ya koli-
 toto, Yesu kawa ya kolito minami eba ya fulito,
 Galili mikau ya wiye. ¹³ Uto Nasalete numunaloti
 fokito uto, Kapeneyamu numuna nofuna Galili
 onowalo ya Sebuluni ido Napitali mikau ya onoto
 nedito minaiye. ¹⁴ Eti o minami ya komu adeina
 polofete Aisaiyakafo eti limo,

¹⁵ Wenena ya Sebuluni mikau ido Napitali mikau,
 ido kuwo no kanu anawalo ido Yodani
 no naba wela ya kuwo no filigaleka aya
 Galili ebau ya ailo feka wenena mikanina
 minamo ¹⁶ ya wenenawa sinidigu minamo
 ya lamena naba-naba moda eyato, ido we-
 nena fulunagili minadoka ya lamenawa
 yakafo lamena o gedaiye,
 loto ka mono lufuwau (*Ais 9:1-2*) nemo ka yama
 u ayalo winaiye, loto aya mikau yau uto minaiye.

¹⁷ Ena kamena yaloti Yesukafo apito eti lo oloto
 gimami, Seti-muludi olu eleyapa wiyalo. Kosinau
 nemo we wekudi wenenala kiyaba o gedami
 kamena moda adu otainako, yamu seti-muludi
 ya olu eleyapa witi melalo, loto lo oloto melemo
 wiye.

*Yesukafo we fo (4) ya luni fiyaito ege wamo ka
(Mk 1:16-20; Lu 5:1-11)*

¹⁸ Yesu ya Galili nofuna anawalo monimo uto eyami ya kunalafu-yalafu lele Saimonite kuliya ma Pita, ido Adulute laefa olami owo noku fuloti laefa olu minaito ¹⁹ Yesukafo logimami, Nege melailo. Mona api gilibinamo ya wenena olu-olu enawami we bulu gedenagolowe, lito, ²⁰ alako ya laefa owoninama fuliti ya ege meleti waiye.

²¹ Ido yaloti monimo uti Sebedi nalafu lele Yemusite, Yonite ya geyaiye. Menibo Sebediki lakoina sipiku laefa owoni fukami kifiti minato, Yesukafo luni fiyaito, ²² ayalomati ya sipiki ido meniboki ya fulititi oti ege waiye.

*Yesukafo kala kuwa lalo lo oloto gimami ka
(Lu 6:17-19)*

²³ Ido Yesu Galili mikau muki monimo uto uto, mono numunina negu-negu dito, Gotikafo mikalo wenena kiyaba o gedami kala kuwa lalo ya lo oloto gimito, ido wenena neta kilamo ido ukani ogofu imo neta muki ya olu faka lo gedemo wiye. ²⁴ Eti imo ya kala kuwa Silia mikau upatito koliti wenena muki neta kilamo, ido ukani ogofu imo, ido Satani kimiwela ya wenena lunigu idamo wenenati, ido kulu ginami wenenati, ido anikiyani gali-magalidimo wenenati muki ya amo nedoka gilimiti ato, olu lalo o gedemo wiye. ²⁵ Eti o gedemo wito, ya Galili mikauti ido Dekapolisi ebalekati ido Yelusalemu numudoti, ido Yuda mikauti, ido Yodani no wela afulalekati wenena mau naba-naba olu mau witi ege monimo wae.

5

*Yesukafo mowalo ka mono api gilibami ka
(Lu 6:20-23)*

¹ Wenena o mau witi oti ege melemo wamo ya Yesu geyeto ya mowaloma dito amedoto minaito, ya ege-ege moinamo we o fedeti olu ogona o edeti minae.

² Yesukafo ka mono api gilibito eti logimami,

³ Wenena inanimu ukani-luni olu faka ádoti Goti yakafoko ade olu faka lenaiye, loti kolinawamo wenena ya kosinau nemo we wekuditekafo wenenala kiyaba o ledami monawa ya moda mino gedaima nenako, yamu lalo koli minomo wae.

⁴ Ido keina koli minamo wenena ya Gotikafo seni-mulunigu olu aila wi gedenagolimoma nenako, yamu moda lalo koli minomo wae.

⁵ Ido wenena seni-muluni oto lumuti meleti sodoti moni minamo wenena ya Gotikafo mikaleka eba muki ya iya ku gedaito olunawamoma nenako, yamu moda lalo koli minomo wae.

⁶ Ido wenena kadunamu nosámami fuluti kenebanido apatito nomu auma witi kolamo yamaidana oti wenena seni-mulunigu Goti monala efe limo mona yamu auma witi koliti moni minenawamo wenena ya Gotikafo mona lalo ogofuto giminagolimoma nenako, yamu moda lalo koli minomo wae.

⁷ Ido wenena ma keina kolamo yamu wenena mate milumani koliti ani olu faka lo gedeti moni minenawamo wenenawa ya Gotikafo ayaidana oto keinanina yamu ya milumani kolito ani olu

faka lo gedenagolimoma nenako, yamu moda lalo koli minomo wae.

⁸ Ido wenena luni-kani mo lotoko moni mi-nenawamo wenena ya omunikafo Goti eyenagi-lanako, yamu moda lalo koli minomo wae.

⁹ Ido wenena muliti meleti fina lowa lukafa ofo fuluti olu you lo gede-gede o minamo wenena ya Gotikafo namo nomilipane minae, loto lo gedenagolimoma nenako, yamu moda lalo koli minomo wae.

¹⁰ Ido wenena mona lalo efe limoko melemo wamo yamu ya wenena mate geyamo nosámaito, olu kopa o gedatoma ya kosinau wekuditekafo kiyaba o ledami mona moda mino gedaima nenako, yamu moda lalo koli minomo wae.

¹¹ Ido linate ya namo nege melamo yamu ya wenena mate goduti giyadoti ido ka nosa naba ámami suki ka mona-mona fi gimatoma ya moda lalo koli minomo wae. ¹² Koli minafe? Aya kanuwalo ya polofete yate olu komu meleti wamo ya wenena nosámamo yate ayaidana oti ginama ne. Kosinau meinawa naba-naba ya kiyaba o lede minainako, loti seti-muludigu kuli-kuli ageto moda lalo ona kolalo, loto logimaiye.

*Goti kala koli kikitamo wenena kanina
(Mk 9:50; Lu 14:34-35)*

¹³ Linate ya mikalo ama koli kikito nomamo wenena ya kuwo mudini yamaidana oti minafa, ido aya kuwowa leyala ya fuli lagaiyama ya egaidana oto kofa leya enami ne? Aya kuwowa yamaidana ya lonolama kofa minámainako, faifa fuliti kiyanikafo leya witi upato fuli lenagilae.

¹⁴ Ido linate ya mikaleka wenena feiya lame-nanina yamaidana oti minae. Numuna eba mowalo ya ma ku onenawamo ya falukuto minámenagoliye. ¹⁵ Ido wenena mate lamu kiti oluti masa lulau yau melámoti, lamu mele-mele amo ebalo yalo melato, wenena muki numugu minamo ya lamena o gedenagoliye. ¹⁶ Yamu lamenatinawa ayaidana oti ya wenena muki mi-nado ya lamena o gedaneyo. Etiti ya monatina lalo melamo ya eyeti, kosinau Metibo kuliya olu faka loti oluti dinawae, loti ya etiti lamena o gedaneyo.

Goti lo melami ka yamu limo ka

¹⁷ Ena namo omo yamu Goti lo melami kafe ido polofete kanina ya olu fulenae, loto aiye, loti ya kati ki minafe? E'e, eti loti kolámalo. Namu omo ya olu fulenae, loto ámwowe. Aya kawa yama o namodoka kulawa ya olu oloto pinaiye, loto omo ne. ¹⁸ Yamu ka ona logimowe. Kolalo. Mika kosina fuli lenami kamenalo ya faifa fuli lenagolifa, ido Goti lo melami kala mono lufuwau wiyamo yauti ya lufuwa neta kefo efemafe, ido ka kefo efemafe u kopa ámunagoliye. Aya kawalo muki ya u ayalo uwasawai minageto kulawa o fedenagoliye. ¹⁹ Yamu wenena ma lo melami ka yauti kefolo lawoko ma meyalo melámoto, kawa kefo efema nemo nenako, olu fulitalo, loto wenena api gilibinami, wewa ya kosinau wekudite kiyaba o ledami wenena mi-nagu yauti kuliya oluto lumuto minenagoliye. Ido we makafo lo melami ka muki golodoto minoto, lo melami ka ya golodalo, loto api gilibami ya

kosinau wekudite kiyaba o ledami wenena minagu yauti wewa kuliya ya dito akaiyati mine-nagoliye. ²⁰ Etito nemo nenako, loto ka ona logimowe. Linate monatina efe lenami yamo lo melami ka api gilibi-gilibi amo we, ido Falisi we monanina efe limo ya olu fulo edámenami ya linate kosinau wekudite kiyaba o ledami kilalau yau idámenagilae, loto logimaiye.

*Seni-muluni koli nosámami giminawamo ka
(Lu 12:57-59)*

²¹ Adeina Gotikafo autibo-mota eti logimami, Wenena gini folámalo, loto (*Kis 20:13*), ido ka maki limo, We makafo ofo fulunami ya ka olu efe lo-lo amo ebalo ilimiti wato, wewa ofami yamu lifima ka lo edenawae, loto ka mono lufuwau (*Kis 21:12*) nemo ka ya linate moda kolitama ne. ²² Etito nemo nefa, ido nanimo ya aya kawa yamu ka ma logiminagolowe. Kolalo. We makafo aulafo siya-muluna koli nosámami umunami ya ka olu efe lo-lo amo ebalo ya ilimiti wato, lifima olu umunawae. Ido we makafo ka manegau minámamile, loto aulafo loununami ya kanisole kiyabani wenaba minado ya ilimiti wato, ka olu efe lo-lo amo we yate lifimala umunawae. Ido we makafo kamo digani ka manegau minámami, loto aulafo ma loununami ya aimola yo eifámenami yoku yau lifimawa meinala olunaiye.

²³⁻²⁴ Ena kamo ya Goti umunagolo waba, aukafo makafo siya-muluna koli nosámami numu

minaiye, loto kolitoma ya komu Goti umunanimo neta mono folomolalo adu yalo meleito uto, aukafo yaki ka olu efe lo fuli loito, itibito oto netawa oluto ya Goti umo.

²⁵ Ido kamote kuwokafote ka olu efe lo-lo amo numudo unawaido ya kanudo yako alako ka lokoli-fakoli oti, seti-muludi olu lawoko melailo. Eti ámenawami ya ka olufe lamo we anido melageto, ido amote kimiwe anido melato, ido kimiwete nela numugu ya fulo nedetenawae, loto seti-muludi olu lawoko melailo. ²⁶ Yamu ka ona logiminagolowe. Nelau etito dinanimo ya alako nelauti fuli ádenagolane. E'e, lifimaka ya kifana muki ya itibito giminanimo yako nelauti fuli loto lumunagolane.

Kume-ugele nenawamo ka

²⁷ Ido ka ma eti logimami, Linate kume-ugele ya ánalo, loto ka mono lufuwau (*Kis 20:14*) nemo ka ya linate moda kolitama ne. ²⁸ Etito nemo nefa, ido nanimo ya aya kawa yamu ka ma logiminagolowe. Kolalo. We makafo wena ma eyeto siya-mulunau ya olu onenamolae, loto kolinami wewa ya aimola lula-kalau yau moda kume-ugele naiye.

²⁹ Ido omuga yakafo lifima olu mofu kedenami ya ukaga muki yo eifámenami yoku fulo nedetenaiye, loto omuga ya ikilito fulo. ³⁰ Ido agakafo lifima olu mofu kedenami ya ukaga muki yo eifámenami yoku fulo nedetenaiye, loto aga fukoto fulo.

*We makafo olonafo fuko fulo edenami ka
(Mt 19:9; Mk 10:11-12; Lu 16:18)*

³¹ Ido ka ma eti logimami,

We makafo olonafo fulo edenae, loto kolitoma ya
wewa olonafo fulo edenami ka lufuwa wito
umageto ya olonafo fulo edenami ne,

loto ka mono lufuwau (*Lo 24:1*) ya nemo ne.

³² Etito nemo nefa, ido nanimo ya aya kawa yamu
ka ma logiminagolowe. Kolalo. We ma olonafo
kopa olu ono-ono moinámaifa, ido wanafokafo ya
olonafo fuko fulitami wena ya we ailo ma unami,
ya komu wanafo yakafo olonafo olu kume-ugele
kanuwa wili edaiye. Ido we makafo fuko filiga-
filiga amo wena ma olunami we ya kume-ugele
nenagoliye.

*Neta ma kuliya aumafofo loti olu onale,
lenawamo ka*

³³ Ena linate autibo-mota lo melami kanina
ya moda kolitamo ya eti limo, Linate ka onale,
loti ido neta ma eti enune, Wekola kuliya loti,
lo gedoti melenawamo ya suki mona melámoti,
kawa ya meyalo meleti, Wekola omunalo ya
eti enune, loti lamo kawa efe lotiko eti alo,
loto adeina ka monoku yauti moda kolitama ne.

³⁴ Etito nemo nefa, ido nanimo ya aya kawa
yamu ka ma logiminagolowe. Kolalo. Neta
ma kuliya loti, ka onale, loti ádalo. Koli mi-
nafa? Kosinau nemo we wekuditekafo wenenala
kiyaba o ledainako, linate wenena ma ka logimi-
nagilima ya kosina kuliya loti, kawa ya olu onae,
loti ádalo. ³⁵ Ido mika amalo ya Goti kiyana
leya wi minami mika ya kuliya loti, kawa ya

olu onale, loti ádalo. Ido Yelusalemu ya wekudite wenabate numunalama nenako, Yelusalemu kuliya loti kawa ya olu onale, loti ádalo. ³⁶ Ido linate ya linanimo manidi yowala ya ma lawoko ma olu feke loti, ido olu lumu loti enawamo ya ogoufámanako, yamu maniditi kuliya olu onale, loti ádalo. ³⁷ Etito ya o, lenawamo ya faifa o, loti, ido e'e, lenawamo ya faifa e'e, loti lalo. Ka ma ya kawa mulalo ayalo enu witi olu aumafofo loti olu onale, loti lenawamo ya nosámami we nedokati enami ne, loto logimaiye.

*Lifima itibito gimámenumo ka
(Lu 6:29-30)*

³⁸ Ido ka ma eti logimami,

We makafo omugalo kofenami ya ayaidana oto lifima itibito omunalo ofo. Ido makafo wekau kofenami ayaidana oto welau lifima itibito ofo,

loto ka mono lufuwau (*Kis 21:24, Wkp 24:20, Lo 19:21*) nemo ka ya linate moda kolitama ne.

³⁹ Etito nemo nefa, ido ka ma lenagolowe. Kolalo. Wenena mate olu kopa o gedatoma itibiti olu kopa o gedámalo. E'e, we makafo wanega onaleka kofenami ya filiga adowaleka yaki nofo, loto wanega ilibo. ⁴⁰ Ido makafo olu kalo mele kedeto ukagalo owo lulau wiyanimo olunae, loto lenami we ya ukagalo owo mulalo wiyanimo yaki faifa umo. ⁴¹ Ido kimiwe makafo, Koukamene mofuto kanu kofala linama unane, loto aumafofo lo kedenami, ya kofala maki faifa enu wito ilimito wo. ⁴² Ido makafo neta mamu wako lokumunami ya faifa umo. Ido makafo kamodokati ya neta

ma leiga meleto olunae, loto enami, ya mesafa wi umámo, loto logimaiye.

*Kuwotefo sete-mulude giminumo ka
(Lu 6:27-28, 32-36)*

⁴³ Ido ka ma eti logimami,

Wenenatina adu ekeleti minamo wenena ya seti-muludi gimiti, ido kuwotibo ya seti-muludigu koli nosámami gimalo,

loto ka mono lufuwau (*Wkp 19:18*) nemo ka ya linate moda kolitama ne. ⁴⁴ Etito nemo nefa, ido nanimo ya aya kawa yamu ka ma logiminagolowe. Kolalo. Kuwotibo ya seti-muludi gimalo. Ido mona nosámami mele gedenawamo wenena yamu Goti loumalo. ⁴⁵ Eti enawamo yakafa Metibo kosinau nemo we ya nomilipala ona minenagilae. Moda kolafe? Amo yakafa fo ya olufe lito wenena nosámami yaki ido lalo yaki minado ya muki olu lawoko ito fo liye. Ido amokafo ko ya olufe lito wenena monanina efe loti melamo yaki ido efe loti melámamo yaki minado ya muki olu lawoko ito ko ya wiyaiye.

⁴⁶ Yamu linate yate seni-muluni gimamo wenena yako ya itibiti seti-muludi gimatoma ya meina olunawafe? E'e, aya monawa ya kifana takisi olu-olu amo we yaki mele minamo yae. Monawa ya ogoufámaiye. ⁴⁷ Ido linate ya wenenati yako aiyo-koiyo logiminawamo monate yakafa wenena maleka monani olu fulo edaiye, loti koli minafe? E'e, ailo feka wenena koli kikitámamo yaki aya monawa ya mele koli minamo yae. Moda kolafe? ⁴⁸ Etito ya Metibo kosinau nemo we

monala ya efe lotoko nemo, yamu linate ayaidana oti mona efe lotiko melalo, loto logimaiye.

6

Neta ko ánamo wenena ani olu faka loto giminumo ka

¹ Linate ya mona efe loto melenune, loti, ya wenena lalo leyenawae, loti omunido melenawamo, ya Metibo kosinau minami we yakafo ekeina neta ma gimámenami, yamu koti moniti, wenena lalo geyenawamo yamu kolámalo.

² Yamu ya ko ánamo wenena ani olu faka loto neta ma giminune, lenawamo ya wenena monabi lele wiyamo ya kulite oluti dinawae, loti kona oluti mono numugu ido kanudo-kanudo u komu uti bumu wekilofa nola melamo mona yamaidana oti ya melámalo. Ya monawa melamo meinala ya moda olutamo ne, lomo ona logimowe. ³ Yamu linate yate neta ko ánamo wenena ani olu faka loto neta giminune, loti kolinawamo ya neta giminawamo monatina yamu ailo wenena logimámalo. ⁴ E'e, falukutiko ani olu faka loti gimalo. Eti enawamo ya Metibo neta falukuto nemo muki ya ko-ko imo we yakafo ekeina neta giminagoliye.

Goti loumunumo mona yamu limo ka
(Lu 11:2-4)

⁵ Linate Goti loumunawado ya monabi lele wiyamo wenena yamaidana oti loumámalo. Amo yate Goti loumunawado ya wenena leyenawae, loti mono numugu ido kanu anawalo omunido nedi minae. Monawa melamo yamaidana oti

linate etiti melámalo. Ya monawa melamo meinala ya moda olutamo ne, lomo ona kula logimowe. ⁶ Yamu kamokafo Goti loumunae, loto kolinanimo ya kaimo numugau ya dito, kanu kuitito Mekafo eyámanimo we loumu-umu o minagetoma, ya Mekafo mona muki momona enanimo ya ko-ko imo we yakafo ekeina neta kumunagoliye.

⁷ Ido ailo feka wenena Goti monala yamu kolámamo wenena yate faifa ka ilulu kuti lo-lo amo ya koli lumunami ne, loti kani kiti lo-lo amo monani melamo yamaidana oti linate melámalo. ⁸ E'e, komu loga o edámamo kamenalo Metibo yakafo muki neta seti-muludigu kolamo ya moda kolitaima ne.

⁹ Ena Metefo loumunagilima etiti loumalo, Metefo kosinau minanimo we ya wenena yate kulika olu faka lomo dito felegagale, loti minenawamo ne, loto kolone.

¹⁰ Ido kamo kiyabate we wekudi kiyaba o ledanimo kamena o fedenagoliye, loto kolone.

Ido kosinau weka lanido golodotiko minamo yamaidana oto wenena mikalo amau ya wekalo golodenune, loto kolone.

¹¹ Ido kamena-kamena wete-neta lomo.

¹² Ido wenena lifimani kilili o gedonimo yamaidana oto lamo lifimate ya kilili o ledo.

¹³ Ido mona nosámami kepa mele lumunami nedo ya lilimámaba, ido mona nosámamikafo nela wi ledenaiguti ya efili ledo.

[Kamo kiyaba we wekudi kiyaba o ledanimo ya minomo uto uto aumafofoka ya minomo uto uto kulika ya dimo uto uto minowaminowa oto minenami ne. Ya onale,] loti Goti loumunawamo ya eti loti loumalo.

¹⁴ Moda kolafe? Linate olu nosámami o gedenawamo wenena lifimani kilili o gedatoma, ya Metibo kosinau nemo wekafo linanimo lifimatina yaki ayaidana oto kilili o gedenagolimo ne. ¹⁵ Etito nefa, ido wenena lifimanina kilili o gedámenawamo ya Metibo yakafo linanimo lifimatina yaki ayaidana oto kilili o gedámenagoliye, loto logimaiye.

Goti koli umuto konuma moi winumo mona yamu limo ka

¹⁶ Goti koli umuto konuma-kobina moi wi umuto ka loumuto minenanido ya monabi lele wiyamo wenena yaidana oto mona melámo. Wenawawa yate laina witi koni-weni olu kopaitamo, wenena leyenawamo ya konumakobina moi wi umamo ne, loti leyenagilae, loti lamo monanina yamaidana oto ya mona melámo. Monawa melamo meinala ya moda olutamo yae, lomo ka ona kula logimowe. ¹⁷ Ido kamo ya Goti koli umuto konuma-kobina moi winae, lotoma ya koka-weka noku wito, atekalo ya yá nowala ladanuwa imo neta filito moino. ¹⁸ Eti enanimo ya wenena muki ya Goti koli umuto, konumakobina moi wi umaiye, loti keyámenawafa, ido Mekafo mona muki momona enanimo ya ko-ko imo we yakafo ekeina neta ya kumunagoliye.

Koukame olu mau wi-wi enumo mona yamu limo ka

(Lu 12:33-34)

¹⁹ Linate mikaleka koukame olu mau naba wi minato, ya kanu sigefa filito, ido ufa lenami ne. Ido ugele we yate numunina ya fukoti diti neta ugele olunawamo ne. Yamu mikaleka uma koukame ya olu mau wi-wi ámaló. ²⁰ Ido kosinau koukame olu mau winawamo ya kanu sigefa yakafó ánenagoliye. Ido ufa ádenagoliye. Ido ugele we yate numunani ya fukoti diti ugele olámenagiláe. Yamu kosinau koukame ya olu mau wi-wi alo. ²¹ Moda kolafe? Koukametina melenawamo eba ya seti-muludi kati-manidi aumafófo loti aya ebau yako koli umunawamo ne, loto logimaiye.

Ukade lamu ka

(Lu 11:34-36)

²² Omudi ya ukadi lamula ne. Yamu ya omudi lalo minagetoma lamena ya ukadi muki ya olu faito gedenagolimo ne. ²³ Ido omudi nosámagetoma ya ukadi muki ya sini yamu faito gedenagolimo ne. Yamu ya lamena lutigu nemo ya sinidenami ya moda naba-naba sinidenagoliye, loto logimaiye.

Wenaba lelelo kouba-naba o gedenumo ka

(Lu 16:13)

²⁴ We makafó wenaba lele ya kouba-naba o gedenami ya ogoufámaiye. Eti enae, loto kolinami ya wenabala ma ya eleka fi umuto, ido ma ya siya-muluna umunami nefemo, ido malo ya u ekeleto, ido ma ya fuló edenami ne. Ayaidana oti linate

Goti yaki ido kifanakoukame mikalo neta-mata yaki olu lawokoiti kouba-naba o gedenuwe, loti kolinawamo ya ogoufámae.

*Kati mumudi kiyámalo, limo ka
(Lu 12:22-31)*

²⁵ Yamu ya ka ma logiminagolowe. Kolalo. Linate ya fulutenune, loti ya konuma-kobina nenawamo neta yaki, ido no yaki ya egaukati oluto nenumo ne? loti kati mumudi kiti, ido ukadi yamu koliti ya ukadelo owo ya nena neta winumo ne? loti kati mumudi ya kiyámalo. Omude kofawa minionimo mona yakafo wete-neta ya olu fulo edami ne, loti kolámafe? Ido ukadi yakafo ukanido owo ya olu fulo edami ne, loti yaki kolámafe? ²⁶ Nema ya kosinalo bu loti moinama monanina yamu kati kife lalo. Amo ya ufa neta kifámamo ne. Ido kulawa liyami ya doilámamo ne. Ido numugu ya weni-neta olu mau wiyámamo ne. Eti ámafa, ido Metibo kosinau nemo we yakafo weni-neta moda gimi-gimi imo ne. Yamu kolalo. Linate ya moda nema ya olu fulo gedeti minae, loti ya kolámafe? ²⁷ Ido linate minagu yauti ya kemakafo aimola kala mumudi kiyaidoti ya mino oluto unami kamenala ya kefolo maki enu wito minomo unami ne?

²⁸ Ido ukanido winawamo owo yamu ya nediti kati mumudi ki minae? Kofuku ugawa imo yamu kati kife lalo. Ugawa yakafo lono olámoto ido ukanalo owo olufe ádami ne. ²⁹ Eti olufe ádaifa, ido ugawa yakafo Yuda wenena mikalo kiyaba we wekudinina Solomoni ukanalo owo lalo-talo wiyami ya olu fulo edami ne, loto logimowe. ³⁰ Ake, linate koli kikitina kefo nemo

wenena, Goti yakafo yuwa-nela ya onema neto ido leda fukoti yoku kinawamo neta ya etito olu egelamima nenako, yamu ya moda ayaidana oto kiyaba lalo o ledenagoliye, loti ya kolámafe?

³¹ Yamu ya konuma-kobina yaki, ido no yaki egaidana oto oluto nenumo ne? loti, ido nena neta ukadelo winumo ne? loti kati mumudi ya kiyámalo. ³² E'e, aya netawa-matawa muki yamu ya ailo feka wenena yate moni wili-wili afa, ido Metibo kosinau nemo we yakafo netawa-matawa muki ya linate olunawamo ogofunami neta ya moda koli minaiye. ³³ Yamu linate ya kosinau nemo we wekudi ya kiyaba we wenabate mine-nagoliye, loti, ido amo monala efe limo mona laloko meyalo melenune, loti auma witi koliti olu seti-muludigu ya komu meleti minaneyo. Eti enawamo ya netawa-matawa liliga muki yaki moda enu wito oloto pi giminagoliye.

³⁴ Ido linate ya leda yamu ya kati mumudi ya kiyámalo. Fo kamena leda yakafo aimola netala yamu kala kinagoliye. Fo kamena lawokolo ya aimola keinala ya moda ogofuto ne, loto logimaiye.

7

*Olu kalo mele gedámalo, loto limo ka
(Lu 6:37-38, 41-42)*

¹ Yesukafo eti limo, Gotikafo linate olu kalo mele ledetenaiye, loti wenena olu kalo mele gedámalo. ² Yamu kamo olu kalo mele gedenanimo mona yaidana oto Gotikafo olu kalo mele kedenaiye. Ido gimi-gimi animo mona yaidana

oto itibito kumunagoliye. ³ Yamu ya egaidana oto aukafo omunalo momupa kefo efema nemo ya eyaba, ido kaimoka omugau yá lana naba nemo ya eyefe ádane? ⁴ Ido yá lana ya kaimoka omugau nemo eyámanimo aukafo omunau momupa kefo efema nemo ya egaidana oto olu fulo kedenae, loto loumunanimo ne? ⁵ Monabi lele wiyanimomo we, kamo kaimoka omugalo ya yá lana naba nemo ya komu olu fulito kofe loto minototo, aiga ya aukafo omunau momupa kefo efema nemo ya olu fulo.

⁶ Adala lofotenawae, loti felegaga neta lalo ya kula gimámalo. Ido yafo kiyanikafo leya witi eleyapa witi adala lofotenawae, loti okani ekeina lalo netatina ya mikalo fa fulámalo.

*Goti loumu-umu onimo ka
(Lu 11:9-13)*

⁷ Linate neta ma lumunabe? loti loumuti minenawamo wenena netawamu kolinawamo ya giminami ne. Ido neta moni wili minenawamo wenena netawamu kolinawamo ya olu oloto pi gedenami ne. Ido kanudo kesoba winawamo wenena ya kanu wi gedenami ne. ⁸ Yamu neta lumunabe? loti loumuti minenawamo wenena ya moda olunawamo ne. Ido neta moni wili minenawamo wenena ya olu oloto pinawamo ne. Ido kanudo kesoba witi minenawamo wenena ya kanu wi gedenami ne.

⁹ Ena linate yauti we ma nalafokafo konumamu melafo loga o edenami ya kifana fowena umunami nefe? ¹⁰ Ido laefa yamu loga o edagetoma ya salopaina umunaife? ¹¹ Etiti linate ya wenena nosámamo minafa, ido nomilipatina neta lalo

faifa gimi-gimi amo mona ya koli minae. Monawa koli minato, ido Metibo kosinau nemo we yakafo neta mamu loga o edenawamo wenena ya oto dito neta lalo-talo gimi-gimi enami ne.

¹² Yamu wenena mate etiti o mele nede-nede enawae, loto kolinanimo ya kamokafo yaki mona ayaidana oto mele gede-gede o. Lo melami ka ido polofete kanina monawa etito nemo ne.

Kanu lele kala
(Lu 13:24)

¹³ Ido linate ya kanu wela kefo efema ya moni wiliti idalo. U kopa enawamo kanu wela ya naba-naba neto ido kanu kofala ya naba-naba nenako, wenena mumudi kanuwalo yau di-di amo ne.

¹⁴ Etito nefa, ido mino ko-ko amo ebau unawamo kanu welawa ya kefolo neto, ido kanu ya kefolo nenako, wenena lawoko-lawoko yako kanuwa ya olu oloto pi-pi o minae.

Ka su mono api gilibamo wenena kanina
(Lu 6:43-44, 13:25-27)

¹⁵ Ka su mono api gilibamo wenena ya ekena o gedalo. Wenenawa ya oti koni winune, loti sipisipi you limo monani yaidana oti melafa, ido seni-mulunigu yau kula fadena yaidana oti minae. Yamu geyefe loti minalo. ¹⁶ Aya wenenawa mona melenawado yati kulawa ya eyeti geyefe lenagilae. Lunadi liyami ya kefani kailau yauti dolinawafe? Ido yá kemani ailau yati ade ilawa ya dolinawafe? E'e, eti ámenawamo ne. ¹⁷ Etito yá lalo yakafo kulawa lalo li-li ifa, ido yá nosámami yakafo kulawa nosámami li-li iye. ¹⁸ Yá lalo yakafo kula nosámami liyámaito, ido yá nosámami yakafo

kula lalo linami ya ogoufámaiye. ¹⁹ Etito yá ma kula lalo liyámenami ya fukoti yoku ya kinagilae. ²⁰ Etito nemo yamu Goti kala logiminagolo one, loti lo-lo amo wenena ya kulawanina eyeti geyefe lenagilae.

²¹ Wenena mukite Wekolate, Wekolate, loti lonumu-numu o minamo wenena ya kosinau nemo we wenenala kiyaba o ledami kilalau idámenagilafa, ido Menefo kosinau nemo we we-lalo golodoti moni minamo wenena yako unagilae. ²² Yamu iya melenami kamena nabalo ya wenena mukite eti lonumunawamo, Wekolate, Wekolate, kulikalo ya wenena logimonimoma ne. Ido kulikalo ya Satani kimiwela wenena seni-muluniguti olu fulo gedeto gilifonimoma ne. Ido kulikalo ya Goti aumala gilibami neta so loto onimo ne, loti lonumunawae. ²³ Etiti lenawamo ya namokafo eti loto lo oloto giminamo, Linate ya geyámoma ne. Monani nosámami mele-mele amo ya namo minodoka faiga walo, loto logiminagolowe, loto logimaiye.

We lele numuni kuwaima ka
(Lu 6:47-49)

²⁴ Wenena mate kane ya koliti meyalo meleanawamo ya ka manenau nemo we numuna kifana mulalo kuwami yamaidana oti minenagilae. ²⁵ Numuna kuwaito, aiga ko naba-naba wito, no naba ya lafa oto, epe naba-naba yakafo oto numunawaloma auma wito ofaifa, ido numuna ya kifana naba mulalo aumafofo loto kuwainako, lumu fou ádaiye. ²⁶ Etito nemo nefa, ido wenena mate kane koliti meyalo melámenawamo wenena ya ka manenau minámami we numuna akelo

kuwami yamaidana oti minenagilae. ²⁷ Numuna kuwaito, aiga ko naba-naba wito, no naba ya lafa oto, epe naba-naba yakafo oto numunawaloma auma wito ofaito lumu fou loto upa-napatoto wiye, loto logimaiye.

²⁸⁻²⁹ Yesukafo kawa ya lo fuli lito wenena mau naba minoti ka logimami monala kolamo ya elegiyae. Amo ya lo melami ka api gilibi-gilibi amo we yaidana oto api gilibámoto, ka mono kula abogakafo api gilibainako, elegiyae.

8

Yesukafo okola kilami we ma olu kolouto edami ka
(Mk 1:40-44; Lu 5:12-14)

¹ Yesu mowaloti lomaito, wenena mau naba-naba ege wae. ² Ege wato, ido moda okola kilami we ma Yesu nedo oto, kiyanalo kuba wi umuto eti limo, Wenabao, kamokafo eti enae, loto kolitoma okola kilomo ya kolouto nedo, loto lagetoto ukane ya moda koloutenaiye, loto loumaiye. ³ Eti loto loumaito, Yesukafo ana sino loto wewa ukanalo olu minoto loumami, Eti enae. Okola kilanimo kolouto, lito ayalo okola kilami moda koloutiye. ⁴ Ido Yesukafo limo, Neta o kedomo ka ya wenena logimámoto, uto yokila ki umami we ukaga ilibageto keyageto ena Mosesekafo ka lo melamidanana oto neta umageto wenena muki yate okola kilanimoma moda koloutane, loti kolinagilae, loto loumaiye.

*Yesukafo kimiwe kouba-nabala we ma olu faka
lo edami ka
(Lu 7:1-10)*

⁵ Ena Kapeneyamu numudo o fedaito, kimiwe kiyabani we ma Yesu nedo oto ⁶ eti loumami, Wenabao, kouba-nabane we ipedotoko minoto, ukana ogofu naba-naba ito, numugu folomolo ono minaiye, loto loumaiye. ⁷ Loumaito, Yesukafo itibito eti limo, Nanimokafo uto neta kilami ya olu faka lo edenagolowe, loto loumaifa, ⁸ ido kimiwe kiyabani we yakafo eti limo, Wenabao, namo Yuda we minámonako, numuneu dinanimo ya efe ádenagoliye. Yamu kamo ka yako lagetou kouba-nabane we neta kilami ya faka lenaiye. ⁹ Etito namo yaki kiyaba o nedamo we wenido meyalo melenamo we minowe. Ido namo ya kimiwe kiyabani we minowe. Etito kimiwe ma wo, loumoneto ya moda wiye. Ido we ma ano, loumoneto ya moda aiye. Ido kouba-nabane we eti o, loumoneto ya eti iye, loto loumaiye. ¹⁰ Loumaito, Yesukafo kawa limoma ya kolito elegito ege wamo wenena ya eti logimami, Ka ona logimowe. Kolalo. Isilaeli wenena muki yauti we ma koli kikila naba nemo wewa yaidana we ma eyámowe.

¹¹ Yamu logiminagolowe. Fo idaidokati ido fo lomaidokati ailo feka wenena muki ya oti kosinau nemo we wenenala kiyaba o gedami ebalau diti Abalahamu, Aisaka ido Yekopu lakoina amedoti weni-neta nenagilafa, ¹² ido Yuda wenena Goti kala koliti kolámamo wenena ya gilifi eba sini naba digu fulo gedenami ebawau ya itageto kufu

naba-naba oti weni kofala uguti minenagilae, logimaiye.

¹³ Logimito kimiwe kiyabani wema eti loumami, Kamo wo. Koli kikitanimu yaidana oto kulawa oloto pi kedenaiye, loto loumaito, ido aya kamenalo ya kouba-nabala we neta kilami ya faka liye.

*Yesukafo Pita iyabala olu faka lo edami ka
(Mk 1:29-31; Lu 4:38-39)*

¹⁴ Ido Yesu ya Pita numunau dito eyaima, ya Pita iyabala wena ya neta kilito ukana kala-kala lito folomolo ya ono minaiye. ¹⁵ Ono minami ya eyeto analo olaito, ukana kala-kala limoma ya fulo edaito wenawama nedito weni-neta ofo ki gedaiye.

*Yesukafo wenena muki olu faka lo gedami ka
(Mk 1:32-34; Lu 4:40-41)*

¹⁶ Ena lunaga melaito Satani kimiwela seni-mulunigu mino gedamo wenena muki ya gilimiti Yesudoka ato, ka limokafo Satani kimiwela mino gedamo olu fulo gedeto gilifi melaito wato, ido neta kilamo wenena muki ya olu faka lo gedaiye.

¹⁷ Eti imo yamu Gotikafo polofete Aisaiya ka welalo melaito eti limo, Aimolakafo ukadeu ogoufami neta oluto, neta kilonimo mona-mona ya mofutaiye, loto ka mono lufuwau (Ais 53:4) nemo ka kulawa moda fedaiye.

*Yesukafo ege melenawamo we ya logimami ka
(Lu 9:57-60)*

¹⁸ Yesukafo wenena mau nabate ogona o edamo ya geyeto, ege-ege moinamo we ya nofunu

anawa filiga afulaleka wokele, loto logimaiye. ¹⁹ Logimaito, ka mono api gilibami we makafo amo nedo oto limo, Api lilibanimo we, eba muki unaniodoka ya namote lakoina unaliye, loto loumaiye. ²⁰ Loumaito, Yesukafo eti limo, Kula fadena ya mika kofuti ku onato, ido nema kosi-nalo moinamo ya numunani neto minafa, ido namo We Kula ya oku ono-ono omo ebane ya minámaiye, loto loumaiye.

²¹ Yesu ege melamo we yauti we ma oto limo, Wekolao, komu uto menefo kale li edetoto kege moninafe? loto loga o edaifa, ²² Yesukafo limo, Nege ano. Fulunawamo wenena fulo gedageto amo yate ya folamo wenenanina kale li gedenag-
ilae, loto loumaiye.

*Epe yaki ido no satimo yaki ya Yesu welalo
golodami ka*

(Mk 4:35-41; Lu 8:22-25)

²³ Ena sipiku idaito ege-ege moinamo we ege uti ayau idae. ²⁴ Diti nofugu ya moda epe naba-naba apito no ofaito, no satimo yakafó sipi no lulau lumunae, loto ifa, Yesu ya moda oku ono minaiye. ²⁵ Oku ono minaido ege-ege moinamo we oti eku oti loumamo, Wekolao, no lulau lumuto fulunagolone. Ade olu faka lo, loti au loti loumae. ²⁶ Au loti loumato, amokafo limo, Linate koli kikitina kefolá nemo we, nediti koli kolae? loto logimito onaiguti nedito epe yaki ido no satimo yaki goudaito, ayalo ya epe fu-fu ádotó, no satimo yaki momoga ámaiye. ²⁷ Eti imo yamu wemomo ya elegiti eti lamo, Aiyo, we ya

egaidana we minaito, epe yaki ido no yaki ka lido ya golodaiye? loti lae.

We lele Satani kimiwela mino gedaito gilifami ka

(Mk 5:1-17; Lu 8:26-37)

²⁸ Yesuki ege-ege moinamo weki nofuna filiga akailaleka Gadala wenena mikanido u fedato, we lele ma Satani kimiwela mino gedami we ya kono melamo ebaloti oti katula aiye. Wewa lele auma nosámami wiyainako, yamu wenena koli gimaito, aya kanudo yalo uti oti ámae. ²⁹ We lelewa yate eti loumami, Goti Nalafo, nedi-nedi o ledenagolo ane? Lifima olu iya mele ledenanimomo kamena naba oiya fedámainako, ukade ogofu olu lumunagolo abe? loti loga o edaiye. ³⁰ Loga o edaito, yafu mau naba ma yowa minoti weni-neta no minato, ³¹ Satani kimiwela yate geyetiti loumamo, Lilifinae, lotoma ya yafu lunigu yowau lilifi fulu, loti aumafofo loti loumae.

³² Loumato, ayau walo, loto logimaito, we lele luniguti fulu gedeiti yafu lunigu idato, yafowa koli lumuti lowau konidokati luwa fiti nofugu yau no noti moda folae.

³³ Moda folato, yafu kiyaba amo we ya koli oluloti uti numuna meya yau diti, wenena muki aya kawa yaki we lelema Satani kimiwela mino gedami gilifami ka yaki logimae. ³⁴ Logimato, ayalo ya muki wenena numuna meya yauti oti Yesuki katula enune, loti oti eyeti ya auma witi eti loumamo, Lamo ebate ya fulito wo, loti wako lo edae.

9

Yesukafo kiyana-ana ipedotoko nemo we olu faka lo edami ka

(Mk 2:1-12; Lu 5:17-26)

¹ Yesu sipiku dito nofunu wela filiga uto aimola numunalo fedaiye. ² Fedaito, ya moda kiyana-ana ipedotoko nemo we ma agagalo meleti amo nedo ilimiti ato, Yesukafo koli kikito umamo monanina ya geyeto kiyana-ana ipedotoko nemo we ya loumami, Nanefo, koli komámaneyo. Lifimaka ya moda kilili otaiye, loto loumaiye.

³ Eti lito, moda wewa Goti kamana kiyaiye, loti ka mono api gilíbamo we seni-mulunigu kolae.

⁴ Kolato, Yesukafo seni-mulunigu kolamo ka ya geyeto eti limo, Linate nediti seti-muludigu yau ka nosámami koli minae? ⁵ Etito ipedotoko nemo we, Lifimaka ya kilili otami ne, loto loumunamo linate kulawa ya eyámanako, suki lifemo, ido ona liye, loti kolámenagilae. Ido, Agagalo yati nedito kanu moino, loto loumoneto kulawa eyenawanako, suki lifemo, ido ona liye, loti kolinagilae. ⁶ Namo We Kula minomo mikalo ama ya lifima kilili enamo auma ya moda mino nedami ne, loti kenagilae, loto ya ipedotoko nemo wema eti loumami, Nedito, kunuka oluto itibito numugaleka wo, loto loumaiye. ⁷ Loumaito, wewama nedito kunula oluto numunaleka wiye. ⁸ Wito, ya wenena mau naba ya eyetiti elegiti Goti ya aumala naba wenena anido gimami kuliya olu faka loti ebola lae.

Yesukafo Matiu ya lula fiyami ka
(Mk 2:13-17; Lu 5:27-32)

⁹ Yesu yaloti monimo uto wenena kifana takisi olu-olu amo eballo ya Matiu amedoto minami ya eyeto eti loumami, Nege ano, loto loumaito ya nedito ege wiye.

¹⁰ Ena numugu ya Yesu wela-neta no minaito wenena kifana takisi olu-olu amo we ido lifimanina nemo we mumudi ya oti Yesuki ege-ege moinamo weki lakoina weni-neta no minae.

¹¹ Weni-neta no minato, Falisi we yate oti geyeti ege-ege moinamo we ya eti logimamo, Egaidana oto api gilibami we ya auwa wenena kfanani takisi olu-olu amo weki, ido lifimanina nemo we yaki lakoina wela-neta naiye? loti loga o gedae.

¹² Yesukafo kawa lamo ya kolito eti limo, Neta kilámamo wenena ya lusa numugu ya ámu-ámu ae. E'e, neta ona kilamo wenena yako ya lusa numugu ya u-u ae. ¹³ Namó omo ya wenena mona efe limoko melamo wenena ya seti-muludi olu eleyapa witi melalo, loto logiminae, loto ámowe. E'e, lifimanina nemo wenena ya seti-muludi olu eleyapa witi melalo, loto logiminae, loto omo ne. Kolalo. Gotikafo eti limo,

Sene-muluneu kolomo ya neta ofo ki numu-nawae, loto kolámoto, wenena milumani koliti ani olu faka lo-lo enawae, loto kolowe, loto ka mono lufuwau (*Hos 6:6*) ya nemo ne. Yamu linate uti kawa monawa ya moni wiliti kolife loti kolalo, loto logimaiye.

*Falisi we yate weni-neta moi wiyamo yamu Yesu loga o edamo ka
(Mk 2:18-22; Lu 5:33-39)*

¹⁴ Ido Yoni ege melamo we ya Yesudoka oti eti loumamo, Lamoki ido Falisi weki wete-neta moi wiyogeto ya kamo kege-kege moinamo we ya egaidana oti weni-neta moi wiyámae? loti loga o edae.

¹⁵ Yesukafo itibito eti logimami, We ma wena olunami wenenalaki lakoina minami kamenalo ya wenenala seni-mulunigu keina koliti kufu nema ka lenawafe? E'e, eti ámenawafa, ido amodokati wewa ipoti olunawamo kamena ya fedenami yalo ya weni-neta moi winawamo ne, loto logimaiye.

¹⁶ Ido we makafo ukanalo owo lila fukenaido ya owo kofawa kefo makafo mulalo meleto ki-finami ya noku wiyoneto kofawakafo lilama ika ageto fukotenaiye, loto kifámenagoliye. ¹⁷ Ido we makafo no waini kofawa ya lipito yafo-meme atuwa lilau yau leikámenami ne. No waini kofawa yakafo yafo-meme atuwa lila ya foikageto no waini kofawa ya mikalo lekito u kopa wageto ido yafo-meme atuwa yaki fokito u kopa utenaiye, loto no waini kofawa ya yafo-meme atuwa kofawau yako lekinami ya lelewai faifa aumafofo loti minenagoliye.

Kiyaba we oluwafó folami ya olu nedi edami ka (Mk 5:22-43; Lu 8:41-56)

¹⁸ Kawa ya logimi minaidoma ya kiyaba we ma oto kiyanalo kuba wi umuto ya limo, Olunefo oiya ya folami yamu kamo oto aga manenalo melageto ya moda nedinaiyé, loto loumaiye. ¹⁹ Eti loto lomaito ya Yesu nedito ege wito ege-ege moinamo weki ege wae.

²⁰⁻²¹ Ege wato, ya wena makafo wanula leki-leki imo melege tuwelu (12) yalo ya netawa kilitoko nemo ya oto Yesu nedo egeka oto ukanalo owo onowalo olunamo ya moda olu faka lo nede-nagoliye, loto kala kito oto ukanalo owo onowalo ya olaiye. ²² Olaito, Yesu eleyapa wito wenawama eyeto ya loumami, Olunefo, koli komámaneyo. Koli kikitanimu yakafo olu faka lo kedaiye, loto loumaito, ayalo wenawama moda faka liye.

²³ Ido Yesu uto kiyaba we numunau dito ya kanugana nomu yaidana oti fu lo-lo amo wenena geyeto, ido wenena mau naba witi kufu ka naba-naba loti minamo ya kolito eti limo, ²⁴ Linate feka walo. Nomiliwa ya folámoto, faifa oku onaiye, loto logimaito wenenawa muki ya kiya o edae. ²⁵ Eti ato, ya muki gilifi feka fulitito, lulau dito nomiliwama analo oluto olu nedi edaiye. ²⁶ Eti imo kala kuwa aya mikau muki ya upatoto wiye.

Omuni likami we lele ya omuni olu falato gedami ka

²⁷ Ena Yesu ebawa fulito wito we lele omuni likami yate ege uti eti lami, Defiti ufa fiyami weyo, milumate kolo, loti au loti laito, ²⁸ Yesu ya uto numugu idaito omuni likami we lelema amo nedo aito eti logimami, Linate omudi ya olu falatenaiye, loti koli kikito nomaife? loto loga o gedaito amo yate O, Wenabao, koli kikito komoiye, loti loumaiye. ²⁹ Eti laito, anakafo omunido oluto eti limo, Linate koli kikitami yakafo kulawa fede giminaiye, loto logimaito ³⁰ we lele omuni falatito Yesukafo limo, Kolailo. Neta eti omo ka ya wenena logimámailo, loto auma wito

lo fuko gimaifa, ³¹ lelemate uti kala kuwa laito ebawa negu-negu upatomo wito muki kolae.

³² Ena we lelewama waito moda we ma Satani kimiwela siya-mulunau mino edami nei kilami we ya amo nedo ilimiti ae. ³³ Ilimiti ato, Satani kimiwela siya-mulunau minamima olu fulo edeto ilifi melaito nei kilami we ya ka lito wenena mau minamo wenena ya elegiti eti lamo, Isilaeli mikau neta yaidana ma eyámonimoma ne, loti lafa, ³⁴ Falisi we yate eti lamo, Satani kimiwela kiyabani we wenaba aumala yakafu Satani kimiwela olu fulo gedeto gilifi melaiye, loti lae.

Yesu siya-mulunau ya wenena milumani kolami ka

³⁵ Yesu uto numuna kefo naba muki ya monimo uto mono numunina negu-negu dito api gilibito, ya wenenala kiyaba o ledami kala kuwa ya lo oloto pi gimito, ido wenena neta ukanigu kilamo muki yaki, ido ukani ogofu neta kilamo muki yaki olu faka lo gedemo wiye.

³⁶ Ido wenena mau naba-naba ya geyeto ya siya-mulunau milumani kolami, ya wenenawa yate egau unune? Kemakafu ade olu faka lo ledenaiye? loti aisa lamo ya sipisipi kiyabani we minámamo yaidana oti minanako, milumanina kolaiye. ³⁷ Yamu ege-ege moinamo we eti logimami, Konuma-kobina migu ya naba-naba kula lifa, lono olunawamo wenena lawoko-lawoko yako minae. ³⁸ Yamu linate lono aboga ya loumato lono olunawamo wenena ya lonolau ya gilifi melenaiye, loto logimaiye.

10

*Yesu ege-ege moinamo we kulini
(Mk 3:13-19; Lu 6:12-16)*

¹ Yesukafo ege-ege moinamo we tuwelu (12) ya luni fiyaito ato ya Satani kimiwela olu fulo gedeto gilifi melamo auma, ido wenena neta mona-mona kilamo, ido ukani gelo imo olu faka lenawamo auma ya gimaiye.

² Lonolalo gilifi melami we ya kulini etito ne: Komu melami ya Saimoni kuliya ma Pita ne. Ido kunalafo Adulu ya ne. Ido Sebedi nalafo Yemusite kunalafo Yonite ya minaiye. ³ Ido Filipi ne. Ido Batolomiu ne. Ido Tomasi ne. Ido Matiu kifana takisi olu-olu ami we ya ne. Ido Alifusi nalafo Yemusi ne. Ido Tadiusi ya ne. ⁴ Ido Saimoni ya Seloti maunigu yati nemo we ya ne. Ido Yudasi Isikaliyoti ya Yesu kuwonibo anido gimami we ya ne.

*Yesukafo ege-ege moinamo we lonomu logimami ka
(Mk 6:7-13; Lu 9:1-5)*

⁵ Ena ege-ege moinamo we tuwelu (12) ya Yesukafo lonolalo gilifi melenami ya ka etito logimami, Uti ya ailo feka wenena minamo ebau yaki ido Samalia wenena numuni nabau yaki áumoti, ⁶ Isilaeli wenena sipisipi fuisamo mona yaidana oti minamo wenena ebanigu yau walo. ⁷ Monimo uti kosinau nemo we wekudite kiyaba o ledenami kamenala moda alitimoma ne, loti lo oloto meletu logimimo walo. ⁸ Logimimo uti neta kilamo ya olu faka lo gedeti, folamo ya olu nedi gedeti, okola kilamo ya olu kolouto gedeti, ido

Satani kimiwela mino gedamo ya olu fulo gedemo walo. Linate aumawa olamo ya meina fiti olámoti faifa olanako, yamu wenena ma netawa ya eti o gedetima ya meina olámalo.

⁹ Ido kifana golife, kifana siluwafe ido kifana kapafe owonigu ya koliti áumalo. ¹⁰ Ido moninagilima ya kifanani kolinawamo owo ya oluti áumalo. Ido ukanido owo lele yafe, ido kiyanido winawamo neta yafe, ido kolobo yafe oluti moinámalo. Lono olunami we ya lono meinala olunaiye. Yamu muki neta oluti moinámalo.

¹¹ Ido numuna negu-negu ya utima, mona lalo melami we moni wiliti wewaki lakoina numunau minomo uti ebawa ya fuliti unagilima ya nediti walo. ¹² Ena numugu ya ditima, ya you amene mona linate minadoka mino gedennaiye, loti logimalo. ¹³ Aya numugu minamo wenena moda nasafili mona mele gedatoma, ya you amene katina yakafo amo minadoka mino gedenaiye. Ido wenenawa moda eti mele gedámatoma, ya you amene katina ya amo minadoka mino gedámoto, linate minadoka kofa itibinami ne. ¹⁴ Ido numuna ma yau wenena yate linateki koina wiyámoti, ido katina yaki koli fulitatoma, ya numunanife ido ebaninafe ya fulo gedeti unagilima ya kiyanido momupa ekelami ya itili o fulititi walo. ¹⁵ Ka ona logimowe. Wenena muki lifima ka giminami kamena nabalo ya Sodomu ido Gomola wenena ya lifima ka oluto lumuto giminagolifa, aya ebawau minamo wenena ya lifima ka oluto dito giminagoliye, loto logimitoto lonodo gilifi melaiye.

Yesukafo olu nosámami gedenawamo yamu limo ka

(Mk 13:9-13; Lu 21:12-17)

¹⁶ Yesukafo limo, Moda nanimokafo linate sipisipi yaidana oti kula fadena yaidana amo wena nena minagu ya gilifowe. Yamu ya koiyofa ka manenau nemo yaidana oti kati kife lalo. Ido nema mulu efe loto monala melami yaidana oti mona ya melalo.

¹⁷ Koti moinalo. We mate ani-kiyanido oluti numuna meyalo kanisole wenena anido melato gilimiti uti mono numunigu ya nela kefakafo ipi gininawamo nenako, koti moinalo. ¹⁸ Ido yako minámáiye. Nege-nege moinamo yamu kuliyai we ido kiyaba we wenaba minado ya gilimiti wato, linate kane kune lo oloto melato amoki ido ailo feka wenenaki ya kolinagilae. ¹⁹ Ido kiyaba we wenaba minadoka gilimiti watoma, ka egaidana oto lenumo ne? Ido ka lolomatoma nediye loto itibito logiminumo ne? loti ya kati mumudi kiyámalo. Aya kamenalo ka logiminawamo ya wetido melenami ne. ²⁰ Linate linanimoni ya ka ádenawafa, Metibo Ouna Felegaga yakafo linate wenigu yauti ka lenagoliye.

²¹ Ido we makafo kunalafo ya kuwolafo-mota anido gimageto ofo fulunawamo ne. Ido we makafo nomilipala ya ayaidana o gedenami ne. Ido nomilipani yate onibo menibo meni gimato gini fulunawamo ne. ²² Linate ya wenenane minanako, wenena muki koli nosámami-asámami giminawafa, ido we makafo koli kiki loto auma wito minomo keina naba-naba fuli lenami kamenalo dinami we ya olu omuna kenami ne.

²³ Ido numuna malo minamo wenena yate giniti giyadatoma fuliti numuna ailo ya koli walo. Ona logimowe. Linate Isilaeli numudo-namado yalo lono olumo wato namo We Kula enamo kamenalo ya lonotina fuli ádageto enamo ne.

²⁴ Ena ege melami we yakafo api ilibami we ya olu afima edámami ne. Ido kouba-naba we yamo wenabala ya olu afima o edámami ne. ²⁵ Etito nenako, ka kolinami we yamo api ilibami we mona melami yaidana oto minenami ya moda ne. Ido lonodo we ya lono aboga mona melami yaidana oto minenami ya moda ne. Ido numuna aboga namo minomo ya Belesebulile, lo nedetima moda oto diti wenenane muki yaki kamanina kinawamo ne.

*Yesukafo Goti koliya kolalo, loto limo ka
(Lu 12:2-7)*

²⁶ Yamu kamadi kiyamo wenenawa ya kolini kolámalo. Neta muki falukuto nemo ya aiga oloto pi gedeto, ido asa wiyami nemo neta muki ya oloto pito gilubinagolima ne. ²⁷ Ido ka siniku logimomo kawa ya fo lenaido ya lo oloto meleti, ido ka ma sodoto kanigu lamo ya numuna obito diti au loti lo oloto melalo. ²⁸ Eti ato, ukadi ya gini fulunawafa, ido oudi ya gini fuluti ogoufámamo wenena ya kolini kolámalo. Yo eifámenami yoku ya oudiki ukadi atuwa yaki lakoina gini fulunami we yako koliya kolalo.

²⁹ Ena nema somo lele ya meinala kefo efema ne. Etito nefa, Metibo kiyaba o gedami we ya nema somo lawoko mikalo lumu fou lenami ya kolami ne. ³⁰ Ido ateni yowala muki yaki

moda katotami ne. ³¹ Yamu koli kolámalo. Amo omunalo ya lamo wenenala minonimo yakafo nema somo muki ya olu fulo gedonima ne.

Yesukafo lo lalo umunamiki ido meya umunamiki limo ka
(Lu 12:8-9)

³² Ena we makafo wenena onobanido kuline lo oloto melenami we ya namo ayaidana oto kosinau Menefo onobalalo kuliya ya lo oloto melenae. ³³ Ido we makafo wenena onobanido meya numuto eyámomo ne, lenami we ya namokafo ayaidana oto kosinau Menefo onobalalo mene umuto eyámomo ne, loto lenagolowe.

Yesu ami monawa yamu limo ka
(Lu 12:51-53, 14:26-27)

³⁴ Mikalo omo ya we wena ya olu you lo ledenae, loto aiye, loti kati kiyámalo. E'e, we wena ya olu you lo ledenae, loto ámoto, ile kimi oluto owe.

³⁵ Namu omo ya kuwolafo-kuwolafo mine-nawae, loto omoma nenako, Nalafokafo melafo ya kuwolafo bulageto, ido olulafokafo olafo ya kuwolafo bulu edenami ne. Ido onofula yakafo itufala ya kuwolafo bulu edenami ne. ³⁶ Ido we ma aimola numunau onenawamo wenenala ya olu kuwolafo bulu edenawamo ne, loto ka mono lufuwau (*Mai 7:6*) ya nemo ne.

³⁷ Ido we ma olafofe melafofe siya-muluna giminami monala yakafo siya-muluna numunami monala ya olu fulo edaito ya yowone we minámaiye. Ido we ma nalafofe olulafofe ya siya-muluna giminami monala yakafo siya-muluna

numunami monala olu fulo edaito ya yowone we minámaiye.

³⁸ Ido we makafo yá yofola mofuto nege melámenami ya ayaidana oto namo yowone we minámaiye. ³⁹ Etito we ma aimola ukana atuwa-muko kolito minoto fulunami we ya u kopa unagoliye. Ido we ma namomu kolito monimo uto ukana atuwa fulunami ya omuna kofawa minowa-minowa enagoliye.

*Yesukafo meina yamu limo ka
(Mk 9:41)*

⁴⁰ Ido we ma linate koina wi gedenami ya namo ayaidana oto o nedенagoliye. Ido we ma koina wi nedенami ya nilifami we yaki o edenagoliye. ⁴¹ Ido polofete ya numunalo aito ya we makafo eyeto amo ya polofete ma nenako, koina wi edenae, loto enami we ya polofete meinala ya itibito olunagoliye. Ido we makafo monala efe limo we eyeto ama ya monala efe limo we ma nenako, koina wi edenae, loto enami we ya aimola monala efe limo we meinala ya itibito olunagoliye. ⁴² Ka ona kula logimowe. We ma yakafo nege-nege moinamo we yauti ma siya-muluna oluto lumuto minami we ya eyeto, nege melami yamu epe no umoneto nenaiye, loto eti enami we ya meinala u kopa ámunagoliye, loto logimaiye.

11

*Yonikafo ege melamo we Yesu nedo gilifi
melami ka
(Lu 7:18-35)*

¹ Yesukafo ege-ege moinamo we tuwelu (12) ya lono ka ya api gilibitoto ebawa fulito ka mono api gilibito lo oloto melenae, loto Galili mikau numuni meya nedo-nedo ya wiye.

² Ena Yoni noku wi gede-gede imo we yakafu nela numugu minoto Kilisto lono olami kala ya kolito ege melamo we ya Yesu nedo gilifi melaito ³ uti eti loumamo, Enaiye, loti lamo ya wema minabemo, ido we ailo ma kiyabala enune? loti loga o edae.

⁴ Ido Yesukafo logimami, Itibiti uti neta muki koliti ido omunikafo eyeti amo ya Yoni eti loumalo. ⁵ Omuni likami wenena ya omuni falato ae. Ido kiyani nosámami wenena ya kanu moni-moni ae. Ido okola kilamo ya gululudo gede-gede iye. Ido kani melami wenena ya ka koli-koli ae. Ido folamo wenena ya folaguti nedi-nedi ae. Ido neta ko ánamo wenena ya mate kala kuwa lalo lo oloto gimi-gimi ae. ⁶ Ido wenena mate namomu koliti koli fulitámenawamo wenena ya alikani enagilae. Eti ae, loti loumalo, loto logimaiye. ⁷ Eti logimaito, ya Yoni ege melamo we ya itibiti wae.

Itibiti wato, Yesukafo wenena mau witi minamo ya logimami, Yoni yamu kofo mikalo wamo ya nena neta kenune, loti wamo ne? Konofa epekafo oluto uto oto imo ya kenagili wafe? ⁸ Ido we ma ukanalo owo lalo-talo wiyami eyenagili wafe? E'e, moda ukanido owo lalo-talo wiyamo ya mikalo kiyaba we wekudi numunigu yako mino-mino enawamo ne. ⁹ Ido nena neta kenune, loti wamo ne? Polofete ma eyenagili wafe? O, eyenagili wamo wewa yamu ka ma logimi-nagolowe. Kolalo. Wewa eyamo ya polofete muki

olu fulo gedeto nemo we ne. ¹⁰ Amomu Gotikafo limo,

Moda kane lo oloto melenami we ilifoneto u komu mele kedeto kanuka wili kedena-goliye,

loto ka mono lufuwau (*Mal 3:1*) ya nemo ne. ¹¹ Ka ona logimowe. Kolife loti kolalo. Wenai-pate kedamo wenena muki yauti we makafo ya Yoni noku wi gede-gede imo we ya olu afima edámenami ne. Nefa, kosinau nemo we wekudite wenenala kiyaba o ledami kilalau faifa we ma kuliya minámami yakafoko Yoni olu afima o edaiye.

¹² Ido Yoni noku wi gede-gede imo we kámenalalo yaloti oto oto oiya amaló ya kosinau nemo we wekudite wenenala kiyaba o ledami kala kuwa lalo ya wenena yate olunune, olunune, loti aumafofo loti olamo ne. ¹³ Polofete muki ido lo melami ka yate kala kuwa lo oloto melemo uti uti Yoni kámenalalo ya wae. ¹⁴ Ido koli kíkítenawamo ya yama Elaiya ya enami ne, lo-lo amoma ya Yoni yamu lae. ¹⁵ Wenena kani nemo yate kawa ya kolife loti kolalo.

¹⁶⁻¹⁷ Ena oiya minamo wenena ya egaidana oto lo fi meleto lenae? Ya ya nomilipa kefolá yaidana oti minae. Nomilipa ya maketilo amedoti minoti koinanibo-mota luni fiti logimamo, Lamo owo ofoto nema loba, ido lináte melege olámáe. Ido folamo nema lo fi mele gedeto loba, ido lináte kufu ámae, loti au loti logimáe. ¹⁸ Moda kolafe? Yoni oto kefa kobina, no waini ánoto moi wi umami ya eyeti, ya Satani kimiwela ya mulunau mino edaiye, loti lo edae. ¹⁹ Ido namo We Kula ya

oto kefa kobina, no waini noto moi wiyámoneto neyeti, Ake, moda konuma naba-naba noto no waini naba-naba noto ido kifana takisi olu-olu amo we ido lifimanina nemo wenena yowoni we ya minaiye, loti lo nedae. Eti lafa, ido kala-manenau nemo ya mona lalo melami yakafo efe limo we ne, loti gilibinagoliye.

*Seni-muluni olu eleyapa wiyámamo ka
(Lu 10:13-15)*

²⁰ Ena numudo-numudo aumala gilibami neta olu oloto pi gimaifa, ido seni-muluni olu eleyapa wiyámamo yamu goduto eti logimami, ²¹ Aiyo, Kolasini numudo wenena, Betesaida numudo wenena, linate ya u kopa unagilamo ya kolámafe? Linatedoka netawa Goti aumala oloto pi gedami neta ya Taiya numudo ido Saidoni numudo oloto pi gedami neko, ya adeinati seni-muluni olu eleyapa witi yo laina maninigu filiti ukanido owo fekali-makali imo ya wiyagi ne. ²² Yamu ka logiminae. Kolalo. Lifima iya mele gedenami kamena nabalo ya Taiya ido Saidoni minamo wenena lifimani ya oto lumuto gimito, ido linate lifimati ya oto dito giminagoliye. ²³ Ido Kapeneyamu wenena, kulite ya olu akaiya kosinalo dito minenaiye, loti kati kiyafe? E'e, eti ámenagoliye. Ya lowau fulaito yau lumuti minenagilae. Ido Goti aumala gilibami neta linate ebanigu olu oloto piyomo ya Sodomu wenena olu oloto pi gimomo neko, oiya ama ya Sodomu numuna eba fa minagi ne. ²⁴ Yamu ka logimowe. Wenena muki olu iya mele gedenami kamena nabalo ya lifimatina

yakafo Sodomu minamo wenena lifimanina ya olu fulo edenami ne, loto logimaiye.

*Yesu minodo ato ani olu faka loto mino gedena, limo ka
(Lu 10:21-22)*

²⁵ Kamena yalo Yesukafo eti limo, Menefo, mika kosina Wekolala minanimo ya ka maninigu nemo wenena netawa ya olu faluku gedeto, ido fa wenena nomilipa kefolaidana oti minamo ya olu oloto pi gimanimo yamu keboka lo minowe, loto lokomowe. ²⁶ Menefo, seka-mulugau eti enae, loto lalo kolanimo etito ya ne.

²⁷ Menefokafo neta muki moda anelo meleitami ne. Ido wenena mukite Nalafo minomo monane ya kolife ádae. Menefo yako kolami ne. Ido wenena muki yate Menefo monala ya ayaida oti kolife ádae. Nalafo minomoki ido amo ya olu oloto pi gedena, loto kolomo wenenaki yako koli minogeto wenena ma ya kolife ádae.

²⁸ Linate lono naba-naba oluti, keina naba-naba koliti, aisa loti, wida loti minamo wenena ya namodoka ato, foli amene mona olu oloto pi gedena. ²⁹ Yafane filiga akitilo mofuti minato api gilbinagolowe. Monane ya you loto nemo ido sene-mulune ya oluto lumuto we minoneto, oudi foli amene minenami mona ya giminagolowe. ³⁰ Etito yafane filiga akitilo moufamo ya you limo ne. Ido mofunawamo neta gimomo ya keina ámainako, kotiye, loto logimaiye.

12

Sabati foliku lono olamo ka

(Mk 2:23-28; Lu 6:1-5)

¹ Aya kamenalo ya Sabati foliku ya Yesu yuwa witi kifagu wito, ege-ege moinamo we ege uti kadunamu fuluti yuwa witi ya leketi kula feketi noti wae. ² Eti amo ya Falisi we yate geyeti loga o edeti eti lamo, Kolabe? Kege-kege moinamo we yate lo fukami neta ya oti Sabati foli monala ya olu kopaitae, loti loumae. ³ Loumato, amokafo itibito limo, Defitiki lawoko moinamo wenenaki kadunamu fuluti neta amo ka ya mono lufuwau yau linate katoti kolámafe? ⁴ Goti numunau diti beleti melamo neta felegagale, loti lamo ya yokila ki umami we oluto gimaito namoma ne. Nato lo melami kala yau Gotikafo yokila ki umamo we inanimoniko nenawae, loto limo netawa Defiti ido wenenala ánenawamola ya nae.

⁵ Ido lo melami ka mono lufuwa wiyagu yau Sabati foliku yokila ki umu-umu amo we ya mono numugu lono oluti, Sabati foli monala ya meyalo melámafa, lifimanina minámami ne. Kawa ya katoti kolife ádafé? ⁶ Etito nefa, namo moda logimowe. Oiya amalo makafo felegaga kuliyai numuna naba ya olu afima itami we ya minaiye.

⁷ Ido Gotikafo eti limo,
Sene-muluneu kolomo ya neta ofo ki numu-
nawae, loto kolámoto, wenena milumani
koliti ani olu faka lo-lo enawae, loto
kolowe,

loto ka mono lufuwau (*Hos 6:6*) ya nemo ne. Linate ya kawa monala yama kolife loti kolamo neko, lifimani minámami wenena olu kalo meleti

ligiya logimámagi ne. ⁸ Yamu kolalo. Namu We Kula ya Sabati foli aboga minowe, loto Falisi we itibito logimaiye.

*Sabati foliku we ma olu faka lo edami ka
(Mk 3:1-6; Lu 6:6-11)*

⁹ Yesu ya ebawa ya fulito uto mono numu-nigu idaito, ¹⁰ moda ana galidimo we ma neto, Falisi we yate Yesu ligiya loumunumo mona ma moni wilinune, loti eti loga o edamo, Yesuwo, Sabati foliku ya wenena neta kilamo ya olu faka lo gedunune, loti enawamo ya lo melami ka fukenawafe? loti loga o edae. ¹¹ Amokafo itibito limo, Linate minadokati we ma sipisipila lawoko ma ya Sabati foliku kaleku lumunami ya wewa anadunu oluto olu feka o edámenami nefe? ¹² Sipisipi ya fa neta nefa, ido wenena ya kula neta minae, loti kolámafe? Yamu Sabati foliku mona lalo melenumo ya lo melami ka ya fukámenune, loto logimaiye. ¹³ Logimito wewama, Aga folado, loumaito ana foladito ana filiga nemo yamaidana oto olu lalo ifa, ¹⁴ ido Falisi we yate feka lumuti, Yesu ofo fulunune, loti ka lo kifimo wae.

Yesukafo Goti ya kouba-naba o edami ka

¹⁵ Kawa lo kifamo ka ya Yesukafo kolutoto numuna ebawa ya fulito wito, wenena naba ege wato, neta kilamo wenena muki ya olu faka lo gedeto eti limo, ¹⁶ Namu ya olu oloto pi giminune, loti wenena logimámalo, loto lo fuko gedaiye. ¹⁷ Monu etito melami yamu komu adeina Gotikafo polofete Aisaiya ka welalo melaito eti limo,

18 Moda ama ya kouba-nabane we iyaina o edomo ya sene-mulune umuto lalo eyomo we ne. Oune ya mele edoneto amokafo ailo feka wenena mona olufe lo gedomo ka ya logiminagoliye. 19 Amo yama au-au loto moila fi gimámageto kanudokanudo ya nola kolámenagilae. 20 Wenena koli kikinina aumala minámami ya konofa foikami yaidana oti minamo yamu leke fulito gedena, loto ámenagoliye. Ido wenena ouni wida limo ya feiya kefo efema limo yaidana oti minamo yamu ofo efinae, loto ámenagoliye. Ido kala efe limo ya koliti meyalo mele minenawado ya kamena lalo oloto pinami ne. 21 Ido kuliyallo ya ailo feka wenena mona-mona yate ade olu faka lo ledenaiye, loti kiyabala enawamo ne, loto ka mono lufuwau (*Ais 42:1-4*) nemo kama ya ayalo wiyaiye, loto logimaiye.

*Yesukafo Belesebuli yamu limo ka
(Mk 3:20-30; Lu 11:14-23, 12:10)*

22 Ena we ma Satani kimiwela siya-mulunau mino edaito, omuna likoto ka ádami we ya Yesu nedo ilimiti ato, olu faka lo edaito, ya ka loto ido neta-mata eyaiye. 23 Eti o edaito, ya wenena mau minamo muki yate eyeti elegiti eti loga amo, Wewa ya Defiti ufa fiyami we minaiife? lato, 24 Falisi wenena yate kawa lamo koliti eti lamo, Wewa ya Satani kimiwela wenabanina Belesebuli aumala yakafoko Satani kimiwela olu fulo gedeto gilifi melaiye, loti lae.

²⁵ Eti lato, Yesukafo kani kiyamo ya kolitoto eti logimami, Lawoko wenena inanimi foki filiga-filiga oti fina fi minenawamo ya ebanina olu kopa itenagilae. Ido numuna meya malo wenenafe ido ufa lawokoku wenenafe inanimi foki filiga-filiga oti fina fi minenawamo ya muki u kopa unagilae.

²⁶ Ido Satanikafo aimola Satani wenenala iyadotoma ya aimola foki filiga-filiga enagolagaiyama wenenala kiyaba o gedami lonola egaidana oto auma wito minenami ne?

²⁷ Ido namokafo Belesebuli aumala oluto Satani kimiwela wenena seni-mulunigu nemo gilifi melonetoma ya linate gege melamo wenigemota ya kemakafo auma gimaito, wenena seni-muluniguti Satani kimiwela olu fulo gedeti gilifi mele-mele o minae? Yamu gege melamo wenena yate ya geyeti iya mele gedenagilae. ²⁸ Etito nefa, ido Goti Ouna mino nedami aumalakafo wenena seni-muluniguti Satani kimiwela olu fulo gedeto gilifi melonetoma ya moda kosinau nemo we wekudite wenenala kiyaba o ledami mona ya linatedoka olu oloto pi gedaiye.

²⁹ Etito nefa, we makafo aumafofo limo we ma numunau ya fukoto dito koukamela olunae, lotoma ya komu uto aumafofo limo we ya nela wi edageto ya koukamela muki olunagoliye.

³⁰ We makafo namodo ekelámenami ya kuwonefo minenagoliye. Ido we ma namoki lakoina wenena olu mau wi gedámenami we yakafa wenena giyado fulenaiye.

³¹ Yamu logiminae. Kolalo. Wenena lifimani mona-mona muki ido wenena kamani kiyamo kani lifimani muki ya kilili o gedenagolifa, ido

mate Ouna Felegaga kamana kinawamo ya lifimanina kilili o gedámenagoliye. ³² Ido mate namo We Kula ya kamane kinawamo wenena ya lifimanina kilili enagolifa, Ouna Felegaga kamana kinawamo wenena ya lifimanina kilili o gedámenagoliye. E'e, kamena oiyafe, ido kamena nabalo fedenamife, lifimanina ya minowaminowa ageto kilili ámenagoliye.

Yá ilawa liyami ka

(Lu 6:43-45)

³³ Yá lalo minenami ya ilawa lalo linagoliye. Ido yá nosámami minenami ya ilawa nosámami linagoliye. Etito wenena ya yá ilawa eyefe loti eyenagilae. ³⁴ Linate koiyofa nomilipala minamo, wenena nosámamo egaidana oti ka lalo ma lenawae? Etito seti-muludigu kolamo nemo neta yauti weti yamo kawa ya lenami ne. ³⁵ We lalo yakafo neta lalo ouna-lula-kala neguti ya neta lalo olu oloto piyaito, ido we nosámami yakafo neta nosámami ouna-lula-kala neguti ya neta nosámami olu oloto piyaiye.

³⁶ Etito nefa, lifimani olu giminami kamena nabalo ya wenena fa ka lamo muki yamu lifima iya mele giminami ne, loto logimowe. ³⁷ Yamu ka lo-lo ado yaloma kolito ya lifimala minámami we nefe, ido lifimala nemo we ne, loto iya mele-nagoliye, loto logimaiye.

Goti aumala lilibami neta eyenuwe, lamo ka

(Mk 8:11-12; Lu 11:29-32)

³⁸ Ena Falisi we ido lo melami ka api gilibi-gilibi amo we yate loga o edamo, Api lilibanimo we,

Goti aumala lilibami neta ma kamokafo olu oloto piyageto eyenune, loti lae.

³⁹ Lato, Yesukafo itibito logimami, Linate mona nosámami meleti Goti ekelámamo wenena yate Goti aumala lilibageto eyenune, loti lafe? Eti lafa, neta kofawa Goti aumala gilibami neta ma olu oloto pi gimámenami ne. Ido polofete Yona ukanalo Gotikafo aumala ilibami mebe-maba yako olu oloto pi gedenami ne. ⁴⁰ Etito Yona fo kamena tili (3) ido sini kamena tili (3) yalo ya laefa naba-naba mulunau nemo yamaidana oto namo We Kula ya fo kamena tili (3) ido sini kamena tili (3) yalo ya mika lulau yau minenagolowe.

⁴¹ Ena lifimani giminami kamena nabalo ya Ninife numudo minamo we yate nediti, sino loti, oiya ama minamo wenena ligiya lo gedenagilae. Ninife numudo minamo we yate Yona ka limo ya koliti seni-muluni eleyapa wiyafa, ido oiya moda Yona olu fulo edomo we ya amau minofa, seti-muludi eleyapa wiyámae. ⁴² Ido lifimani giminami kamena nabalo ya Seba mikau minamo wenena kiyabani wena yakafo nedito, sino loto, oiya ama minamo wenena ligiya lo gedenagoliye. Seba wenena kiyabani wena ya Solomoni ya ka manenau nemo we nenako, uto kala lalo kolinae, loto mika faiga-faigalekati ami nefa, ido oiya moda Solomoni olu fulo edomo we ya amau minofa, ka lomo ya kolámae.

*Satani kimiwela ma ebalalo itibito ami ka
(Lu 11:24-26)*

⁴³ Ido Satani kimiwela we ma siya-mulunau mino edami lulauti oto fulo edeito uto kofa mikau yaleka monimo uto foli minenae, loto

yaidana eba ma moni wilimo wifa, eba ma oloto piyámaiye. ⁴⁴ Oloto piyámoto eti loto limo, Komu minomo numuna fulo edomo yalo kofa itibito unae, loto kolito itibito wiye. Itibito o fedeto eyaima numuna kilili oto, feke loto, neta-mata muki lulau efe lotoko ne. ⁴⁵ Ido kofa feka uto Satani kimiwela seweni (7) kaila nosámami fiyamo kailala olu fulo edeti minamo ya gilimito aito, numunawa yau diti onoti nediti minae. Etiti minato, wewa ya komu Satani kimiwela lawokoko siya-mulunau nemo ya nosámaifa, ido aiga Satani kimiwela muki siya-mulunau minamo yate olu nosámami naba-naba o edamo ne. Ido monawa yaidana ya oiya ama minamo mona nosámami mele-mele o minamo wenena minadoka etito oloto pinami ne, loto logimaiye.

*Yesu olafoki kunalafo-motaki amo ka
(Mk 3:31-35; Lu 8:19-21)*

⁴⁶ Ka logimi neto ya moda olafoki kunalafo-mota yaki feka kiyaba minoti, ka loumunagolone, loti lato ⁴⁷ we makafo eti loumami, Moda okafoki kunakafo-motaki ka lokumunagili feka kiyaba minae, loumaito, ⁴⁸ itibito eti loto limo, Kema ya onefo ne? Kema ya kunanefo-mota minae? loto ⁴⁹ ege-ege moinamo we minado ya anakafu kisunu pito limo, Moda amau ya onefo ido kunanefo-mota minae. ⁵⁰ Ido mate kosinau Menefo kala lalo kiyami mona meyalo mele-mele amo ya kunanefo ido atenefo ido onefo ya minae, loto liye.

13

*Ufa neta itili imo ka
(Mk 4:1-9; Lu 8:4-8)*

¹ Aya kamenalo ya Yesukafo numunauti lumuto no anawa akelo uto amedoto minaito, ² wenena naba so loti oti minaidoka mau wiyamo yamu sipiku dito amedoto minaito wenena mau wiyamo muki ya no akelo nediti minae. ³ No akelo nedi minato, neta-mata muki kepa ka logimito ya eti limo, Moda we makafo ufa neta itili enae, loto migu wiye.

⁴ Migu uto itili ito ufa neta ma kanudo olumo wiyami ya nema yate oti no fuli lae.

⁵ Ido ufa neta ma kifana feumau neto mika kefo ma mulalo nedo olumo wiyami ya mika kefo nemoma nenako, kenemaneto fou lifa, ⁶ fo lido megunito lufawa minámmainako, apatito folaiye.

⁷ Ido ufa neta ma kaila imo neta idaigu olumo wiyaito ya kaila imo neta yakafo dito olu itoto ofo folaiye.

⁸ Ido ufa neta ma mika lalo negu olumo wiyami ya fokito dito ilawa liyaiye. Ma yakafo ilawa so loto wani hadeti (100) yaidana oto liyaiye. Ido ma yakafo ilawa kefolo naba sikisiti (60) yaidana oto liyaiye. Ido ma yakafo ilawa kefo efema teti (30) yaidana oto liyami yaidana-yaidana oto limo wae. ⁹ Linate kati nemo wenena ya kawa ya kolife loti kolalo, loto logimaiye.

*Yesukafo kepa ka limo monala olu oloto piyami
ka
(Mk 4:10-12; Lu 8:9-10)*

¹⁰ Ena ege-ege moinamo we amo nedo oti ya eti lamo, Nedito kepa ka logimi-gimi o minane? loti loga o edato ¹¹ amokafo logimami, Kosinau nemo we wekudite wenenala kiyaba o ledami monala ka falukuto nemo ya linate olu oloto pi gimitaima ne. Ido wenena maleka olu oloto pi gimámaiye. ¹² Ido we ma neta ko nami ya maki enu wito umageto ko nami netala so lenami ne. Etito nefa, ido we makafo neta ko ánenami ya neta ko nami netala kefo efema minenami ya amodokati itibito olunami ne.

¹³ Koli minafe? Omuni yakafo ko-ko o minafa, ido neta kofe loti eyámae. Kani yakafo ya ka koli-koli o minafa, ido kolife loti kolámáe. Etiti minanako, yamu ka asa wito nemo ka ya logimowe. ¹⁴ Aya wenenawa yamu Gotikafo kala ya polofete Aisaiya welalo melaito eti loto limo,

Linate koli-koli o minafa, ka kolife loti kolámoti, ido ko-ko o minafa, neta kofe loti eyámenagilae. ¹⁵ Wenenawa ya seni-muluni moda gedimoko minanako, kani anawako koliti omuni olu likotoko minae. Eti ámamo neko, omunikafo ko-ko o minoti, kanikafo koli-koli o minoti, luni-kanikafo kolife loti koliti seni-muluni ya olu eleyapa witi namodo ato olu faka lo gedogi ne, loto ka mono lufuwau (*Ais 6:9-10*) nemo ka yama moda oiya ama minamo wenena yalo wiyaiye. Yamu kepa ka logimimo wowe.

¹⁶ Linate nege melamo we omudikafo kofe loti eyeti ido katikafo kolife loti minanako, lalo koli minomo wae. ¹⁷ Ka ona kula logimowe. Polofete muki yaki ido Goti wenenala monanina efe lamo

wenenaki yate neta omo linate eyamo ya eye-nune, loti kolafa, ido eyámamo ne. Ido neta api gilibomo linate kolamo ya kolinune, loti kolafa, ido kolámamo ne. Yamu kepa ka logimi minowe, loto logimaiye.

*Ufa neta itili imo we kepa ka monala ka
(Mk 4:13-20; Lu 8:11-15)*

¹⁸ Ufa neta itili imo we kepa ka monala ya linanimotina koliti fokiti kolife lalo. ¹⁹ We makafo wekudite wenenala kiyaba o ledami kala kuwa ya kolito kolife ádaitoma ya nosámami abogakafo oto kama ya wewa siya-mulunau kifami yama kenemaneto olu fulitaiye. Ufa neta ya kanudo olumo wiyami yamaidana oto ne. ²⁰ Ido we makafo Goti kala kolito ayalo siya-mulunau koli lalo kolami ya ufa neta kifana mulalo olumo wiyami yamaidana oto ne. ²¹ Wewa ya lufawala ona olu kiki ádoto, faifa mulalo nemo yakafo ya Goti kala yamu keina umuti kaila fi edatoma, koli kikila ya alako u kopa wiye. ²² Ido we makafo Goti kala lalo kolaifa, mikalo neta-mata muki yamu keina kolaito, keinala ido kifana-koukame yakafo kola wito kala laloma olu ito edaito ilawa liyámaiye. Wewa ya ufa neta kaila neta idaigu olumo wiyami mika yamaidana oto ne. ²³ Ido we makafo Goti kala lalo kolito, mona kolife loto kolami we ya ufa neta mika lalo negu olumo wiyami mika yamaidana oto ne. Ido wewa kulawa wani hadetife (100), ido sikisitife (60) ido tetife (30) ya oloto piyami ne, loto logimaiye.

Yuwa witi kiliyalau omiya idami ka

²⁴ Ido kepa ka ma loto logimami, Kosinau nemo we wenenala kiyaba o ledami monala ya we ma minau ya yuwa witi ufa lalo kifami yaidana oto ne. ²⁵ Wewa ufa lalo kifaifa, ido oku onami kame-nalo ya kuwolafo yakafo oto omiya ufa oluto oto kifaigu kiliyalauma kifito wiye. ²⁶ Etito ya yuwa witi ufa fou loto idami kamenalo omiya yaki lakoina moda oloto piyami ne. ²⁷ Yamu ya lonola olamo we yate mina aboga nedo uti loumamo, Wenabao, migau ufa neta laloko kifanima nefa, omiya ya egauti idaiye? loti loga o edae.

²⁸ Loga o edato, ya eti limo, Kuwonefo makafo kifaito idaiye, loto logimaiye. Eti logimaito ya lonodo we yate loumamo, Lamo uto omiya ya afuto olufe lenube? loti loga o edato ya eti loto logimami, ²⁹ E'e, omiya ya aufone, loti yuwa witi yaki afutenawae. ³⁰ Yamu yuwa witiki ido omiyaki lakoina minoto o melenaiye. Etito kula lagetoyuwa witi fuko-fuko amo we komu ya omiya fukoti olu mau witi nelakafo asa witi fulo yoku iti kinawae. Ido yuwa witi ya olu mau witi oluti numuneu ya melalo, loto logiminagolowe, loto lonodo we logimami ne, loto logimaiye.

Kolipa ilawa ka

(Mk 4:30-32; Lu 13:18-19)

³¹ Ido kepa ka ma logimami, Kosinau nemo we wekudite wenenala kiyaba o ledami monala ya kolipa ilawa ya we ma oluto minau kifami yaidana oto ne. ³² Kolipa ilawa kefolasagena yaidana oto nemo yakafo fou loto dito-dito kolipa yá naba wiye. Ido neta-mata muki migu kifamo olu fulo gedeto nemo yamu nema kosinalo

moinamo yate oti akawalo yalo numuna ku onae, loto logimaiye.

Yisi kepa ka
(Lu 13:20-21)

³³ Ido kepa ka ma logimami, Kosinau nemo we wekudite wenenala kiyaba o ledami monala ya etito yaidana oto ne. Wena ma beleti ofo kinagolowe, loto beleti olu fudodo imo neta kuliya yisi oluto, palawa naba yaki olu kofu-nafu oto meleto kiyaba ito, ena yisikafo upatoto wito beleti muki olu fudodo imo ne, loto logimaiye.

Kepa ka
(Mk 4:33-34)

³⁴ Kawa ya Yesukafo mau wiyamo wenena logimami, ya efe loto lo oloto pito logimamoto, kepa kako logimaiye. ³⁵ Etito komu adeina polofete makafo eti limo, Kepa ka logimomo ya mika kosina oloto piyami kamena yaloti neta falukuto nemo ya lenagolowe, loto ka mono lufuwau (Sng 78:2) nemo ka etito wiyami ne, loto logimaiye.

Omiya migu idami kepa ka monala ka

³⁶ Yesu ya mau minamo wenena fulu gedeito numugu idaito ege-ege moinamo we amo minaido oti ya eti lamo, Kamo omiya migu idami kepa ka lanimo ya mona lagetokolinune, loumae.

³⁷ Ido amokafo itibito eti logimami, Wewa ufa neta lalo kifami we ya namo We Kula ya minowe.

³⁸ Ido mi kifamile, lomo ya mikau muki ya ne. Ido ufa neta lalo ya Goti kilalau minamo wenena

ya minae. Ido omiya ufa ya nosámami aboga wenenala ya minae. ³⁹ Ido kuwolafo kifami wele, lomo ya nosámami aboga Satani ya ne. Ido yuwa witi fukenawamo kamenale, lomo ya mika kosina fuli lenami kamena ya ne. Ido fuko-fuko amo wenenale, lomo ya kosinawo enisole ya minae. ⁴⁰ Ido omiya fukoti asa witi yoku ki fuli lamo ya ayaidana oto mika kosina fuli lenami kamenalo yalo ⁴¹ namo We Kula ya enisolene gilifoneto, namo kilaneu yauti wenena muki wenenanina olu kopaitamo wenena, ido mona nosámami melamo wenena, muki ya olu mau wi gedeti ⁴² eifámenami yoku ya fulo gedenawae. Yau fulo gedato lumunawamo ebau ya kufu naba-naba oti weni kofala uguti minenagilae. ⁴³ Kamena yalo monanina efe limo wenena yate fo kiyala giga limo yaidana oti Menibo kilalau lamena enawamo ne. Kani nemo wenena yate kawa ya kolife loti kolalo, loto logimaiye.

Neta lalo-talo kaleku falukami nemo ka

⁴⁴ Kosinawo nemo we wekudite wenenala kiyaba o ledami monala ya we makafo neta lalo-talo meinala kefo minámami yama ailo we migu kaleku falukami nemo ya olu oloto pito eyetoto uguinami yaidana oto ne. Netawa eyami yamu siya-muluna lalo kolito uto aimola koukamela muki kifanalo fulo fuli loito itibito uto neta lalo-talo kale liyami mikama ya meina fiyaiye, loto logimaiye.

Ekeina neta omona biyane kepa ka

⁴⁵ Kosinawo nemo we wekudite wenenala kiyaba o ledami monala ya etito yaidana oto ne. We

makafo kifanalo fulo fuli lenae, loto ekeina neta omona biyane nemoma ya moni wilimo wiye. ⁴⁶ Moni wili-wilito ekeina neta omona biyane nemo yama muki olu afima o gedamima ya olu oloto pito, kougame netala muki wenena gimaito kifana umato uto ekeina netawa omona biyane nemoma ya meina fiyaiye.

Laefa olu-olu amo owo kepa kala

⁴⁷ Ido kosinau nemo we wekudite wenenala kiyaba o ledami monala ya laefa olu-olu amo owo noku fulato lumuto laefa kola ailo-ailo nemo olami yaidana oto ne. ⁴⁸ Owoma faitito ika oti olumo akeloma iti, amedoti laefa ya iya meleti, nenawamo neta lalo ya owoku meleti, ido ánenawamo neta ya fultamo ne.

⁴⁹ Ido mika kosina fuli lenami kamenalo yaidana neta fedageto ya enisole yate oti wenena monani efe limo melamo wenena minagu yauti ma monani nosámami melamo ya iya meleti, ⁵⁰ yo eifámenami yoku yau fulo gedato, lumuti yalo kufu naba-naba oti weni kofala uguti minenagi-lae.

⁵¹ Netawa muki yamu logimomo ya moda koliti kolife loti kolafe? loto loga o gedaito, eti loumamo, O, moda kolito kolife loto kolone, loumato, ⁵² amokafo limo, Goti lo melami kala kolife loti kolamo we yate kosinau Menefo wenenala kiyaba o ledami ka api gilibomo ya koli kikitoti meyalo melenawamo, ya we ma api lilibamo ka lila ido ka kofawa yauti neta lalo olami yaidana oto ne, loto logimaiye.

Yesu aimola numuna meyau ya wenenala kala kolámamo ka

(Mk 6:1-6; Lu 4:16-30)

⁵³ Yesukafo kepa ka mona-mona muki ya loto lo fuli loito ebawa ya fulito ⁵⁴ aimola numuna ebalalo oto mono numunigu dito ka mono api gilibaito, kolamo ya elegiti eti lamo, Aiyo, ka manenau nemo yaki ido Goti aumala lilibami netawa olu oloto pi lomami auma yaki egalekati olaiye? ⁵⁵ Wewa auwa ya numuna ku-ku imo we nalafoma yae. Ido olafo Malia ido kunalafo-mota Yemusikele Yosefেকে Saimonিকে ido Yudasikele yama yae. ⁵⁶ Ido emonala-mota muki ya lamoki lakoina minonima yae. Ena wewa ama netawa-matawa muki ya egalekati olaiye? loti ⁵⁷ amo yamu seni-mulunigu eleka fi umae. Eti ato Yesukafo eti limo, Polofete ma aimola numuna meyalo ido aimola numunalo yako wenenala kuliya olu faka ádenagilamo ne, loto logimaiye. ⁵⁸ Ido aya eballo wenena muki koli kikinina minámainako, neta kofawa Goti aumala gilíbami neta muki ya gilíbámaiye.

14

Yoni noku wi-wi imo we ofato folami ka

(Mk 6:14-29; Lu 3:19-20, 9:7-9)

¹ Ena aya kamenalo ya Galili wenena kiyabani we wenaba Heloti ya Yesu kala kuwa kolitoto, amoki lakoina minamo wenena ya eti logimami, ² Aya wewa ya Yoni noku wi-wi imo we minoto ya folaiguti olu nedi edainako, yamu Goti aumala lilibami auma ya mino edaito netawa iye, loto logimaiye.

3-4 Ido komu Helotikafo kunalafo Filipi olonafo Helotiyasi olami yamu Yonikafo eti loumami, Wenawa ya olanimo ya Mosese lo melami kala ya fukaninako, lifimaka ne, loto loumami yamu Helotikafo limo, Yoni ya oluti ana-kiyanalo nela wi edeti, nela numugu fulo edalo, logimito gilifi melaito wae. ⁵ Wato, ofo fulunae, loto kolaifa, wenena muki yate polofete ne, loti kolamo yamu kolini kolaiye.

⁶ Ena Heloti oloto piyami kamena o fedaito, Helotiyasi olulafo ya wenena muki omunido melege olaito, Helotikafo eyami siya-mulunau koli lalo ito ya eti limo, ⁷ Namu Goti omunalo auma wito lo melomo, kamokafo neta yaidanaa-maidana olunae, lenanimo ya moda kumu-nagolowe, loto loumaiye. ⁸ Loumaito, olafokafo komu olulafo kala oluto eti limo, Yoni noku wi-wi imo we kenobala fuko fuloto atela ya lapelo meleto oto nomo, loto loumo, loto loumaiye.

⁹ Loumaito, kala meyalo melenami kiyaba wen-abama siya-muluna keina ifa, weni-neta lakoina namo wenena omunido auma wito lo mele edainako, eti limo, Netawa oluto oto umo, loto ¹⁰ we ma ilifi melaito, nela numugu ya uto Yoni kenobala fuko fuloto ¹¹ atela ya lapelo meleto oluto oto nomiliwa umaito, oluto uto olafu umaiye. ¹² Ena Yoni ege melamo we yate oti kono ukana oluti uti kale li edeiti uti Yesu kawa ya loumae.

Yesukafo we faifu tauseni (5,000) ya weni-neta gimami ka

(Mk 6:31-44; Lu 9:10-17; Yo 6:1-13)

¹³ Ena Yesu kawa kolitoto minami eba ya fulito sipiku dito fafato mikau wiye. Utaito wenena muki kawa ya koliti, numuni ebani fuliti mikalo moniti ege wae. ¹⁴ Ege wato, Yesu nofunu anawalo o fedeto sipikuti lumuto, wenena muki ya geyeto siya-mulunau milumani kolito neta kilamo wenenani ya olu faka lo gede minaiye.

¹⁵ Ena lunaga melaito ege-ege moinamo we amo nedo oti ya eti loumamo, Amalo ya mika fafato minogeto moda lunaga meletaiye. Wenena ya gilifageto numudo-numudo uti weni-neta meina finawae, loti lafa, ¹⁶ Yesukafo nedito unawamo ne? Linate yate weni-neta ma gimalo, loto logimaiye. ¹⁷ Logimaito, itibiti loumamo, Beleti faifu (5) ido laefa lele (2) yako olu minone, loumato ¹⁸ eti limo, Netawa ya ama namo minodoka otalo, loto logimaiye.

¹⁹ Logimito ido wenena mau wiyamo yuwalo amedalo, loto logimito beleti faifu (5) oluto laefa lele yaki oluto kosinau kogo koto, Siyane, lalole, loto loumuto ya beletiki laefaki leketo, ege-ege moinamo we gimaito, wenena mau naba minamo ya gimae. ²⁰ Gimato, muki wenena noti muni ito, luma nemo oluti koilamo ya owo kedikoko naba tuwelu (12) koilamo ya faitiye. ²¹ Ido weni-neta namo wemomo ya faifu tauseni (5,000) minato, ido wenaipaki nomilipaki ya katámae.

*Yesukafo no mulalo kiyanakafo moinami ka
(Mk 6:45-52; Yo 6:15-21)*

²² Ayalo Yesukafo ege-ege moinamo we ya eti logimami, Wenena mau wiyamo gilifi melodo ya linateki sipiku ya diti nofunu filiga akala

komu meleti walo, loto logimaito, sipiku diti wae. ²³ Wato, wenena mau wiyamo ya gilifi meleito aimolako Goti loumunae, loto mowalo dito minaito, sinidito aimolako ayalo minaiye. ²⁴ Minaito, sipima mika fulito u nofuna muliti utaito, epe ma konidokati aito no yamo satoto oto sipima ofaito, oluto dito lumuto iye.

²⁵ Kolomolo yaleka Yesu nofuna no mulalo kiyanakafu leya wito monimo oto minado o fedaito, ²⁶ eyeti ukani ololo oti ya, Aiyo, kolofa ne, lato koli gimaito, kai melato ²⁷ Yesu alako logimami, Seti-muludi you laneyo. Namoma minowe. Koli gimámaneyo, loto logimaiye.

²⁸ Logimaito, Pitakafu eti loumami, Wekolao, ona minagetoma no mulalo ano, lonomageto no mulalo monimo minanido enae, loto loumaiye. ²⁹ Eti lito, ya ano, loto loumaito, Pita sipikuti lumuto no mulalo monimo Yesu nedo aifa, ³⁰ epe naba imo eyamikafu koli umaito, no lulau lumuto, Wekolao, anelo olo, loto au loto loumaiye.

³¹ Ayalo Yesukafu ana sino loto ukanalo oluto eti limo, Koli kikika kefo efema nemo ya nedito kaka lele kiyane? loto loumaito, ³² lelewai sipiku idaito, epe fulitaiye. ³³ Ido sipiku minamo we ouni-luni-kani ya umuti eti loumamo, Kamo ona Goti Nalafule, loti lae.

Genesalete mikau neta kilamo wenena muki olu faka lo gedami ka
(Mk 6:53-56)

³⁴ Ido nofuna ya yofototo uto Genesalete mikau o fedato, ³⁵ wemomo ebawa yau minamo yate eyetiti, aya wema ne, loti eyefe loti kolato, eba

adu nedo-nedo ya ka fulo filiga-filiga ato, wenena neta kiliti minamo muki ya gilimiti amo nedo oti eti loumamo, ³⁶ Neta kilamo yate owo wiyanimu onowalo yako olunawafao? Loti wako lo edato, neta kilamo wenena muki anikafo olamo ya olu faka lo gedaiye.

15

Lo melami ka ido aunibo-mota kanina yamu logimami ka
(Mk 7:1-13)

¹ Ka mono lufuwa api gilibamo we ido Falisi we ya Yelusalemukati Yesu nedo oti loga o edeti eti lamo, ² Kege-kege moinamo we yate autefo-mota kidene kanina koliti olu fulitae. Nediti weni-neta nenagilima ya ani noku wiyámae? loti loga o edae.

³ Loga o edato, amokafo eti limo, Ido linate ya nediti autibo-mota kidene kani meyalo meleti ya Goti lo melami kala meyalo melámae? ⁴ Yamu Gotikafo limo,

Otibo metibo kulini olu faka lalo, loto lo meleto lima ne. (Kis 20:12, Lo 5:16) Ido ka maki limo,

We makafo ka nosámami olafofe melafufe ya lo gedenami, aya we ya ofo folalo,

loto ka mono lufuwau (Kis 21:17, Wkp 20:9) ya nemo ne. ⁵ Etito nemo yama nefa, linatete eti lo-lo amo, We makafo olafofe melafufe eti logiminami, Koukamene ko nomo yakafo adi olu faka lenami netama ya Goti moda umutonako, yamu linate olámenawami ne, loto logiminami

⁶ ya netawa olafo melafo gimámenagoliye, loti lo-lo ae. Etiti linanimoni ya autibo-mota kidene kanina ya meyalo mele minafa, Goti lo melami ka ya olu faifa neta yaidana oti fulitae.

⁷ Linate monabi lele wiyamo yamu Gotikafo Aisaiya welalo ka melaito eti limo,

⁸ Aya wenenawa ya wenido yako kuline olu faka lafa, ido senimulunigu koli nomámamo ne.

⁹ Ouni-luni-kani sukiko numuti, ido fa wenna kidene kani yako api gilibi-gilibi ae, loto ka mono lufuwau (*Ais 29:13*) nemo ya linatemu ka ona lo gedaiye, loto logimaiye.

Neta yakafu wenena ya sitoto olu ladi o gedami ka

(Mk 7:14-23)

¹⁰ Yesukafo wenena mau wiyamo luni fiyaito, amo minaido ato, ya ani noku wi-wi amo mona yamu logimami, Koliti kolife loti kolalo. ¹¹ Neta-mata wetigu namo yakafu Goti omunalo linate ya olu ladi o gedámáifa, wetiguti feka ami yakafoko Goti omunalo linate ya olu ladi o gede minaiye, loto logimaiye.

¹² Logimaito, ege-ege moinamo we ya amo minaido oti loumamo, Falisi wemomo ya ka lanimo kolititi lukafa naba otae. Moda kolabe? loti loumato, ¹³ amokafo eti limo, Ufa neta Menefo kosinau nemo wekafo kifámami ya lufawaki afunami ne.

¹⁴ Koiti gedalo. Wenenawa kanu gilibamo omuni likami wenena yaidana oti minae. Ido omuna likami we makafu ailo ma omuna likami we ya kanu ma ilibagetoma, lelewai ya kale nabau yau lumu fou lenagilaiye, loto logimaiye.

¹⁵ Logimaito, Pitakafo eti limo, Kepa kawa mona ya lolomageto kolinune, loto loumaito, ¹⁶ Yesukafo goduto eti limo, Ake, linate yaki kolife loti kolámafe? ¹⁷ Weti-neta ya wetigu nato, uto seti-kofumawau uto minoto, aiga ya sefe lo fulo-fulo amo yama kolámafe? ¹⁸ Eti ifa, wetiguti feka ami ya oudi-luti-kati yauti ami nemo yakafoko Goti omunalo linate ya olu ladi o gedenaie. ¹⁹ Yamu oudi-luti-kati yauti ya kati-manidi nosámami kiyamo, wenena ya gini fulunumolae, ido kume-ugele nenumolae, ido kopa-napa olu onenumolae, ido neta ugele olunumolae, ido suki ka lenumolae, ido kamani kinumolae, loti kati kiyamo netawa muki ya oudi-luti-kati yauti ami ne. ²⁰ Aya netawa yakafo Goti omunalo linate olu ladi o gede minaifa, ido ani noku wiyámamo mona yakafo Goti omunalo olu ladi o gedámami ne, loto logimaiye.

*Ailo feka wena makafo Yesu lula fiyami ka
(Mk 7:24-30)*

²¹ Ena Yesu ya ebawa fulito monimo Taiyaki ido Saidoniki eba afulaleka wiye. ²² Wito, yalo wena ma Yuda wena minámami ailo Kenani mikauti ami yakafo amodo oto lula naba fito eti loumami, Wekolao, Defiti ufa fiyami we, namomu mulugau mluma koli nedo. Satani kimiwelakafo olunefo siya-mulunau minoto kaila fi ede-edo minaiye, loto loumaiye. ²³ Loumaito, amokafo itibito ka ma loumámaito, ege-ege moinamo we amo nedo oti ya eti lamo, Wenawa ilulu kuto kai naba-naba mele minoto lege-lege melainako, ilifi melo, loti loumae.

²⁴ Loumato, eti limo, Isilaeli wenena sipisipi fuisamo mona yaidana oti meleti minadoka yako nilifaiye, loto logimaiye. ²⁵ Logimaito, wenawa ya oto amodo kiyanalo kuba wi edeto ya eti limo, Wenabao, ane olu faka lo, loumaito ²⁶ eti limo, Nomilipa weni-neta oluto fiyaloto kula giminumo mona ya onámaiye, loto loumaiye. ²⁷ Loumaito, itibito limo, Wenabao, ona laba, kulama yate aboganina weni-neta no minato lana mikalo olumo wiyami ya no-no ae, loto loumaiye. ²⁸ Yesukafo limo, Wenao, koli kikika naba ne. Fede numunaiye, loto kolanimo neta ya fede kumunami ne, loto loumaito, ayalo olulafo faka lo fulitaiye.

Yesukafo neta kilamo wenena muki olu faka lo gedami ka

²⁹ Ido Yesu aya eba fulito monimo Galili no-funa naba anawalo uto monimo mowalo dito amedoto minaiye. ³⁰ Ido wenena mau nabababawiyamo yate kiyani nosámami, ido kiyani-ani gali-magalidimo, ido omuni likami, ido nei kilamo, ido neta ailo-ailo kilamo wenena ya gilim-iti amo nedo oti kiyanalo mau wi gedato, muki olu faka lo gedaiye. ³¹ Olu faka lo gedami, ya nei kilamoma ya ka lamo, ido kiyani-ani gali-magalidimoti yama ya u lalo wamo, ido kiyani nosámamiti yamaki kanu moinamo, ido omuni likamiti yamaki ya kamo ya geyeti yamu wenena muki yate elegiti Isilaeli wenena Gotinina ebola lae.

*Yesukafo we fo tauseni (4,000) ya weni-neta gimami ka
(Mk 8:1-10)*

³² Yesukafo ege-ege moinamo we luni fiyaito ato, eti logimami, Wenena naba mau minamo ya fo kamena tili (3) yalo ya namoki umalo minamo ya nenawamo neta minámami yamu sene-muluneu miluma koli gimoneto, kadunamu folanako, uti kanudo lumu fou lotenawae, loto gilifi melámenagolowe, loto kolowe, loto logimaiye. ³³ Eti loto logimaito, ege-ege moinamo wema yate loumamo, Eba ama fafato ya nenako, beleti naba ma egalekati oluto wenena mau naba yaidana ya gimogeto noti ogofunawamo ne? loti loga o edae. ³⁴ Ido Yesukafo limo, Beleti nenaki olu minae? loto loga o gedaito, itibiti loumamo, Lamo beleti seweni (7) ido laefa kefola maki olu minone, loti loumae.

³⁵ Eti loti loumato, wenena muki amedoti minalo, logimito ³⁶ beleti seweni (7) ido laefa ya oluto, Siyane, lalole, loto leketo ege-ege moinamo we gimaito, wenena mau naba minamo ya gimae. ³⁷ Gimato, muki ya noti muni ito, ido luma nemo ya olu mau wiyamo owo kedikoko naba seweni (7) koilamo ya faitiye. ³⁸ Ido weni-neta namo wemomo ya fo tauseni (4,000) minato, ido wenaipaki nomilipaki ya katámae. ³⁹ Ena wenena muki gilifi meleito ya sipiku dito uto monimo Magadani mikau wiye.

16

*Goti aumala lilibageto eyenune, lamo ka
(Mk 8:11-13; Lu 12:54-56)*

¹ Ena Falisi we ido Sadusi we yate kepa mele umunune, loti Yesu minaido oti ya eti lamo, Kosinaukati Goti aumala lilibinami neta

ya lilibageto kenune, loti lae. ² Lato, amokafo itibito logimami, Lunaga ya fo sapito kosina ufa lafa limo kotima, ya leda fo lenami ne, loti lo-lo ama ne. ³ Ido leda ya kosina sinidoto epe itoma, onema ya ko winagoliye, loti lo-lo ama ne. Ido linate ya kosina monawa ya eyeti kolife loti kolutafa, ido namomu ido oiya kamena yamu ya mebe-mabawa fedami eyeti ya monawa kolife loti kolinawamo ya ogoufámae. ⁴ Mona nosámami meleti Gotiki ekelámamo wenena yate Goti aumala gilíbami neta moni wilafa, ido Goti aumala gilíbami neta ma ya olu oloto pi gedámenami ne. E'e, polofete Yona ukanalo Gotikafo aumala ilíbami mebe-maba yako olu oloto pi gedenami ne, loto logimito fulo gedeito wiye.

*Falisi we ido Sadusi we yisinina ka
(Mk 8:14-21)*

⁵ Ido ege-ege moinamo we nofuná anawa fili-galeka ya u fedeti beleti kani melaito oluti áumae. ⁶ Ido Yesukafo limo, Falisi we ido Sadusi we yisinina ya ekena oti moinalo, loto logimaiye. ⁷ Kawa logimami ya inanimonigu lokoli-fakoli oti ya eti lamo, Beleti oto ámoninako, yamu, loti lae. ⁸ Ka lamo ya Yesu kolutoto eti limo, Koli kikitina kefo efema nemo we, nediti beleti otámamo yamu lokoli-fakoli o minae? ⁹ Linate ya kolife ádoti minafe? Beleti faifu (5) oluto wenena faifu tauseni (5,000) gimomo yama kati melaife? Ido luma nemo oluti owo nenaki ya koilae? Yamaki kati melaife? ¹⁰ Ido beleti seweni (7) ya wenena fo tauseni (4,000) gimomo yamaki kati melaife? Ido luma nemo oluti owo naba nenaki ya koilae?

Yamaki kati melaife? ¹¹ Beleti yamu logimámowe. Egaidana oti kolife loti kolámae? Linate ya Falisi we ido Sadusi we yisinina ya ekena oti moinalo, loto logimaiye.

¹² Ayalo ka limo mona ya moda kolamo, Yisi ona yamu ekena oti moinalo, loto ádoto, Falisi we ido Sadusi we api gilibamo kanina yamu ekena oti moinalo, loto logimami kawa monawa ya kolife loti kolae.

Pitakafo Gotikafo ilifi melami we Kilisto yama minane, loumami ka
(Mk 8:27-30; Lu 9:18-21)

¹³ Yesukafo Sisalia Filipai ebau ototo ege-ege moinamo we loga o gedeto eti limo, Wenena muki yate namo We Kula yamu ya kema minaiye, loti lo-lo ae? loto ya loga o gedaiye. ¹⁴ Loga o gedaito, itibiti eti loti lamo, Wenena maleka yate Yoni noku wi gede-gede imo we ya minane, loti lo minae. Ido maleka yate Elaiya ya minane, loti lo minae. Ido ma yate Yelemaiyafe, ido we ma polofete minaguti we ya minane, loti lo minae, loti loumae. ¹⁵ Ido linate yate namo ya kema ne, loti lo minae? loto loga o gedaiye.

¹⁶ Saimoni Pitakafo eti limo, Kamo ya kilifi melami we Kilisto, Goti minowa-minowa imo we Nalafa ona ya minane, loto loumaiye.

¹⁷ Loumaito, Yesukafo limo, Ba-Yona nalafa Saimoniyo, ka etito lanimo ya wenena yate lo oloto pi komámae. Aya kawa ya Menefo kosinau nemo wekafo efe loto olu oloto pi kedami yamu lalo koli minomo wane. ¹⁸ Kamo ya Pita minane, loto lokomowe. Ido kifana naba-naba ama mulalo ya mono wenenane olu mau wi gedemo idoneto

fulumo wamo mona olu afima o gedenami ya ogoufámenaiye. ¹⁹ Ido kosinau nemo we weku-dite wenenala kiyaba o ledami kilala kanu-wela wito kuto enanimo auma ya kumunae. Ido neta muki mikalo nela winanimo ya ayaidana oto kosinau yaki nela moda witami ne. Ido neta muki mikalo efilinanimu ya ayaidana oto kosinau yaki moda eflitamu ne, loto loumaiye. ²⁰ Loumutoto ege-ege moinamo we liliga ya logimami, Namu yamu ilifi melami we Kilistole, loti wenena muki logimámalo, loto lo fuko gedaiye.

*Yesu ofo folato folaigniti nedinami ka
(Mk 8:31-9:1; Lu 9:22-27)*

²¹ Kamena yaloti Yesu Kilistokafo apito ege-ege moinamo we ka lo oloto pi gimito eti limo, Ena Yelusalemu numudo woneto wenena kiyabani we ido Goti yokila ki umamo we ido lo melami ka api gilibamo we yate keina naba-naba olu mofu nedeti nofo folato, fo kamena tili (3) minoneto ya olu nedi nedenagoliye, loto logimaiye.

²² Ena Pitakafo ilimito anawaleka uto oduto ya limo, Ake, Wekolao, moda netawa ya ona fede komámenami ne, loto auma wito loumaiye.

²³ Loumaito, Yesu eleyapa wito limo, Sataniyo, negeka wa. Kamo ya kifanalo kiyane uteba winamo kifana yaidana oto minane. Goti kala kiyami yaidana oto kaka kiyámoto, faifa mikalo wenena kani kiyamo yaidana oto kaka kiyanimu ne, loto loumaiye.

²⁴ Yesukafo ege-ege moinamo we ya logimami, We makafo namo nege melenae, lotoma ya aimola siya-mulunau kolinami neta ya fulito, yá

yofola ya mofuto nege melenaiye. ²⁵ Yamu we makafo aimola ukana atuwamuko koli minoto fulunami we ya u kopa unagoliye. Ido we makafo namomu kolito monimo uto ukana atuwa fulunami ya omuna kofawa minowa-minowa enagoliye. ²⁶ We makafo mikalo neta-mata muki ya ko noto monimo wifa, ido ouna-lula-kala u kopa unami we ya ko nami netala-matala egaidana oto ana olu faka lenami ne? Ido nena-netakafo meina fito ouna-lula-kala kofa itibito olunaiye? ²⁷ Ena namo We Kula ya Menefo lame-nala nabau yau kosinau enisoleneki lakoina ya oloto pito oto wenena muki inanimono monanina melado ya lifimanina iya mele giminagolowe. ²⁸ Namu ona logimowe. Oiya ama nedi minagu yauti maleka ya folámoti, komu ya namo We Kula ya wenenane kiyaba o gedenae, loto enamo kamena ya neyenagilae, loto logimaiye.

17

*Yesu ukana u ailoma builami ka
(Mk 9:2-13; Lu 9:28-36)*

¹ Fo kamena sikisi (6) ya utaito Yesukafo Pitale, ido Yemusile kunalafo Yonile gilimito mowa naba fanalo diti inanimoni yako minato, ² omunido Yesu ukana ya u ailo builaito, kola-wela ya fo lamena yaidana oto lamena ito, ido ukanalo owo ya feke ona limo yaidana oto lamena iye. ³ Ayalo Mosesete ido Elaiyate oloto piti amoki ka lo minato geyae. ⁴ Geyetiti Pitakafo eti limo, Wekolao, amalalo minonimo ya lalo iye. Kaimoka kolinanimo ya numuna kolo-kalo tili (3) kuwogeto, ma ya kamo numuga minenaiye. Ido ma ya Mosese

numuna minenaiye. Ido ma ya Elaiya numuna minenaiye, loto loumaiye.

⁵ Eti lito, moda kawa lo minaido ayalo ya limu ma lamena kuku limoma ya moda oto asa wi gedaito, ya moda limuku yauti nola ma kolamo eti limo, Ama ya sene-mulune umomo Nanefo ya ne. Amo ya lalo eyowe. Kala ya luti-katigu kolalo, loto liye.

⁶ Ena ege-ege moinamo we kawa nola koliti ya mikalo lumu fou loti koli naba-naba kolato, ⁷ Yesukafo ya minado oto ukanido oluto ya eti logimami, Mikalo yati nediti koli kolámalo, loto logimaito, ⁸ ko faka loti eyamo ya wenena ma minámato, Yesu aimola yako minaiye.

⁹ Ena mowaloti monimo lomado ya Yesukafo logimami, Neta oiya eyamo ya wenena ma logimámoti, minomo wato namo We Kula ya fulunaguti neidoneto ya logiminawae, loto lo fuko gedaiye.

¹⁰ Lo fuko gedaito, ege-ege moinamo we eti loti loga o edamo, Elaiya komu enami ne, loti lo melami ka api gilibi-gilibi amo we yate nediti eti lo minae? loti loga o edae.

¹¹ Loga o edato, eti limo, Ya ona ne. Elaiyakafo komu oto neta-mata muki ya olufe lenagoliye. ¹² Etito nemoma nefa, Elaiya ya moda otaifa, eyeti eyefe loti eyámoti, neta-mata muki seni-mulunigu kolamo ya o edetama ne, loto logimowe. Ido ayaidana oti namo We Kula ya keina naba-naba numunagilae, loto logimaiye. ¹³ Eti lito, ege-ege moinamo we ya Yoni noku wi gedegede imo we yamu logimaiye, loti kolae.

Yesukafo Satani kimiwela olu fulo edeto ilifami ka

(Mk 9:14-29; Lu 9:37-42)

¹⁴ Amo ya wenena mau witi minado ya itibiti o fedato, we makafo oto kiyanaló kiyana umola fito ¹⁵ eti limo, Wenabao, nanefomu seka-mulugau milumala kolo. Kulu ofoto ukana ogofu nabababa olu umaito, kamena-kamena yokufe, ido noku yau lumu fou lo-lo iye. ¹⁶ Etito kege-kege moinamo we minadoka ilimito ofa, ukana olu faka lo edenawamo ya ogoufámæ, loto loumaiye.

¹⁷ Loumaito, Yesukafo limo, Ake, linate koli kikitina minámaito monatina lekesa wiyami melamo wenenaó, kamena nenaki ya linateki minenae? Ido kamena nenaki ya linate keinatina mofu gedenaé? Kipawama ilimiti namodo alo, logimaito, ¹⁸ ilimiti ato, Yesukafo Satani kimiwela oudaito, kipa lulauti fulo edeito wito, ayalo ya moda faka loitaiye.

¹⁹ Ena ege-ege moinamo we inanimoko minoti Yesu nedo oti eti loga o edamo, Olu fulo edeto ilifinumo ya nedito ogoufámone? loti loga o edato, ²⁰ eti limo, Koli kikitina kefolako nenako, yamu ilifinawamo ya ogoufámæ. Etito nemo nenako, namo ona logimowe. Koli kikitina ya yá kolipa ilawa yaidana oto minenami ya mowa aufa ya yaleka fulito amaleka ano, loumunawamo ya enagoliye. Ido neta ma yamu ogoufámone, loti ádenawamo ne. [²¹ Eti enawafa, ido aya Satani kimiwelawa yaidana imo yamu ilifinuwe, lotima komu weti-neta moi witi Goti loumutiko ilifinagilæ. Ilifinawamo kanu ma minámaiye,] loto logimaiye.

*Yesu ya fuluto nedinami ka
(Mk 9:30-32; Lu 9:43-45)*

²² Ido Galili yalo lako wato, Yesukafo eti limo, Namu We Kula ya wenena anido gimato ²³ nofo folato, fo kamena tili (3) wageto fulunaguti ya olu nedi nedengoliye, loto logimaito, koliti seni-muluni keina naba-naba iye.

*Felegaga kuliyai numuna naba kifana takisi
meina fiyami ka*

²⁴ Ena Kapeneyamu numudo o fedato, ya felegaga kuliyai numuna naba kifana takisi olu-olu amo we yate Pita nedo oti loga o edeti lamo, Api gilibami we yakafo felegaga kuliyai numuna naba kifana takisi ya fulo-fulo ámaife? loti lae.

²⁵ Lato, itibito logimami, Moda fulo-fulo iye, loto logimito numunau di minaito, ayalo Yesu oto komu loga imo, Saimoniyo, kaka kiyo. Mikaleka wenena kiyabani we wenaba ya egalekati kifana takisi olu-olu ae? Wenenanina yalekatife, ido mika malekati amo wenena yalekatife? loto loga o edaiye. ²⁶ Loga o edaito, Pitakafo limo, Mika malekati amo wenena yalekati olu-olu o minae, lito ya Yesukafo limo, Etito nemo nenako, lamo nanibo minonimo ya kifana takisi fulámenumo ne. ²⁷ Nefa, seni-muluni koli lumunawamo nosámotenaiye, loto uto nofugu ya laefa olamo nela ya noku fuloto laefa kana olunanimo ya ika oto welau ya olu atoto kifana ma minenami ya oluto kamote namote kulitelo kifana takisi ya gimo, loumaiye.

18

*U komu meletu nemo ka
(Mk 9:33-37; Lu 9:46-48)*

¹ Aya kamenalo ya ege-ege moinamo we Yesu nedo oti loga o edamo, Kosinau nemo we wekudite wenenala kiyaba o ledami kilalau ya kema komu meletu kuliya nemo we minenagoliye? loti loga o edae.

² Loga o edato, nomilipa kefolo ma lula fiyaito, aito omunido minagu olu nedi edeto eti limo,

³ Namu ka ona logimowe. Linate monatina ya olu eleyapa witi u nomilipa kefolo yaidana oti ámenawamo ya kosinau nemo we wekudite wenenala kiyaba o ledami we kilalau yau ámunagilae.

⁴ Ido we ma siya-muluna oluto lumuto nomilipa kefolo ama yaidana enami we ya kosinau nemo we wekudite wenenala kiyaba o ledami we kilalau u komu meletu kuliya nemo we ona minenagoliye.

⁵ Ido ma yate namomu koliti nomilipawa kefolo amaidana oto minamo wenena olu koina wi gedewawamo ya namoki olu koina wi nedewagilae, loto logimaiye.

*Mona nosámami yakafo wenena ika o gedenami
ka*

(Mk 9:42-48; Lu 17:1-2)

⁶ Ido Yesukafo ka ma eti limo, We makafo nomilipawa kefolo koli kikito nomamo wenena yauti ma ya kola wito koli kikila olu kopaitenami wewa ya ana-kiyanalo oluti kenebalalo kifana naba-naba nela witi kuwo no sumitigu no noto fulunaiye, loti fulu edamo neko, moda lalo agi ne.

⁷ Mika negu-negu ya neta nosámami yakafo koli kikito nomamo wenena ya kani fito kanu lalototi ika o gedenami ne. Netawa-matawa nosámami ya moda fedenagolifa, ido we makafo koli kikito nomamo wenena ya kani oluto kanu lalotoka yati ika o gedenami we ya keina naba-naba kolinami ne. ⁸ Yamu aga yakafofe ido kiyaga yakafofe lifima olu mofu kedagetoma aga yafe ido kiyaga yafe fukoto olu fulito. Moda kolafe? Etito aga filigakofe ido kiyaga filigakofe mako minageto ya mino ko-ko amo ebalo dinanimo mona yakafo aga lelefe ido kiyaga lelefe nemokafo eifámenami yoku unanimo mona ya olu afima edaiye. ⁹ Ido omuga yakafo neta eyeto lifima olu mofu kedagetoma ya omuga ikilito fulo. Etito omuga lawokoko minageto mino ko-ko amo ebalo ya unanimo mona yakafo omuga lele minageto yo eifámenami yoku yau unanimo mona ya olu afima edaiye.

¹⁰ Ido koti moinalo. Wenena nomilipawa kefomaidana yauti ma ya menu mu o edámalo. Ka ama logimowe. Kolalo. Enisole kiyaba o gedamo kosinaleka minamo yate kamena-kamena Menefo kosinau nemo we ya kola-wela ko-ko o minae. [¹¹ Yamu namo We Kula ya moni fuisamo wenena ya moni wilito olu omuni kenae, loto omo ne.]

*Sipisipi fuisami kepa ka
(Lu 15:3-7)*

¹² Kati kiyalo. We ma sipisipila wani hadeti (100) neguti lawoko ma fuisagetoma, wewa yakafo sipisipila muki nainti-naini (99) faifa

nemo ya fulo gedeito mowalo ya uto, sipisipila lawoko fuisamima ya moni wilámenaiife? ¹³ Ka ona logimowe. Moda moni wilito olu oloto pinami ya siya-muluna lalo kolami mona yakafo sipisipila nainti-naini (99) ya fa nemo yamu siya-muluna lalo kolami mona yama olu afima edenagoliye. ¹⁴ Etito ayaidana oto Metibo kosinau nemo we yakafo nomilipawa kefolá minagu yauti lawoko ma fusinaiye, loto kala kolámami ne, loto logimaiye.

Nosámami mona mele kedenami ka

¹⁵ Ena mono wenenaka minaguti koinakafo makafo mona nosámami mele kedenami ya uto linanimoniko minoti nosámami mona melami yamu oudo. Oudageto kaka ya kolife loto kolagetoma koinakafo kofa itibito olunanimó ne. ¹⁶ Etito nefa, ido kaka koli fulagetoma, kamoki we lawokofe ido lelefe lakoina ka kolinawamo ya gilimito minaido unawae. Aiga wenena lelefe ido lelei-lawokoife ya ka lanimo ya onae, loti logiminagilae. ¹⁷ Ido kanina ya kolámagetoma monolo mau wi-wi amo wenena logimageto, uti loumato kanina yaki kolámagetoma ya ailo feka wenena ido kifana takisi olu-olu amo we mona mele gedenawamo yamaidana oti mona mele edenawae.

¹⁸ Ka ona kula logimowe. Ama mikalo nela winanimó ya ayaidana oto kosinau yaki nela moda witami ne. Ido neta muki mikalo efilinanimó ya ayaidana oto kosinau yaki moda eflitamí ne.

¹⁹ Kofa logimowe. Mikalo uma lele mate neta-mata mamu koliti, seni-muluni lawoko meleti lumunabe? loti loumunawami ya Menefo kosinau nemo wekafo kolito netawa muki eti o gedena-goliye. ²⁰ Yamu wenena lelekofo, ido tili (3) yako ya namo kulinelo lakoina minenawamo ya amo minagu yau minenagolowe, loto logimaiye.

Kouba-naba we ma auwafo lifimala kilili o edámami ka

²¹ Ena Pitakafo Yesu nedoka oto eti limo, Wekolao, kamena nenaki koinanefokafo mona nosámami mele nedagetoma, lifimala kilili o ede-nae? Kamena seweni (7) meloneto ya modafe? loto loga o edaiye.

²² Yesukafo limo, Kamena seweni (7) melageto ya moda ne, loto lokomámowe. E'e, kamena sewedi-seweni (77) ya kilili o edemo wo.

²³ Yamu kosinau nemo we wekudite wenenala kiyaba o ledami monala ya mikalo kiyaba wenaba makafo kouba-nabala we lifima gimami ya olufe lenagolowe, loto kolami we yaidana oto ne.

²⁴ Ena lifima apito olufe lo gedemo wito we ma lifimala teni tauseni (10,000) taleni ya nemo amo nedo ilimiti ae. ²⁵ Ilimiti afa, lifimala itibito umunami ya ogoufámáinako, yamu kiyaba wenabala yakafo kouba-nabala wenena ma eti logimami, Wewa, olonafo, nomilipala yaki gilifi ailo wenena lononido itageto, uti lono olato, lononina meinala ya olunae. Ido koukamela muki ya kifanalo fuloti kifana oluti ya kifanane moda nami ya itibiti nomalo, loto logimaiye. ²⁶ Logimaito yamu koubanabala we yakafo kiyanaló oto kiyana umola fito wako lo edeto eti limo, Wenabao, ka lanimo eti

ádoto, kiyaba mino. Kifanaka muki ya itibito kumunagolowe, loto loumaiye. ²⁷ Ido kiyabala we wenaba ya kala kolito, siya-mulunau milumala kolito, efilito lifimala kilili o edaiye.

²⁸ Kilili o edaifa, kouba-naba wewa ya feka uto eyaima ya kouba-naba we ma wani hadeti (100) denaliyasi ya umaito lifimala faifa nemo we ya eyeto, kenebala oluto, ipili wito eti limo, Kifana komomo muki ya moda oiya itibito nomo, loto loumaiye.

²⁹ Eti lito, kouba-naba wewa ya auwafo kiyanaló uto kiyana umola fito eti limo, Ka lanimo ya eti áдото, kiyaba mino. Kifanaka muki ya itibito kumunagolowe, loto loumaiye. ³⁰ Eti lifa, kala kolámoto, ilimito uto nela numugu fulo edeto limo, Kifana lifima muki itibito nomagetoma efili kedenae, loto loumaiye.

³¹ Eti loumaito lono lakoina olamo koinalafomota yate koinanibo eyamo ya seni-muluni nosámaito, kiyabani we wenaba nedo uti kawa muki loumae. ³² Loumato, kiyabani we wenaba yakafo wewa lula fiyaito aito eti limo, Kouba-naba we nosámami ona minane. Milumane kolo, loto lonomaninako, kifana lifimaka muki ya kilili o kedowe. ³³ Namo ka lanimo kolito, sene-muluneu milumaka kolomo yaidana oto kamo yaki koinakafo yamu seka-mulugau milumala nedito kolámane? loto loumuto, ³⁴ siya kala-kala naba lito, nela numugu ukana ogofu olu umunawamo we anido gimito eti limo, Kifana lifima muki itibito nomagetoma efili kedenae, loto loumaiye.

³⁵ Ena linate muki seti-muludigu yau koinatibomota lifimanina ya kilili o gedámatoma Menefo kosinau nemo wekafo ayaidana oto lifimatina ya kilili o gedámenagoliye, loto logimaiye.

19

*We ma olonafo fuko fulitenami ka
(Mk 10:1-12; Lu 16:18)*

¹ Yesu aya kawa ya lo fuli loito Galili mika fulito, monimo Yudia mikau Yodani no naba filigaleka wito, ² wenena mau naba-naba ege melato, ido yalo wenena neta kilamo olu faka lo gedaiye.

³ Ido Falisi we yate, Kepa mele umunune, loti amo minaido oti eti loti lamo, We ma olonafo ya mona mona melami yamu fuko fulitenami we yakafo lo melami ka fukenaife? loti loga o edae.

⁴ Loga o edato, amokafo eti limo, Kana ya mika kosina olu oloto piyami wekafo we wena olu oloto piyaiye, loto ka mono lufuwau (*Stt 1:27*) nemo ka ya katoti kolife loti kolámafe? Ido ka ma eti limo,

⁵ Yamu wemomo yate onibo menibo fulo gedeiti olonibodo ekelamo, lele ya ukani u lawoko oti minenawaiye.

loto ka mono lufuwau (*Stt 2:24*) ya nemo ne.

⁶ Yamu lelewa ya lele minámaiye. E'e, moda u lawokoko oti minainako, yamu Gotikafo olu ekelami ya wenena fuko filiga-filiga o gedámalo, loto logimaiye.

⁷ Logimaito, itibiti lamo, Etito netoma ya Mosesekafo we ma olonafo fuko fulitenami we ya kiyaba we minadokati lufuwa wiyamo ya oluto

olonafo umuto fuko fulitenamile, loto limo ya nedito liye? loti loga o edae.

⁸ Loga o edato, itibito logimami, Linate setimuludi gedimo yamu Mosesekafo ya olodibo fuko filiga-filiga fulenawamo ya etiti enawae, loto kawa limo ne. Nefa, kana ya kanu yaidana oto minámaima ne. ⁹ E'e, we ma olonafo kopa olu ono-onono oto moinámami ya fuko fulito uto wena ailo olunami we ya moda kume-ugele nenaiye, loto logimowe, loto liye. ¹⁰ Eti lito ege-ege moinamo we ya eti loumamo, Etito netoma wena olámenagolimo mona yakafo we wena lakoina mofu meleti minenawami mona ya olu afima edaiye, loti loumae.

¹¹ Loumato, ido amokafo eti limo, Wenena muki kawa kolamo ya ogofuti meyalo melámenawae. E'e, Gotikafo aya auma gimami wenena yako kawa meyalo melenawae. ¹² Etito we maleka ya onibo mulunauti wenate ekeleti ogoufámenawamo we minamo yamu wena olámenawae. Ido wenena yate we maleka olu wenate ekeleti ogoufámenawamo we gedanako yamu wena olámenawae. Ido we maleka ya kosinau nemo we wekudite wenenala kiyaba o ledami we ya kouba-naba o edenune, loti kolanako, wena olámenawae. Kawa ya kolife loti koliti koli ogofunawamo ya kawa oluti meyalo melalo, loto logimaiye.

*Yesu ya anakafu nomilipa kefolá atenido olami
ka
(Mk 10:13-16; Lu 18:15-17)*

¹³ Ena nomilipa kefola ma Yesu nedo gilimiti amo ya anakafó atenido oluto amomu kolito Goti loununaiye, loti afa, ido ege-ege moinamo we yate goudae. ¹⁴ Goudato, Yesukafo eti limo, Kosinau nemo we wekudite wenena nomilipawa yaidana oti minamo wenena ya kiyaba o gedainako, yamu nomilipa namodo enawamo ya kanu ku gedámalo, loto logimito, ¹⁵ ana ya atenido olutoto, ebawa ya fulito wiye.

*Neta ko nami we lounami ka
(Mk 10:17-31; Lu 18:18-30)*

¹⁶ Ena we ma moda Yesu nedo oto loga imo, Api lilibanimo we, namo kofawa minomo dinamo mona ya olunae, loto kolinamo ya nena mona lalo melenamo ne? loto loga o edaiye.

¹⁷ Loga o edaito, eti limo, Mona lalo yamu nedito loga o nedane? Lawoko yako lalo ne. Ido kamo omune kofawa minenae, lotoma lo melami ka ya meyalo melo, loto lounamaiye.

¹⁸ Eti lounaito, amokafo limo, Lo melami ka ya egamae? loto loga o edaito, Yesu eti limo, Wenena gini folámo. Kume-ugele áno. Neta ugele olámo. Ka suki logimámo. ¹⁹ Okafo mekafo kulini olu faka lo. (*Kis 20:12-16*) Kaimoka yamu kolanimo yamaidana oto wenena muki ya seka-muluga gimo, (*Lo 5:16-20*)

loto ka mono lufuwau nemo ka ya lounamaiye.

²⁰ Lounaito, we kofawe yakafo limo, Kawa muki ya moda meyalo melemo wowe. Yamu ma egaidana enae? loto loga o edaiye.

²¹ Loga o edaito, Yesukafo limo, Kamo ufe ona lenae, lotoma ya uto koukameka muki ya kifanalo

fuloto, kifana oluto neta ko ánamo wenena ya iya mele gimo. Eti ageto ya kosinau koukame lalo oloto pi kumunagoliye. Ido oto nege melo, loumaiye. ²² Loumaito, we kofawe yakafo kawa kolito, neta naba ko nami nenako, yamu siya-muluna keina naba ito ya wiye.

²³ Wito, Yesukafo limo, Ona logimowe. Koukame naba-naba ko nami we yakafo kosinau nemo we wekudite wenenala kiyaba o ledami kilalau dinae, loto kolinami ya koiya naba finaiye.

²⁴ Ka kofa logimowe. Yafo-kameli yakafo naka kifiyau unami ya koiya finami nefa, ido neta ko nami we yakafo Goti wekudite kilalau dinae, loto kolinami ya oto dito koiya naba-naba finami ne, loto logimaiye.

²⁵ Logimaito, ege-ege moinamo we kawa limo ya koliti, elegiti eti loga amo, Etito nenako, yamu kema wenena olu omuni kenaiye? loti lato,

²⁶ Yesukafo kogo efe loto geyeto eti logimami, Wenena yate ya ogoufámafa, Goti yakafo neta-mata muki eti enami ya moda ogofuto minaiye, loto logimaiye.

²⁷ Logimaito, Pitakafo loga o edeto eti limo, Lamo moda neta-mata muki fulitoto kege mel-oninako, nena neta olunumo ne? loto lito

²⁸ Yesukafo limo, Ona logimowe. Neta-mata muki kofawa oloto pinami kamenalo ya namo We Kula yakafo wenena kiyaba o gedena, loto lamenu ekeina folomolo ya amedoneto, linate nege-nege moinamo yaki ekeina folomo ya tuwelu (12) yalo amedoti minoti Isilaeli wenena afo monalomonalo tuwelu (12) ya iya mele gedeti wenenawa

kiyaba o gedenawae. ²⁹ Ido wenena mate ya namomu koliti numuni ebani, yanibo kunanibo gemonani, onibo menibo, nomilipani, mini fulite-nawamo wenena ya ayalo naba-naba itibiti oluti, ido omuni kofawa minowa-minowa oti minomo dinagilae. ³⁰ Etito nefa, ido wenena mumudi kulinigi we minamo ya kulini ya lumunami ne. Ido kulini lomami wenena ya kulinigi we mine-nawamo ne, loto logimaiye.

20

Nela waini ilawa kifami minau lono olunawamo ka

¹ Kosinau nemo we wekudite wenenala kiyaba o ledami monala ya mika aboga yaidana oto ne. Leda luwaila fo idaito mika aboga uto nela waini ilawa kifami migu ya lono olunawamo we gilimito enae, loto wiye. ² Etito uto wewa lono olunawamo wemomo ya fo kamena lawoko lono oluti ya lono fo kamena lawoko meina kifana denaliyasi lawoko ya olunawae, logimaito, O, olunune, loti lato, ido nela waini ilawa minau ya lonodo gilifi melaiye. ³ Aiga fo lo gedito maketilo uto, wemomo ma faifa nedi minamo ya geyeto logimami, ⁴ Linate yaki nela waini ilawa mineu uti ya lono olato lono meina efe loto giminagolowe, loto logimaito lonodo wae.

⁵ Wato, ido folilo yaki kofa itibito uto, ido lunaga yaki kofa uto, wemomo ma ya lonolau gilifi melaiye.

⁶ Ido lunaga fo saipami yaidana uto, wenena maleka nedi minamo ya geyeto logimami, Nediti faifa foli nedi minae? loto logimaiye. ⁷ Logimaito,

amote loumamo, We makafo lono olunumo lomámainako, faifa minone, loti lato, amokafo limo, Linate yaki nela waini ilawa mineu uti lono olu nedalo, loto logimaiye.

⁸ Ena lunaga meletaito mika abogakafo kiyaba imo we loumami, Lono olamo we muki ya olu mau wito, lono olutato aiga amo we lono meinanina ya komu gimo. Ido komu amo we meinanina ya aiga gimo, loto loumaiye. ⁹ Eti loumaito wena fo saipaito lunaga oti lono olamo we muki ya lono fo kamena lawoko meinala kifana denaliyasi lawoko ya gimaiye. ¹⁰ Ido leda luwailati lono apiti olamo wenena yama meina naba olunumo ne, loti kani kiyafa, ayaidana oto wenena muki yaki lono fo kamena lawoko meinala kifana denaliyasi lawoko ya gimaiye.

¹¹ Etito gimaito, meina olado ya mika aboga ya oduti loumamo, ¹² Wenena aiga amo ya kamena linako lono olamo, ido lamo ya leda luwailati oto lono naba olu minogeto fo loitaigu lono olonimo olu lawokoito meina yaidana oto lomane, loti loumae.

¹³ Loumato, amokafo we ma itibito loumami, Wenenane, olu nosámami kedámowe. Kamokafo lono oluto ya fo kamena lawoko meina kifana denaliyasi lawoko ya olunae, loto labe? ¹⁴ Yamu meinaka oluto wo. Aiga ami we ya kamoki meina ayaidana oto giminae, loto kolowe. ¹⁵ Namo nanimo netanema nenako, yaida-amaida enae, loto kolinamo ya eti ámenamo nefe? Ido neta gimi kolonako, yamu seka-muluga naba ofo nomabe? loto loumaiye.

¹⁶ Etito wenena so loti kulinigi we minamo ya kulini ya lumunami ne. Ido kulini lomami wenena ya kulinigi we minenawamo ne, loto logimaiye.

*Yesu ya fuluto nedinami ka
(Mk 10:32-34; Lu 18:31-33)*

¹⁷ Yesu ya Yelusalemu dinae, loto ege-ege moinamo we tuwelu (12) ya gilimito inan-imoko kanudo wamo ya eti logimami, ¹⁸ Moda Yelusalemu numudo akaiya idogeto, yalo namo We Kula ya yokila ki umamo we wenabaniki ido lo melami ka api gilibamo weki anido gimato, ka fi numuti nofo fulunune, loti ¹⁹ ailo feka wenena anido gimato, kamane kiti, nela kefakafo ipi nofoti, yá yofolo ya nofo folato, fo kamena tili (3) wageto fulunaguti ya kofa nedinagolowe, loto logimaiye.

*Sebedi nalafu lele Yesu kafulalo minenaliye, loti kolami kani
(Mk 10:35-45)*

²⁰ Ena aiga Sebedi olonafu neta ma olunae, loto kolaito, ido nalafu lele yaki Yesu nedo ato, onibo ya kiyana umola fi umaito, ²¹ Yesukafo loga o edami, Nena neta olunae, loto kolane? loto lito, itibito eti loumami, Kamo wenenaka kiyaba o gedenanimo kamena yalo nanefo lele ya ma fulu aga onaleka ito, ido ma aga adowaleka ito gedageto, ya amedoti kafukalo we minenawaiye, loto kolowe, loto loumaiye.

²² Eti lito, Yesukafo limo, Loga o nedanimo neta ya monawa kolife áðane. Namu kaila fi nedenawamo kapu ya linate yaidana oti ogofuti

olunawaife? loto loga o gedaito, eti lami, Faifa olunalimo ne, loti loumaiye. ²³ Yesukafo limo, Namu keina kolinamo yaidana oti kolinagilaifa, ido kafunelo filiga-filiga minenawami ne, loto lenamo ya ogoufámowe. E'e, Menefokafo ebawa olufe lo gedetami wenena ebanina ya ne, loto logimaiye.

²⁴ Logimaito, ege-ege moinamo we teni (10) ya kawa koliti aunibo lele kafuwalo we minenaliye, loti lainako, lelewa koli nosámami gimae. ²⁵ Yamu Yesukafo luni fiyaito ato logimami, Linate kolamo ya ailo feka wenena kiyabani we yate lono olamo ya inanimoni kulini olu faka loti auma witi, eti alo, eti alo, loti ka logimi-gimi ama ne. Ido kiyabani we wenaba yaki auma witi logimiti kiyaba o gede-gede amo monanina ya linate koli minama ne. ²⁶ Koli minafa, ido mona melamoidana linate minagu ya melámalo. E'e, we ma linategu yauti wenabatina minenae, loto kolinami we ya linate kouba-naba lonoti ya olaneyo. ²⁷ Ido makafo wenaba ona minenae, loto kolinami ya nelalo kouba-nabati we minoto kouba-naba lono olaneyo. ²⁸ Ayaidana oto namo We Kula ya wenena kouba-naba o nedenawae, loto ámowe. E'e, kouba-naba o gedeto, ido lifimanina yamu u kopa utenawae, loto inanimi ebanina oluto fulunae, loto owe, loto logimaiye.

Yesukafo we lele omuni likami olu falato gedami ka

(Mk 10:46-52; Lu 18:35-43)

²⁹ Ena Yesuki ege-ege moinamo weki Yeliko numuna fulito wado wenena mau naba-naba Yesu ege wae. ³⁰ Ege wato, moda we lele ma omuni

likami ya kanu anawalo amedoti minami yate Yesu aiye, loti lamo ka koliti eti lami, Wenabao, Defiti ufa fiyami we, milumate kolo, loti auma witi lula fiyaiye. ³¹ Eti laito wenena muki yate ka kedámoti sodoti minaliyo, loti goudafa, wewa lele yate, Wenabao, Defiti ufa fiyami we, milumate kolo, loti oto diti au naba loti lula fiyaiye.

³² Laito, Yesu kanudo minoto luti fito loga o gedami, Namu ya linate nedi-nedi o ledenaiye, loti kolaiye? loto liye. ³³ Lito, itibiti eti lami, Wenabao, omude olu falato ledenane, loto koloiyiye, loti loumaito, ³⁴ Yesu siya-mulunau milumani kolito omunido olaito, ayalo omuni falatito ege waiye.

21

Yesu ya Yelusalemu idami ka

(Mk 11:1-11; Lu 19:28-40; Yo 12:12-19)

¹ Ena uto Yelusalemu alalili meletu, ya Betefage numuna Olifi mowa kiyana yalo fedeto, Yesukafo ege-ege moinamo we yauti we lele ma gilifito ² eti limo, Linate numuna meya ama adu negu yau uti, ayalo yafo-dogi olafote momolate nela witamo minenami ya geyeti, nelalo efiliti oluti itibiti namo minodo ailo. ³ Eti aito we makafo loga o gedagetoma, Wekolakafo amo lonola ma neto yamu lito oiye, loti loumailo. Eti loumunawami ya ayalo yafo-dogi ya gilifinagoliye, loto logimito gilifaiye.

⁴ Eti imo yamu Gotikafo ka polofete welalo melaito eti limo,

⁵ Linate Saiyoni we wena eti loti logimalo. Eyalo. Kiyabatina we wekudi ya linate minadoka

ami ya mona you limoko mele-mele imo
 we ya yafo-dogi meyalo amedoto minaiye.
 Yafo-dogi momola meyalo amedoto minoto
 ya aiye, loti ya logimalo,
 loto ka mono lufuwau (*Sek 9:9*) nemo ka yama
 ayalo wiyaiye.

⁶ Ido ege-ege moinami we lelema Yesu welalo
 golodoti uti ⁷ yafo-dogi olafoki momolaki gilimiti
 oti, ukanido owo feka wiyami ya kololototi yafo-
 dogi meyalo melaito, Yesu dito amedoto minoto
 wiye. ⁸ Wito, wenena naba-naba mau minamo
 yate, Wenabate ne, loti ukanido owo ya kololototi
 kanudo unaido kolaleka mikalo ya wilimo wato,
 ido wenena malekate ya yá akawa leketi kanudo
 ya melemo wae. ⁹ Ido wenena mau nabate olu
 komu-komu o edamo ya ido mate olu aiga-aiga o
 edamo yate eti loti lamo,
 Aiyo, siyane, hosana! Defiti ufa fiyaiguti weyo,
 keboka lenune. Wekola kuliyalo ami we
 ya lalo kolimo wimo ne. Yoicyau kosinau
 minamo yaki ayaidana oti, Aiyo, siyane,
 hosana! loti lo-lo ae,
 loti aiyo-koiyo lo edemo wae.

¹⁰ Yesu ya monimo uto Yelusalemu numudo
 ya idaito wenena minamo muki ya elegiti eti
 lamo, We ama ya kema ne? loti loga-miga ato,
¹¹ wenena mau naba mate Galili mikau Nasalete
 numudoti polofete Yesu ya ne, loti itibiti logimi
 minae.

*Yesu felegaga kuliyai numuna nabau idami ka
 (Mk 11:15-19; Lu 19:45-48; Yo 2:13-22)*

¹² Ido Yesukafo felegaga kuliyai numuna naba
 kilalau ya dito neta meina fiti minamo wenena,

ido neta meinalo fuloti minamo wenena geyeto ya muki giyado feka ito, ido kifana kola ailo-ailo nemo ya olu filiga-filiga amo wenena folomonina muki yaki, ido nema mulu meinalo fuloti minamo wenena folomonina yaki muki ya olu eleyapa wito fululu kiyaiye. ¹³ Fululu kito eti limo, Ka mono lufuwa wiyaiye eti loto limo, Numune ya ka lonumu-numu amo numunale, loti lenawamo ne, loto ka mono lufuwau (*Ais 56:7*) nemo nefa, linate yate olu ugele we numuni yaidana o minae, loto logimaiye.

¹⁴ Eti logimito aya felegaga kuliyai numuna nabau minaido ya omuni likami ido kiyani nosámami wenena ato olu faka lo gedaiye. ¹⁵ Olu faka lo gedaito, yokila ki umu-umu amo we kiya-bani we ido lo melami ka api gilibamo we Goti aumala gilibami neta olu oloto piyami ya koti, ido nomilipa felegaga kuliyai numuna naba eballo minamo ya Aiyo, Defiti ufa fiyami weyo, keboka lo minone, loti lamo ka koliti ya seni kala-kala loitaiye. ¹⁶ Etiti ya loga o edamo, Amau minamo wenena ka lamo ya kolabe? loti lato, Yesukafo itibito logimami, O, moda kolowe. Ido ka ma, Nomilipa namunaki ido nomilipa yaki wenidoti keboka lenawae, loto ya oloto piyane, loto ka mono lufuwau (*Sng 8:2*) nemo kama linate ya katoti kolámafe? loto loga o gedaiye. ¹⁷ Loga o gedeto fulo gedeito numuna meya naba kilalauti feka uto, Betani numudo dito luwaila yalo onaiye.

*Yá ade aila Yesu welalo meguinami ka
(Mk 11:12-14, 20-24)*

¹⁸ Ido leda luwaila numuna meya nabalo ya unae, loto kanudo monimo aido ya kadunamu fuluto ¹⁹ ya yá ade ma kanu anawalo eyeto yá monalo wifa, ilawa liyámaito ailako nemo eyeto, kofa ilawa liyámenane, loto loumaito, ayalo yá aila ya meguinaiye.

²⁰ Yá aila meguinaito, ya ege-ege moinamo we eyeti elegiti eti lamo, Egaidana oto yá ade aila ya kenemane oto meguinaiye? loti loga o edato, ²¹ Yesukafo limo, Ona logimowe. Koli kikito numuti seti-muludi lele melámatoma, yá ade eti o edomo yaidana oti eti enagilae. Ido yako minámaiye. Linate mowa yaleka yowa nemo ya kuwo noku nedito wo, loti lenawamo ya kati meyalo melenagoliye. ²² Neta ma muki yamu olunune, loti koli kikitoti Goti loumunawamo ya moda olunawae, loto logimaiye.

*Yesu ya kema welaloti kolito o-o ane? loti loga o edamo ka
(Mk 11:27-33; Lu 20:1-8)*

²³ Ido Yesu ya felegaga kuliyai numuna naba kilalau dito, wenena ka mono api gilipi minaito yokila ki umamo kiyabani we yaki wenena kiyabani we wenaba yaki amodoka oti loga o edeti lamo, Kamo ya neta o-o animo ya kema welaloti kolito o-o ane? Ido kemakafo lokomaito o-o ane? loti lae. ²⁴ Lato, Yesukafo limo, Namu yaki linate ya neta lawoko ma loga o gedoneto, logane ya itibiti efe loti lonomatoma, namo ayaidana oto kema welaloti kolito netawa o-omo kuliya ya logiminagolowe. ²⁵ Kolalo. Yoni noku wi gede-gede imo we ya kema welaloti eti o-o imo

ne? Kosinau nemo we welaloti nefemo, ido faifa wenena wenidoti ne? loto loga o gedaiye.

Loga o gedami kawa ya koliti yamu lokoli-fakoli oti eti lamo, Kosinau nemo we welaloti ne, lenumo ya nediti koli kikito umámae? lolu-mutenaiye, loto eti ádenune. ²⁶ Ido faifa wenena wenidoti ne, lenumo ya wenena muki Yoni polofete ne, loti kolamo yamu wenena kolini kolone, loto ya eti ádenune, loti lae. ²⁷ Eti loti itibiti loumamo, Lamo kolife ádone, loti loumato, amokafo limo, Namu yaki ayaidana oto kema welaloti neta-mata o-omo yama logimámenagolowe, loto logimaiye.

We ma nalafu lele minami yamu limo ka

²⁸ Yesukafo eti limo, Kati kiyalo. We ma nalafu lele minami ya komu nalafu nedo uto loumami, Nanefo, onema ya uto nela waini ilawa mineu ya lono olo, loumageto, ²⁹ nalafokafo limo, E'e, eleka nofaito, lonoka olámenagolowe, lifa, aiga ya siya-muluna eleyapa witoto uto lono olaiye. ³⁰ Ido wewa nalafu ma nedo uto ayaidana ka loumaito, nalafokafo itibito eti limo, O, menefo, uto lonoka olunagolowe, lifa, áumaiye. ³¹ Etito nalafu lele yauti kemakafo melafo welalo golodiye? loto loga o gedaito, eti lamo, Komu nalafole, loti loumae.

Loumato, Yesukafo limo, Namu ona logimowe. Kifanani takisi olu-olu amo we ido kopa olu onono amo wenaipa ya Goti wekudite wenenala kiyaba o gedami kilalau yau linete u komu mele gedeti dinawae. ³² Kolafe? Yonikafo linete minadoka mona efe limo kanuwa api gilibinae, loto aifa, linete yate koli kikito umámafa, kifana

takisi olu-olu amo we ido kopa olu ono-ono amo wenaipa ya koli kikito umae. Eti amo ya linate geyetama nefa, seti-muludi olu eleyapa witi koli kiki ádae, loto logimaiye.

Nela waini migu kiyaba amo we nosámamo kani

(Mk 12:1-12; Lu 20:9-19)

³³ Yesukafo limo, Kepa ka ma ya kolalo. Mika aboga we makafo migu nela waini ilawa kifito, kila fito, kiyamidunu nela waini ilawa lipinawamo eba olufe loto, nela waini ilawa kiyaba enawamo numuna kuto, eti o fuli loito mina lonowa ya kiyaba amo we anido meleito monimo eba faiga ma wiye.

³⁴ Ena nela waini ilawa kula lenami kamena ya adu melageto kouba-nabala we eti logimami, Mine kiyaba amo we minado uti, nela waini ilawa kula olu nedeti alo, loto gilifi melaiye. ³⁵ Gilifi melaito, minado u fedato, mina kiyaba amo we yate kouba-nabala we ya ani-kiyanido oluti, we ma ya kefakafo ofoti, ma ya ofo fuluti, ma ya kifanadunu ofae. ³⁶ Eti ato, ena kofa kouba-nabala we ma so loti ya gilifi melaito wamo mina kiyaba amo we yate ayaidana o gedae.

³⁷ Eti ato, aiga ya aimola nalafo amo minado ilifito eti limo, Eyeti kala kolinawamo ne, loto ilifi minagu ya melaifa, ³⁸ mina kiyaba amo we yate nalafo ya eyeti, inanimoni lokoli-fakoli o minoti eti lamo, Amo yakafo melafo neta le fi mele edami netala muki olunagolinako, yamu ofo fuluto netala muki ya olunuwe, loti ³⁹ migu yauti olu feka fuloti, ofo folae. ⁴⁰ Yamu mina aboga

yakafo enami ya mina kiyaba amo wewa ya nedi-nedi o gedennaiye? loto loga o gedaiye.

⁴¹ Loga o gedaito, itibiti lamo, Nosámamo wewa ya olu nosámami o gedeto, gini fuluto, wenena ailo ma ya nela waini ilawa mina kiyaba enawamo, kula lenami kamenalo ya numu-numu enawae, loto migu lono anido giminaiye, loti loumae.

⁴² Eti loumato, Yesukafo eti limo, Ka mono lufuwau yau eti limo,

Kifana ya numuna kuwamo wenena eye fa netaidana itamo nefa, ido aya kifanawa yama moda numuna lagi kola fiyami ne. Wekola yakafo netawa eti imo ya eyeto elegiyone, loto ka mono lufuwau (*Sng 118:22-23*) nemo kawama ya katoti kolámafe? ⁴³ Yamu logimowe. Goti kiyaba we wekudi wenenala kiyaba o ledami mona ya linatedokati oluto ailo feka wenena kulawa olu oloto pinawamo ya anido giminagoliye. [⁴⁴ Ido we makafo kifanawama yalo lumu fou lenami ya aumala leke-make oto olu kopa enami ne. Ido kifanawama yakafo we ma meyalo olumo winami ya wewa ukana ya moda upanapatenaiye, loto logimaiye.]

⁴⁵ Ido yokila ki umamo we kiyabani we ido Falisi we yate asa wiyami ka limo ya lamo lo ledaiye, loti koliti, ⁴⁶ nela wi edenawamo kanu moni wilafa, wenena muki ya polofete ne, loti kolamo yamu kolini kolae.

22

*We wena olunaido weni-neta nenawamo ka
(Lu 14:16-24)*

¹ Yesukafo kepa ka kofa eti logimami, ² Kosinau nemo we wekudite yakafo wenenala kiyaba o ledenami monala ya kiyaba we wenaba ma nalafo wena olunagolimo yamu konuma-kobina naba olu mau wito ofo kiyami we yaidana oto ne. ³ Wewa lonodo we eti logimami, Wenena komu luni fiyomo minado uti gilimiti enawae, loto gilifi melaito wafa, luni fiyami wenena ya eleka ginaito ámae. ⁴ Yamu lonodo we ma kofa gilifi meletó eti logimami, Uti komu luni fiyomo wenena ya etiti logimalo, Konuma-kobina ya ofo kito, ido bulumakauti sipisipiti moda ofo kito, muki neta olufe lo fulitoninako, yamu oti we wena anido olu gimito weni-neta nenawae, loti logimalo, loto logimito gilifi melaiye.

⁵ Gilifi melaito, uti kawa logimafa, kolámoti faifa kanu ailo-ailo wato, ma ya aimola minau wito, ido ma ya aimola kifana lonolau wito, ⁶ ido maleka yate lonodo wewa ani-kiyanido oluti ukani olu nosámami o gedeti gini folae. ⁷ Kiyaba we wenabama kawa kolito siya kala-kala lito, kimiwe gilifi melaito, uti gini folamo wenenawa muki gini fuluti, numuni ebani yaki feiya ae.

⁸ Feiya ato, lonodo we logimami, Nanefo wena olaito konuma-kobina olufe lomo ya nenune, loto wenena lu fi gedofa, monani efe ádami yamu enawamo ya ogoufámae. ⁹ Yamu kanu kofala nedo-nedo uti, wenena muki geyenawamo ya luni fiti, neta nenuge alo, logimiti gilimiti enawae, loto lonodo we logimaiye. ¹⁰ Logimaito, uti kanu kofala nedo-nedo monimo uti, wenena muki oloto piyamo, mona lalo melamo ido nosámami

melamo, muki ya gilimiti ato, numuna nabau ya wenena naba mau witi amedoti minae.

¹¹ Mau witi amedoti numugu ya minato, kiyaba wenabakafo geyenae, loto dito wenena geyemo wiye. Geyemo wimo ya we ma kipa wena oludo unagili wi-wi amo owo ukanalo wiyámami ya eyeto loumami, ¹² Wenenane, kipa wena olunagilado wi-wi amo owo ukagalo wiyámanimo ya egaidana oto numugu amau ya idane? loto loga o edaito, wema ka ádaiye. ¹³ Ka ádaito, kiyaba we wenaba ya lonodo we eti logimami, Wewa ana-kiyanalo nela witi sinidigu feka fulato, aya siniku yau kufu naba-naba oti weni kofala uguti minenagilae, loto logimaiye.

¹⁴ Ena ayaidana oto Gotikafo wenena muki ya luni fiyaifa, ido lawoko-lawoko iyaina o gedaiye, loto logimaiye.

*Yesu kifana takisi yamu loga o edamo ka
(Mk 12:13-17; Lu 20:20-26)*

¹⁵ Ena Falisi we yate feka uti, Yesu ka lenami ya ka oluto ligiya lo edenune, loti mau witi kudala ki minoti, ¹⁶ gege melamo we ido Heloti ege melamo we Yesu nedo gilifi melato uti eti loti lamo, Api lilibanimo we, ka ona kulako lo-lo ane, loto koli minone. Ido Goti kanula lalo yalo moninawamo monamu ona kula api lilibi-lilibi o minane. Ido faifa wenenafe, ido kulini nemo wenena ya kolini kolámoto, ka ona yako lo minane. ¹⁷ Etito loga o kedogeto itibito ka lenanimo kolinune. Ena kiyaba we wenaba Sisa kifana takisi umu-umu onimo mona ya efe loto nefe? loti loga o edae.

¹⁸ Yesukafo kani-manini nosámami kiyamo ya kolitoto eti logimami, Linate monabi lele wiyamo we, nediti kepa mele nomae? ¹⁹ Kifana takisi fule-nawamo kifana ya nilibalo, lito kifana denaliyasi lawoko ya olu oloto piti ilibato, ²⁰ Yesukafo eyeto logimami, Ounaki lufuwalaki ama ya kema netala ne? loto loga o gedaiye. ²¹ Ya Sisa ounaki lufuwalaki ne, loti itibiti loumato eti limo, Etito Sisa netala oluti ya Sisa itibiti umalo. Ido Goti netala oluti ya Goti itibiti umalo, loto logimaiye.

²² Kawa limo ya koliti elegiti fulo edeiti wae.

*Folaguti neidamo yamu Yesu loga o edamo ka
(Mk 12:18-27; Lu 20:27-40)*

²³ Aya kamenalo Sadusi wenena ya wenena folagu yauti neidámenawamo ne, loti kolamo ya Yesu nedo oti loga o edamo, ²⁴ Api lilibanimo we, Mosesekafo eti limo, We ma nomilipa kedámoto folagetoma, kunalafo yakafo wena-kenawa ya oluto yalafodo nomilipa olu oloto pi edenaiye, loto limo ne. ²⁵ Ido lamo minonigu ya yalafo-kunalafo seweni (7) ya minato, ena komu yanibo ya wena oluto nomilipa kedámoto folaito, kunalafokafo wenawa olaiye. ²⁶ Oluto amo ayaidana oto folaito, kunalafo makafo wenawa oluto folaiye. Etiko oluti wato, yalafo-kunalafo seweni (7) ya wenawa lawoko oluti folae. ²⁷ Muki ya folato, aiga wenawa yamaki folaiye. ²⁸ Folaito, yalafokunalafo seweni (7) ya wenawa olamoma nenako, yamu wenena folamo ya kofa nedinawamo kamenalo ya kema olonafo minenami ne? loti loga o edae.

²⁹ Loga o edato, Yesukafo itibito limo, Linate ya ka mono lufuwau nemo ka ido Goti aumala yaki kolife loti kolámanako, yamu kopa ka lo minae. ³⁰ Wenena folaguti nedinawamo kamenalo ya we wena mofu melámato, we wena anido olu gimámenagilae. E'e, Goti enisolela kosinau minamo yaidana oti minenagilae.

³¹ Ena wenena folaguti kofa nedinawamo kamaena yamu Gotikafo logimami ka ya katámafe?

³² Eti logimami,

Namo ya Abalahamu Gotila minoto, ido Aisaka Gotila minoto, ido Yekopu Gotila minowe, loto ka mono lufuwau (*Kis 3:6*) ya nemo ne. Amo ya wenena folamo Gotinina ya minámaiye. E'e, wenena omuni kofawa minamoko Gotinina ne, loto logimaiye. ³³ Ido wenena mau minamo ya kawa limo koliti ya mono api gilibami kala yamu elegiyae.

*Ka auma wiyami yamu Yesu loga o edamo ka
(Mk 12:28-31; Lu 10:25-28)*

³⁴ Ena Falisi we yate Yesu ya Sadusi we olu you lo gedaiye, loti lamo kawa koliti ya mau witi minae. ³⁵ Ido mau minagu yauti we makafo lo melami ka ya katoto kolife limo we ya Yesu kepa mele edenae, loto amo nedo uto eti loumami, ³⁶ Api lilibanimo we, lo melami ka yauti ya nena ka ya u komu uto auma wiyami ka ne? loto loga o edaiye.

³⁷ Loga o edaito, Yesukafo limo,
Seka-muluga muki ido ouga muki ido kaka-
manega muki ya Wekola Gotika ya umo,

³⁸ loto lo melami kau (*Lo 6:5*) nemo kawa ya u komu uto auma wiyami ka ya ne. ³⁹ Ido aiga ka ma ayaidana oto nemo,
 Kaimokamu kolanimo yamaidana oto wenenaka muki ya seka-muluga gimigimi o mino,
 loto ka mono lufuwau (*Wkp 19:18*) ya nemo ya ne. ⁴⁰ Kawa lele ya Goti lo melami kala ido polofete kanina muki ya mona lufawa ona kula ya ne, loto loumaiye.

Yesukafo Falisi we Goti ilifi melami we Kilisto yamu loga o gedami ka
(Mk 12:35-37; Lu 20:41-44)

⁴¹ Falisi we muki mau witi minamo ya Yesukafo eti loto loga o gedami, ⁴² Linate ya Goti ilifi melami we Kilisto yamu nediye loti koli minae? Kema ufa fiyami we ne? loto loga o gedaito, amo yate Defiti ufa fiyami we ne, loti itibiti loumae.

⁴³ Loumato, amokafo eti limo, Etito ya Ouna Felegaga yakafo Defiti welau ka melaito, Wekolanele, loto limo ya egaidana oto lo edami ne? Yamu mono lufuwa wiyaigu yau eti limo,

⁴⁴ Wekola yakafo Wekolane ya loumami, Ane onaleka amedoto kiyaba oto minageto, ya kuwokafomota fulo kiyaga feumau gedemagolowe, loto limo ne,

loto ka mono lufuwau (*Sng 110:1*) ya nemo ne.

⁴⁵ Etito Defitikafo ya, Wekolanele, loto lito Goti ilifi melami we Kilisto ya egaidana oto Defiti ufa fiyami we minami ne? loto loga o gedaiye.

⁴⁶ Yamu wenena ma ka itibiti loumunawamo ya ogoufámato, aya kamena yalekati minomo wamo ya koliya koliti kofa loga-miga o edámae.

23

Lo melami ka api gilibamo we ido Falisi we monani ka

(Mk 12:38-39; Lu 11:43-46, 20:45-46)

¹ Yesukafo wenena mau wiyamo ido ege-ege moinamo we ya eti logimami, ² Kolalo. Lo melami ka api gilibamo we ido Falisi we yate Mosese yaidana oti lo melami ka api gilibi-gilibi o minae. ³ Yamu linate lo melami ka api gilibamo ka muki ya koliti meyalo melalo. Ido monanina mele-mele amo yaidana oti melámalo. E'e, wenikafo lo oloto melamo nefa, inanimi kanina ya meyalo melámæ. ⁴ Ido lo melami ka api gilibamo, wenena seni-muluni olu aila wi gedenami ka ádoti, auma wiyami ka logimiti keina olu mofu gedafa, ani olu faka lo gedámæ.

⁵ Ido wenena leyeti lebote lenawae, loti wenena omunido neta muki o-o ae. Ido wenena leyenawamo mono wenena minone, loti kolinag-ilae, loti lo melami ka ma aila nabalo lufuwa witi koukameu meleti onobanido asa witi wi-wi ae. Ido Goti loununagili ukanido owo onowalo ekeina nela fana-fana wi-wi ae. ⁶ Ido weni-neta naba nenawamo kamenalo ya wenena omunido folomo komu nedo yako ya amedenune, loti koliti, ido mono numugu yaki ayaidana oti wenena omunido ya folomo komu nedo minenune, loti koli-koli o minae. ⁷ Ido maketilo ya wenena leyeti aiyo-koiyo ka lolumunawae, loti koliti, Api lilibamo wele, loti lebote lenawae, loti koli-koli o minae.

⁸ Eti afa, linate api gilíbami we lawokoko ya ne. Ido linate muki ya yatibo-kunatibo ya minae. Yamu wenena mate, Api lilibamo wele, loti latoma, ya Eti ádalo, logimalo. ⁹ Ido mikalo uma we ma, Metefole, loti kuliya olu akaiya oti ebola ádalo. E'e, Metibo lawokoko minami we ya kosinau minaiye. ¹⁰ Ido linate yamu wenena mate, Kiyabate we wenabale, loti latoma, ya eti ádalo, logimalo. Kiyabati we wenaba ya lawokoko ilifi melami we Kilisto ya ne. ¹¹ Ido linate yauti we makafo u komu meletu kuliyai we wenaba ona nemo we ya linate lonodo wenenatina minenaiye. ¹² Yamu we ma aimola kuliya oluto dinami ya Gotikafo kuliya oluto lumunami ne. Ido we ma aimola kuliya oluto lumuto moni minenami ya Gotikafo kuliya olu akaiya edenami ne, loto logimaiye.

*Mona nosámami melamo ka
(Mk 12:40; Lu 11:39-42, 44, 52, 20:47)*

¹³ Yesukafo limo, Aiyo, linate lo melami ka api gilíbamo weki Falisi weki monabi lele wiyamo wenena, lifima ka naba-naba itibiti olunawamo ne. Linate ya kosinau nemo we wekudite kilalau dinagilamo wenena konido ya kanu ku gede-gede o minae. Eti o minamo linanimote ya kilalau idámoti, ido dinagilamo wenena ya kanuma ku gede-gede o minae.

[¹⁴ Aiyo, linate lo melami ka api gilíbamo weki Falisi weki monabi lele wiyamo wenena, lifima ka naba-naba itibiti olunawamo ne. Linate wena-kena ya koni witi numuni netanina ya ugele noti, ido wenena leyenawae, loti ka fana-fana Goti

loumu-umu amoma nenako, lifimatina ya olu mulalo-mulalo oto melenaiye.]

¹⁵ Aiyo, linate lo melami ka api gilibamo weki Falisi weki monabi lele wiyamo wenena, lifima ka naba-naba itibiti olunawamo ne. Linate lege melenami we ma moni wilinune, loti ya kuwo no mulalo ido mikalo uti oti moinamo lono naba-naba oluti moni wili-wiliti, wewa oloto piyageto ya kopa api ilibato mona nosámami melenami yakafo linate mona nosámami melamo ya olu afima o gedainako, yo eifámenami yoku unami ne, loto logimaiye.

Falisi we felegaga neta-mata naba ya fuliti neta kefoko olu faka lamo ya goudami ka

¹⁶ Aiyo, linate omuni likami yate wenena kanu gilibamo ya lifima ka naba-naba itibiti olunagila. Linate ka etiti lamo, We ma eti enae, loto lido ya kawa limo olu auma wito olu onale, loto felegaga kuliyai numuna naba kuliya lenami we ya kawa faifa liye, loti lo-lo ae. Eti lafa, ido we makafo eti enae, loto kawa limo olu auma wito olu onale, loto kifana goli ya felegaga kuliyai numuna naba lulau nemo kuliya lenami we ya kawa meyalo melo, loti loumae. ¹⁷ Linate ya ka maninigu minámami ido omuni likami wenena, kifana goli ya kula nefemo, ido felegaga kuliyai numuna naba yakafo kifanawa olu felegaga imoma ya kula ne?

¹⁸ Ido yako minámaiye. We makafo eti enae, loto kawa limo olu auma wito olu onale, loto neta ki-ki amo folomo kuliya lenaido yamu linate yate, Faifa liye, loti lo-lo afa, ido makafo Metefo faifa

umunami neta ya yokila ki-ki amo folomolo nemo kuliya lenami we yamu linate lamo, Ka eti lanimo ya meyalo melo, loti loumu-umu ae. ¹⁹ Linate omuni likami wenena, nena neta kula ne? Goti umunagili oluti amo neta ya kula nefemo, ido neta ki-ki amo folomolo yakafa umunawamo netawa olu felegaga imoma ya kula ne? ²⁰ Yamu we makafo eti enae, loto lenami we ya kawa limo olu auma wito olu onale, loto neta ki-ki amo folomo kuliya loto lenaido ya folomowa yaki ido neta muki folomo mulalo nemo kulini muki yaki auma wito olu onale, loto lenami ne. ²¹ Ido we makafo eti enae, loto kawa limo olu auma wito olu onale, loto lenami we ya felegaga kuliyai numuna naba kuliya lenaido ya numunawa kuliya yaki ido ayau minami we yaki kulini muki ya olu auma wito lenami ne. ²² Ido we makafo eti enae, loto kawa limo olu auma wito onale, loto kosina kuliya loto lenami we ya Goti minami ebala yaki ido eba aboga yaki kulini olu onale, loto lenami ne.

²³ Aiyo, linate lo melami ka api gilibamo weki Falisi weki monabi lele wiyamo wene-nao, lifima ka naba-naba itibiti olunawamo ne. Wete-neta olu leya enami neta-mata teni (10) ya olunawaguti ya neta lawoko ma iya meleti Goti umafa, lo melami ka kula yau mona naba nemo ya efe limoko melamo mona, ido wenena milumani seni-mulunigu kolamo mona, ido koli kikitamo monalo melemo idamo mona ya moda fulitae. Linate lo melami ka yau neta ma meyalo melamoidana oti muki neta kefolo naba lakoina ya meyalo melalo. ²⁴ Linate omuni likami yate wenena kanu gilibinawamo wenena minae. Etit

amo ya we makafo no nenami yau sekefa lumuto nemo yauti olu fulaifa, ido yafo-kameli yau nemo ya faifa no mitoto imo we yaidana oti minae.

²⁵ Aiyo, linate lo melami ka api gilibamo weki ido Falisi weki monabi lele wiyamo wenenao, lifima ka naba-naba itibiti olunawamo ne. Kapuki lapeki ya feka atuwalo noku wiyafa, lulau yau neta-mata maki maki olunumolae, loti ouni-luni-kanigu yau auma witi koli minamo monaki, ido omudi folami neta-mata olu mau witi no fuli lenumolae, loti lalo kolamo monaki ya faitiye.

²⁶ Falisi we linate omuni likami ya neta lulau ya komu noku winawamo feka yaki lakoina feke loto mo lenami ne.

²⁷ Aiyo, linate lo melami ka api gilibamo weki Falisi weki monabi lele wiyamo wenenao, lifima ka naba-naba itibiti olunawamo ne. Linate kono mele gedamo ebalo ufa kiyoba limo filamo yaidana oti minae. Aya ebalo fekaka ya wenena eyeti eba lalo ne, loti kolafa, ido lulau ya kono aumani ido neta-mata nosámami fitala kiyamikafo faitimo ne. ²⁸ Linate yaki ayaidana oti ukadi atuwakafo wenena omunido lalo moniti monatina efe limo mele minafa, ido lutigu yau monabi lele wiyamo mona ido nosámamiasámami mona ya faitimo ne, loto logimaiye.

Api gilibamo we mona melamo yamu lifima giminami ka

(Lu 11:47-51)

²⁹ Aiyo, linate lo melami ka api gilibamo weki Falisi weki monabi lele wiyamo wenenao, lifima ka naba-naba itibiti olunawamo ne. Polofete kononi mele gedamo ebalo numuni ku gedeti

ido monani efe limoko melamo wenena kononi melado neta kifiti eba ekeina o-o ae. ³⁰ Eti oti lamo, Autefo-mota kamenanidokama minonimo neko, polofete gini folamo wenena ya ani olu faka ádogi ne, loti lo-lo ae. ³¹ Eti loti lamo kawa yakafo linate ya polofete gini fulu-fulu amo we ufa fiyamo wenenanina ne, loto moda ligiya lo gedaiye. ³² Ido aunibo-mota adeina apiti o-o amo netama oiya linate ayaidana oti monatina melemo idae. ³³ Linate koyofa nosámami nomilipala minamo, ya Gotikafo olu kalo mele gedeto yo eifámenami yoku yau fulo gedenami, ya egaidana oto koli unawamo ne?

³⁴ Yamu kolife loti kolalo. Polofete, ido ka maninigu nemo we, ido ka mono api gilibamo we ya linate minagu gilifi meloneto enawamo, maleka ya gini fuluti ido yá yofolo gininawamo ne. Ido maleka ya mono numudigu ya nela kefakafo ipi giniti ido giyadato numudo malo-malo u-unawamo ne. ³⁵ Yamu wenena yate monani efe limo wenena mikalo uma ya gini folamo lifima muki ya linatedoka minenagoliye. Etito monala efe limo we Abeli ofo folami kamenaloti wenena ya gini fulumo uti uti Sekalaiya, Belekia nalafo yaki ofato folami kamenalo wae. Wewa ya felegaga kuliyai numuna nabaki neta ki-ki amo folomoki muliti yalo minaido ya ofo folae. Yamu lifimawa muki ya linatedoka giminami ne. ³⁶ Namo ona logimowe. Lifimawa muki ya oiya wenena minado ama fede giminami ne.

*Yesukafo Yelusalemu wenena yamu kufu imo ka
(Lu 13:34-35)*

³⁷ Aiyo, Yelusalemu wenenao, Yelusalemu wenenao, linate yate polofete gini fuluti, ido kifanakafo wenena minagu gilifi melami ya fuloti ginamo, ya okolofokafo nomilipala okanau olu mau wi gedami yaidana oto linate muki ya kemaneu olu mau wi gedenae, loto kolofa, ido eleka ginaito, E'e, lae. ³⁸ Kolalo. Numudi ebatina fulitoneto ya polofete linateki minámato, linateko minenawamo ne. ³⁹ Yamu logimowe. Namo ya kofa neyámoti monimo uti uti
 Wekola kuliyaló ami we ya ebola logeto mino kolimo wiye,
 loti ka mono lufuwau (*Sng 118:26*) nemo ka lenawamo kamena yalo ya kofa neyenagilae, loto logimaiye.

24

Felegaga kuliyai numuna naba ya lukó-mako enawamo ka
(Mk 13:1-2; Lu 21:5-6)

¹ Yesu felegaga kuliyai numuna naba ya fulito wido ege-ege moinamo we ya felegaga kuliyai numuna naba kuwamo ya ilibinune, loti amo nedoka ato, ² Yesukafo limo, Numuna kuwamo neta muki ya eyafe? Namo ona logimowe. Kifana makafo kifana ma mulalo nemo amaidana oti koitámenagilae. E'e, muki ya itufu fulato, lumu fou lenagoliye, loto logimaiye.

Keina nosámami fedenami ka
(Mk 13:3-13; Lu 21:7-19)

³ Yesu Olifi mowalo ya amedoto minaito, ege-ege moinamo we amo lako ya minaido oti eti

loumamo, Kawa lanimo yama nena kamenalo oloto pinami ne? Ido egaidana oto mebe-maba ya fedenami eyeto kamo kofa itibito enanimo kamena ido mika kosina fuli lenami kamena moda alitimo ne, loto kolinune? loti loga o edae.

⁴ Loga o edato, Yesukafo limo, Linate wenena mate oti kote witenawae, loti ko efe loti moinalo.

⁵ Wenena so loti oti kuline oluti, namo Goti nilifi melami we Kilisto minowe, lenawamo ya wenena muki koni winagilae. Etito nenako, ko efe loti kiyaba oti minalo.

⁶ Ido fina ka ido lowa ka ya kolinagilafa, koli gimámalo. Netawa yaidana fedenagolifa, mika kosina fuli lenami kamena ya ayalo fedámenami ne. ⁷ E'e, wenena mikau-mikau ya lowa fimo wato, ido mikalo kiyaba we ma wenenalaki ido kiyaba we ma wenenalaki lowa fina fimo unawamo ne. Ido mikau-mikau kadunamu naba oloto pitoko minageto, ido mika mima naba enami ne. ⁸ Ido netawa-matawa muki ya we-naipa nomilipa kedenagili ukani apito ogofu imo yaidana oto ne.

⁹ Ena aya kamenalo ya linate namo wenenane minanako, yamu oluti ukadi ogofu olu gimiti keina naba olu mofu gedeti gini fulunawamo ne. Ido mikau-mikau wenena mukite wenenane minamo yamu seni-mulunigu koli nosámamiasámami giminagilae. ¹⁰ Ido netawa ya oloto pinami kamenalo ya wenena so loti ya fulu nedeti kopa uti wenenani ya olu kuwonibomota anido gimiti inanimo-inanimo kuwolafo-kuwolafo bulunawamo ne.

¹¹ Ido ka suki polofete so loti enawamo ya wenena muki koni winawamo ne. ¹² Ido mona nosámami ya u naba-naba fedenagolinako, wenena muki ya seni-muluni gimi-gimi amo mona ya fulitenawamo ne. ¹³ Etiti minenagilafa, koli kiki loti auma witi minomo keinawa fuli lenami kamenalo dinawamo wenena ya Metefokafo olu omuni kenami ne. ¹⁴ Ido wenena muki mikau-mikau minamo ya kawa kolinagilae, loti wekudite kiyaba o ledami we kala kuwa lalo ya logimimo wato, kawa kolitato, ena aiga mika kosina fuli lenami ne, loto logimaiye.

Neta nosámami aiga fedenami ka

(Mk 13:14-23; Lu 21:20-24)

¹⁵ Wenena yate Daniyeli ka limo, ka mono lufuwau (*Dan 9:27, 11:31, 12:11*) nemo kawa katenawamo ya kolife loti kolinagilae. Neta nosámami-asámami muki neta olu kopaitenami neta yamu limo, aya netawama eba felegagalo yalo minenami ya eyenawado ¹⁶ Yudia mikau minenawamo wenena u mowaleka koli unagilae. ¹⁷ Ido ma numuna obito minenaidoti ya lumuto numunau yauti koukamela olunami kamenala minámenagoliye. ¹⁸ Ido ma ya minau lono olunaidoti ya kofa itibito uto ukanalo owo olámenagoliye. ¹⁹ Ido aya kamenalo ya wenaipa nomilipa mulunigu nemoki, ido wenaipa nomilipanina amina gimi minenawamoki ya keina naba kolinawamo ne. ²⁰ Ido netawa fedageto koli unawamo ya epe naba lenami kamenalofe, ido Sabati foli kamenalo ya oloto pitenaiye, loti Goti loumu-umu o minalo. ²¹ Aya kamenalo keinawa naba-naba fedenami ya mika kosina

oloto piyaido akaimati oto oiya kamenalo minami keina yaidana oloto piyámami ne. Ido aiga yaki keina yaidana ma minámenagoliye.

²² Kamenawa ya fukoto olu lina itámami neko, wenena ma ya minámagi ne. Etito nefa, amokafo wenenala iyaina o gedami yamu kolito kamenawa olu lina itenagoliye.

²³ Ido aya kamenalo we makafo, Eyalo. Ili ifi melami we Kilisto uma ya ne, loto lenaife, ido, Eyalo. Yowa ne, loto lenami ya koli kikito umámalo. ²⁴ Etito wenena mate oloto piti suki ka lenawamo, maleka namo ya Kilisto minowe, lato ido ma yate, Namopolofete minowe, loti enawamo, ya neta kofawa naba-naba ailo-ailo ido aumani gilíbami neta olu oloto pinawamo, ya Goti iyaina o gedami wenenala yaki koni winune, loti ogofunawamo neko ya koni winagi ne.

²⁵ Kamenawa aiga enami yamu linatē moda komu logimitowe. ²⁶ Yamu moda kofomikau yola minaiye, latoma, ya áumalo. Ido moda numugululau amau minaiye, lenawamo yaki kolámalo. ²⁷ E'e, kopanakafo filiga fo idaidokati kopana kito uto fo lomaidoka ya wimo yaidana oto wenena yate namo We Kula kofa itibito enamo ya neyenawae.

²⁸ Kolife loti kolafe? Kono ukana nedo yalo nema ikime ya oti mau wi-wi ae, loto logimaiye.

*We Kula itibito enami ka
(Mk 13:24-27; Lu 21:25-28)*

²⁹ Ena kaila fiyami kamenawa fuli lagetoyalo, Fo ya sinidito, ikana lamēnala ya fuli lito, ukulu ya kosināuti olumo wiyageto, kosinalo nemo neta muki ya momoga enagoliye,

loto ka mono lufuwau (*Ais 13:10, 34:4*) ya nemo ne. ³⁰ Aya kamenalo namo We Kula enamo mebe-mabane kosinalo yalo oloto piyageto, mikau-mikau minamo wenena muki neyeti ya kufu nema naba lato, namo We Kula ya kosina limulo minoto aumane nabaki ido lamena nabaki oneto neyenawamo ne. ³¹ Ena namo enisolene ya gilifi meloneto bumu wekilofu nola aumafufo loti nola meleti mika filiga-filiga yaleka-waka uti iyaina o gedami wenenala olu mau wi gedenawae, loto logimaiye.

*Yá ade monala yamo lilibami ka
(Mk 13:28-31; Lu 21:29-33)*

³² Linate ya yá ade monala yamo neta lilibami ka kolife loti kolalo. Yá ade akawa ya lilisawa bu loto nowala minoto aila kofawa wiyaitoma, ayalo fo lenami kamena alili iye, loti kolae. ³³ Etito netawa muki yaki oloto piyaito linate eye mine-nawamo, ya kamenawa moda adu ona meletami ne, loti kolinagilae. ³⁴ Ka ona logimowe. Kamena oiya ama minamo wenena maleka folámato ya netawa muki logimomo ya oloto pinami ne. ³⁵ Mika kosina ya fuli lenagolifa, namo kane ya minowa-monowa omo dito fuli ádenami ne.

*Kamena yamu kolife ádae, loto limo ka
(Mk 13:32-37; Lu 17:26-30, 34-36)*

³⁶ Netawa muki oloto pinami kamena ya kolife limo we ma minámaiye. Ido kosinau enisole yaki kolife loti kolámæ. Ido namoki Nalafo minomo ya kolife loto kolámowe. E'e, Metefo yako fedenami kamenawa ya koli minaiye. ³⁷ Ido namo We Kula kofa itibito enamo kamenalo ya Nowa

minami kamenalo wenena monani melamo ya-
maidana oti mona melenawamo ne. ³⁸ No lafawa
naba ya fedámami kamenalo wenena weni-neta
nonano noti, we wena mofu melato, we wena
anido olu gimato, etiti yaida-amaida monalo
moni minato, Nowa sipiku idami yalo ³⁹ no lafa
naba-naba enami kamena ya kolife loti kolámato,
no lafa naba-naba oto wenenawa muki ya kililifa
oto gilimito wiye. Ido yamaidana oto namo We
Kula itibito enamo kamenalo ya eti amo yaidana
enawae.

⁴⁰ Ido kamena yalo we lele migu lono olu
minenawaidokati ma ya oluti ido ma ya fulo
edenawamo ne. ⁴¹ Ido wena lele lakoina lono olu
minenawaidoti ma ya oluti ido ma ya fulo ede-
nawamo ne. ⁴² Etito ya nenako, yamu Wekolatina
itibito enami kamena ya kolámanako, yamu koti
kiyaba otiko minalo. ⁴³ Ido numuna aboga yakafo
onema luwaila numuneu ugele we fukoto dinami
ne, loto kolami neko, siniku ya kiyaba ageto
fukoto idámagi ne. ⁴⁴ Etiti linate yaki namo
We Kula enamo kamenane ya kolámamo yamu
kiyaba otiko minalo, loto logimaiye.

*Lonodo mona nosámami melami we ido ma
mona lalo melami wete kanina
(Lu 12:42-46)*

⁴⁵ Yesukafo eti limo, Ena lonodo we yauti kema
yamo lono koli umuto efe loto oluto ka manenau
nemo we ne? Lono aboga yakafo, Wewa ya
lonone olamo wenena muki ya kiyaba o gedeto,
weni-neta nenawamo kamenalo ya weni-neta iya
meleto gimi-gimi enaiye, loto iyaina o edami ne.

⁴⁶ Aiga lono aboga itibito oto lonodo we loumaido

meyalo meletu lono olu minami we eyageto ya lalo mino kolinagoliye. ⁴⁷ Namu ka ona logimowe. Lono aboga ya oto netane-matane muki kiyaba o nedelaiye, loto koukamela muki ya lonodo we analo melenagoliye. ⁴⁸ Etito melenagolifa, ido lonodo we ya monala nosámenami meletu, lono aboga ya kenemane oto itibito ámenagoliye, loto siya-mulunau kolito ⁴⁹ ya auwafo-mota koubanaba we kefakafo ginito, ido no noti luni-kani olu kopa o-oti moinamo weki lakoina weni-neta ido nonano naba no-no minenawae. ⁵⁰ Ena wewa lono aboga itibito enami kamenala yamu kolámoto, ido oiya onema ámenagoliye, loto koli minaido, aya kamenalo moda o fedelaiye. ⁵¹ Fedetu we ya monabi lele wiyamo wenena ebanigu yau ilifi melageto, ayau moda kufu nabababa oti weni kofala uguti minenagilae, loto logimaiye.

25

Nomili teni (10) ya kepa kanina

¹ Yesukafo ka ma eti limo, Aya kamenalo ya kosinawu nemo we wekudite wenenala kiyaba o ledami we monala ya nomili teni (10) yate lamunina ya oluti uti, kipa wena olunagolimo ya kanudo enaido katula oto ilimito enune, loti wamo yaidana oto ne. ² Nomili faifu (5) ya ka maninigu nemo nefa, ido maleka faifu (5) ya ka maninigu minámaiye. ³ Ka maninigu minámami nomiliwa yate lamunina oluti wafa, ido no lamuku lekinawamo ya ma olámae. ⁴ Ido ka maninigu nemo nomiliwa yate lamunina oluti

ido no fiyamo netau yau lamu no ma liligaleka witi, oluti wae.

⁵ Ena kipawa wena olunagolimo ya enaidole, loti kiyaba afa, ámaito nomiliwa omuni fifi ito oku ono minae.

⁶ Oku ono minato, luwaila sini kamulu kiyami kamenalo ya wena olunagolimo we ya kanudo o fedageto ya uti, eyeti ilimiti itibiti alo, loto ka naba ma oloto wito, ⁷ nomilima muki nediti lamunina olufe lamo, ⁸ ka maninigu minámami nomili yate ka maninigu nemo nomili ya eti logimamo, Lamute ya efinagoliye. Linate no ma leki ledalo, loti lafa, ⁹ ido ka maninigu nemo nomili yate, E'e, note uma ya linateki ido lam-oki lekinumo ya ogoufámaiye. Linate uti no ma meina fiyalo, loti logimae. ¹⁰ Ena lamu no meina finune, loti kanudo u minado ya wena olunagolimo kipawama aito, kiyabala o minamo nomili ya weni-neta ofo kiti melamo numugu ya lakoina idato kanu kuwae.

¹¹ Kanu moda kuwato, ido aigama nomili liligama yaki oti eti loumamo, Wenabao, wen-abao, kanu wi ledomo, lafa, ¹² ido amokafo limo, Namu ka ona logimowe. Linate geyefe loto geyámowe, loto logimaiye.

¹³ Yamu kolalo. Itibito enamo kamena ya linate kolámamo yamu ya kamena-kamena moda koti kiyabane otiko minalo.

*Lono olamo we tili (3) kepa kanina
(Lu 19:11-27)*

¹⁴ Ido kamenawa enami ya etito yaidana oto ne. Kolalo. Kamena ma we makafo kanu faiga unae, loto lonola olamo we koukamela anido meletu,

netane kiyaba o nedato unae, loto luni fiyaito, ato ¹⁵ anido melami we ya lonodo we muki monani yaki ido neta-mata olufe lenawamo ogofuto mino gedami aumani yakimu kolito kifana ya iya meletu we ma kifana naba-naba kuliya taleni faifu (5) ya umami, ido we ma kifana naba taleni lele ya umami, ido we ma kifana taleni lawoko ya umami, etito gimitoto unagolimo kanu ya wiye.

¹⁶ Ena kifana taleni faifu (5) olami wema ya alako uto kifanamakafo lono oluto kifana taleni faifu (5) maki ika oto olaiye. ¹⁷ Eti ito ido kifana taleni lele olami wema ayaidana oto kifana taleni lele maki olaiye. ¹⁸ Olaifa, ido kifana taleni lawoko olami wema kifanawa oluto uto mikau ya kale lito falukaiye.

¹⁹ Aiga kamena fana minototo lonola olamo kiyabani we wenaba ya kifana gimami yama olufe lenae, loto itibito aiye. ²⁰ Eti ito kifana taleni faifu (5) ya olami wemakafo kifana taleni faifu (5) maki olu lakoito oluto loumami, Wenabao, eyo, kifana taleni faifu (5) nomanima lonowa olumo uto kifana taleni faifu (5) ya maki ounawa olowe, loto loumaiye. ²¹ Loumaito, kiyaba we wenaba yakafa itibito loumami, Kamo ya koubanaba we lalo minoto kanelo golodanimo lonoka lalo eyowe. Kamo kefolo netalo kiyaba we lalo minaninako, yaidana oto koukamene muki ya kiyaba o nedageto, namote ekeleto laloko minomo dinagolone, loto loumaiye.

²² Ido kifana taleni lele olami wemakafo oto loumami, Wenabao, eyo, kifana taleni lele nomanima lonowa olumo uto kifana taleni lele maki ounawa olowe, loto loumaiye. ²³ Loumaito,

kiyaba we wenaba yakafo limo, Kouba-naba we lalo minoto ido kanelo golodanimu lonoka lalo eyowe. Kamo kefolo netafo kiyaba we lalo minaninako, yaidana oto koukamene muki ya kiyaba o nedageto, namote ekeleto laloko minomo dinagolone, loto loumaiye.

²⁴ Ena kifana taleni lawoko olami wemakafo oto loumami, Wenabao, seka-muluga itamima minanimu ne, loto kolomo, konuma-kobina minigu kifamo ya dolito wenena ailote mikanigu ufa neta itili agu yauti doli no-no animoma nenako, ²⁵ yamu kolika kolito, kifana taleni lawoko nomanimu ya mikau kale lito falukomu uma ya ne, loto umaiye.

²⁶ Umaito, kiyaba wemakafo loumami, Kamo ya kouba-naba we kefali nosámami minane. Kamo neyanimu ya ailo wenena minigu yauti konuma-kobina kifamo ya dolito wenena ailo mikanigu ya ufa neta itili agu yauti doli no-no omo neyanima nefe? ²⁷ Ido namomu eti loto kolaninako, kifana kiyaba we anido meleto ido kiyabane we enami kamenalo ya kifanala melomo yaki kifana ouna yaki olunaiye, loto kifanane ya mele-mele amu numugu ya nedito mele nedámame? loto loga o edaiye. ²⁸ Loga o edeto, ya eti logimami, Kifanawa taleni lawoko ya anauti oluti kifana taleni teni (10) ya olu minami we ya umalo, loto logimaiye. ²⁹ Etito neta ma ko nami we ya maki enu wito umageto neta naba ko nenami we minenagoliye. Ido we ma neta kefoko ko nami ya aya neta kefo ko namima ya anauti ipenagoliye. ³⁰ Ido kouba-naba we nosámami ya

sinidigu feka fulato, siniku ya kufu naba-naba oti weni kofala uguti minenagilae.

Kamena naba kala

³¹ Namu We Kula ya lamenane nabau enamo, enisole muki yaki lakoina enumo kamenalo, ya ekeina folomonelo dito amedoto minoneto, ³² wenena mikau-mikau onobanelo olu mau wi gedato, ido sipisipi kiyaba wekafo sipisipi ido meme fokito iya mele gedami yaidana oto wenena fokito iya mele gedenagolowe. ³³ Sipisipi ya ane onaleka fulo gedeto, ido meme ya ane adowaleka fulo gedenagolowe. ³⁴ Ena kiyabani we wekudi namo ya wenena ane onaleka minenawamo ya eti logiminamo, Linate Menefo ubalela gimami wenena ya alo. Kana mika oloto piyaidoti Menefokafo kiyaba wenena naba minenawae, loto ebatina le fi mele gedami eba ya olunawae. ³⁵ Kolafe? Kadunamu fuluto minoneto linate ya wene-neta nomamo ne. Ido nomu koloneto no ya nomamo ne. Ido eba ailo maukati oto kanudo minoneto numudigu ya nilimiti wamo ne. ³⁶ Ido ukanelo owo minámaito ukanelo owo ya wi nedamo ne. Ido neta kiloneto kiyaba o nedamo ne. Ido nela numugu minoneto oti neyamo ne, loto logiminagolowe.

³⁷ Etito logiminado ya monani efe limo wenenawa yate itibiti eti lonumunawamo, Wekolao, nenafeko kadunamu folageto keyeto weka-neta komonimo ne? Ido nomu kolageto no komonimo ne? ³⁸ Ido nenafeko ya eba ailo maukati we keyonimo minane, loto kilimito numudeuka wonimo ne? Ido ukagalo owo minámaito minageto ukagalo owo wi kedonimo ne? ³⁹ Ido nenafeko neta

kilito minageto uto keyeto, ido nelau minageto uto keyonimo ne? loti loga o nedenawamo ne.

⁴⁰ Ido namo kiyabani we wekudi ya itibito eti lenamo, Ka ona logimowe. Linate yate wenenane kulini minámami wenena ma eti o gedamo ya namoki eti o nedae, loto logiminagolowe.

⁴¹ Ido ane adowaleka minamo wenena yaki eti logiminamo, Linate u kopa unawamo wenena namo minodo ya fuliti, nosámami abogaki kimi-welaki yo eifámenami yo olufe lo gedaigu yau lumuti minalo. ⁴² Kolafe? Namu ya kadunamu fuluto minoneto linate wene-neta ya nomámamo ne. Ido nomu koloneto no ya nomámamo ne. ⁴³ Ido eba ailo maukati oto minoneto numudigu ya nilimiti áumamo ne. Ido ukanelo owo minámamito ya ukanelo owo ya wi nedámamo ne. Ido neta kilito, ido nelau minoneto ya oti kiyaba o nedámamo ne, loto logiminagolowe.

⁴⁴ Logimoneto, amo yate lonumunawamo, Wekolao, nenafeko kadunamu folanimofe, ido nomu kolanimofe, ido eba ailo malekati animofe, ido ukagalo owo minámamife, ido neta kilanimofe, ido nelau minanimo ya aga olu faka ádone? loti loga o nedenawamo ne.

⁴⁵ Ido itibito lenamo, Namu ona logimowe. Linate yate wenenane kulini minámami ma ya eti o gedámamo ya namoki eti o nedámamo ne, loto logiminagolowe. ⁴⁶ Yamu uti minowaminowa enami lifima ya olumo dinagilae. Ido monani efe limo wenena ya omuni kofawa minowa-minowa oti minomo dinagilae, loto logimaiye.

26

*Yesu ofo fulunagili ka loti lo kifamo ka
(Mk 14:1-2; Lu 22:1-2; Yo 11:45-53)*

¹ Ena Yesukafo kawa muki lo fuli loito ya ege-ege moinamo we eti logimami, ² Kamena lele ma wageto ya Goti Elita O Ledami foliwa oloto pinagoliye, loti koli minae. Ido namo We Kula ya kuwonefo-mota anido gimato ya yá yofolo nofenagilae, loto logimami ne.

³ Ena kamena yalo yokila ki umamo we kiyabani we wenaba kuliya Kaiyafasi numuna nabau ya yokila ki umamo we kiyabani wemomo yaki ido Yuda wenena kiyabani wemomo yaki mau witi, ⁴ Yesu nedo momona oti ana-kiyanalo nela witi ofo fulunagili ka loti lo kifafa, ⁵ wenena muki fina lowa fitenawae, loti oiya amau foliwalo eti ámokele, loti lae.

*Wena makafo no ladanuwa imo Yesu atelalo
leki edami ka
(Mk 14:3-9; Yo 12:1-8)*

⁶ Ena Yesu ya Betani numudoka komu okola kilami we Saimoni numunalo minoto ⁷ amedoto wela-neta no minaito, ya wena makafo nomu kifana falake limo nomuku no ladanuwa imo meinala naba nemo ya oluto oto Yesu atelalo leki edaiye. ⁸ Eti ito, ege-ege moinamo we eyeti ko eleka fi umuti eti lamo, Meinala naba nemo netawa ya nedito fa fulaiye? ⁹ Netawa ya kifanaló fulami neko, meina naba oluto neta ko ánamo wenena gimagi ne, loti lae.

¹⁰ Eti lato, Yesukafo aya ka ya kolitoto logimami, Linate wena ama ya nediti odu minae? Neta lalo

o nedaiye. ¹¹ Kolafe? Neta ko ánamo wenena ya moda linateki kamena-kamena lakoina ekeleti minenagilafa, ido namo ya linateki kamena fana ekeleto minámenagolowe. ¹² Fulunamo kamena adu melainako, yamu yá nowala ladanuwa imo ukanelo leukami ya foloneto mele nedenawamo yamu ya eti o nedaiye. ¹³ Yamu ka ona logimowe. Kane kune lalo mikau-mikau logimimo uti uti wenawa ama netawa o nedami monala yaki lakoina logimimo wato, ya amomu koliwa-koliwa minenagilae, loto logimaiye.

Yudasikafo Yesu ya kuwolafo anido melenami ka

(Mk 14:10-11; Lu 22:3-6)

¹⁴ Ena we tuwelu (12) minaguti ya we ma kuliya Yudasi Isikaliyoti yokila ki umu-umu amo we kiyabani wemomo minadoka uto ya logimami, ¹⁵ Namokafo amo ya anido gimonetoma, ya kifana meina nenaki numunawamo ne? loto loga o gedaito, yalo amote kifana siluwa teti (30) ya katoti umato olaiye. ¹⁶ Kifanawa olaido yaloti ya anido giminami kanu ya moni wilimo wiye.

Goti Elita O Gedami konuma-kobina namo ka
(Mk 14:12-21; Lu 22:7-14, 21-23; Yo 13:21-30)

¹⁷ Ena foliwa ya beleti olufe lagetto fudenami neta yisi ya melámoti faifa kiti no-no amo foliwa komu kamenalo ya ege-ege moinamo we Yesu nedo oti loumato, Numuna egau ya Goti Elita O Gedami konuma-kobina ofo kito olufe lenune? loti loga o edae. ¹⁸ Amokafo limo, Numuna meya nabau ya we ma minenaido uti eti loumalo, Api lilibami wekafo eti lokomami, Kamenane alitimo

yamu numugau namoki nege-nege moinamo weki Goti Elita O Gedami konuma-kobina ne-nune, loto liye, loti ya loulalo, loto logimaiye. ¹⁹ Eti loto logimaito, ya welalo meleti ege-ege moinamo we Goti Elita O Gedami weni-neta ofo kiyae.

²⁰ Ena lunaga fo saipaito ya Yesuki ido ege-ege moinamo we tuwelu (12) yaki numunawa yau amedoti minoti ²¹ weni-neta no minato, ya amokafo logimami, Ka ona logimowe. Linate yauti we makafo namo ya kuwonefo-mota anido giminagoliye, lito, ²² seni-mulunigu keina naba-naba iti loumamo, Wekolao, namofe? loti muki loga o edae. ²³ Loga o edato, amokafo limo, We ma lape yau ana fulageto namo yaki ane fulo ayau itenamo we yakafo kuwonefo anido gimimnagoliye. ²⁴ Namu We Kula ya moda fulunamo kanune yamu ka mono lufuwau wiyadoma ya ayalo unagolowe. Etito unafa, ido namo We Kulama ya kuwonefo anido giminami we ya aiyo, lifima ka naba-naba itibito olunami ne. Olafo mulunauti oloto piyamami neko, ya lalo minagi ne, liye. ²⁵ Eti lito, kuwolafo-mota anido giminami we Yudasi yakafo loumami, Api lilibanimo we, namomu labe? lito ya, Kaimoka moda lane, loto loumaiye.

Yesukafo mono kobina gimami ka

(Mk 14:22-26; Lu 22:15-20; 1 Ko 11:23-25)

²⁶ Ena weni-neta no minato Yesukafo beleti ma oluto, siyane, lalole, loto loumutoto ya leketo ege-ege moinamo we gimito logimami, Ama ya namo ukane ne. Oluti nalo, loto logimaiye. ²⁷ Eti loito ena nomu oluto, siyane, lalole, loumutoto ya gimito eti logimami, Linate muki ya nomuwa

yauti nalo. ²⁸ Ama ya namo wanune ne. Gotiki olu kutifi gedami ka olu auma wi edami wanune yakafo lifimanina kilili o gedena, loto wenena mumudi yamu lekinamo ne. ²⁹ Ido ka ma logimowe. No waini ya kofa ma moda ánoto minomo uto uto Menefo kiyabate we wekudi kiyaba o ledami kilalau yau linateki ya kofa nenagolone, loto logimaiye.

³⁰ Ena eti loto logimaito, ya mono nema ma lotiti numudoti lumuti uti Olifi mowalo ya idae.

*Pitakafo Yesu kuliya olu falukunami ka
(Mk 14:27-31; Lu 22:31-34; Yo 13:36-38)*

³¹ Olifi mowalo idato, ya Yesukafo limo, Kolalo. Ka mono lufuwau eti limo, Namokafo sipisipi kiyabani we ya ofoneto, sipisipi mau minamo ya upatenagilae, loto ka mono lufuwau (*Sek 13:7*) ya nemo yamu onema oiya luwaila neta o nedena wamo yamu linate muki ya fulo nedeiti koli unagilae. ³² Eti enawafa, ido namo fologuti nedito ya Galili mikau u komu mele gedeto unagolowe, loto logimaiye. ³³ Pitakafo ka itibito limo, Maleka muki ya koli fulo kedeiti watoma, ya namo nanimo ya moda fulo kedámenagolowe, loto loumaiye. ³⁴ Yesukafo limo, Namokafo ona lokomowe. Onema luwaila okolofo nola ádageto ya kamena tili (3) ya kuline olu falukunagolane, loumaiye. ³⁵ Eti lito, Pitakafo limo, Kofo fulunawamo ya namoki lakoina nofo fulatoma, moda kulika olu falukámenagolowe, loto loumaito, ido ege-ege moinamo we muki yaki ayaidana oti loumae.

*Yesukafo Getesemani Melafo loumami ka
(Mk 14:32-42; Lu 22:39-46)*

³⁶ Ena Yesu ido ege-ege moinamo we ya eba ma kuliya Getesemani wato, amokafo limo, Amalo amedoti minato, yolalo uto Menefo loumunagolowe, loto ³⁷ Pita ido Sebedi nalafo lele gilimito uto ya siya-mulunau kolami keina naba-naba o minoto, ³⁸ eti limo, Sene-muluneu keina naba-naba omo yakafo fulunamoidana imo yamu amalo minoti namoki lakoina kiyaba o minalo, loto logimaiye. ³⁹ Eti loito, kefo ma monimo uto kola-wela mikalo olumo fito limo, Menefo, kanu ma minagaiyama miluma kolomo kapu ama olu fulo nedenane, loto kolomo nefa, ido namo kolodo mele nedámoto, kaimoka kolinanido ya mele nedo, loto loumaiye.

⁴⁰ Loumutoto ya itibito ege-ege moinamo we minado oto geyaima, oku ono minato ya Pita loumami, Namoki kamena lina efema lakoina kiyaba enawamo ya ogoufámafe? ⁴¹ Ido neta ma fedeto ya kepa mele lumutenaiye, loti koti kiyaba oti Goti loumutiko minalo. Lutigu eti enune, loti kolafa, ido ukadi aumala ya kefo ne, loto logimaiye.

⁴² Eti loito kofa uto limo, Menefo, keinawa ya olu fulo nedámagaiyama ya moda mofunagolowe. Kaimoka kolinanido ya mele nedo, loto loumutoto, ⁴³ ya kofa itibito aito, omuni fifi ito oku ono minamo ya geyeto ⁴⁴ fulo gedeito kofa uto Melafo loumami, ya komu loumami kama moda ayaida oto kofa loumaiye.

⁴⁵ Eti loumuito ya kofa itibito ege-ege moinamo we minado oto logimami, Faifa minoti oku ono

minafe? Kamena ya moda alitimo ya namo We Kula ya lifimanina nemo wenena anido moda gimaiye. ⁴⁶ Neidato wokele. Afulaleka eyalo. Kuwonefo-mota anido gimami we ya moda o fedaiye, loto logimaiye.

*Yudasikafo Yesu kuwolafo anido gimami ka
(Mk 14:43-50; Lu 22:47-53; Yo 18:3-12)*

⁴⁷ Eti loto logimi minaito ya ege-ege moinamo we tuwelu (12) minagu yauti we ma Yudasia ya o fedami, wenena mau naba lakoina yaki amo wenena anigu emi nabati kefati olamo, ya yokila ki umu-umu amo we kiyabani we ido Yuda wenena kiyabani we yate, ilimiti enawae, loti gilifi melae. ⁴⁸ Ido anido gimami we yakafo komu eti loto logimami, Wewa ya mudo edenamo ya ne. Ana-kiyanalo olalo, loto logimito ⁴⁹ oto alako Yesu nedo o fedeto loumami, Api lilibanimo we, siyane, loto mudo edaiye. ⁵⁰ Mudo edaito, Yesukafo loumami, Yowone we, eti enae, loto animo ya eti o, loto loumaito, ya oti analo olu kiki loti anigu olae.

⁵¹ Eti olato, moda Yesuki minamo we yauti makafo emila kimelauti ika oto yokila ki umu-umu amo we kiyabani we wenaba kouba-nabala we kala ya fuko fulitaiye. ⁵² Fuko fulitaito, Yesukafo eyeto ya loumami, Wenena muki emikafo fina finawamo ya emikafo gini fuli lenagilanako, itibito kimekau wiyo. ⁵³ Ido Menefo loga o edonetoma ya oiya ama enisolela mau naba-naba sewedi tauseni (70,000) yaidana oto gilifageto ane olu faka lenawamo ne, loto kolámabe? ⁵⁴ Ido eti oneto ka mono lufuwau

nemo yau ka ma namodo netawa o fedenami yamu limoma ya egaidana oto u ayalo kulawa fedenami ne? loto loga o edaiye.

⁵⁵ Ido aya kamenalo Yesukafo wenena mau minamo eti logimami, Namo ya ugele we wenabanina ne, loti koliti ya emiti kefati oluti oti nela fi nedunune, loti afe? Kamena-kamena felegaga kuliyai numuna naba kilalau ya wenena api gilibimo wodo yama ane-kiyanelo oluti nela fi nedámae. ⁵⁶ Eti ámama nefa, ido oiya ama ya neta muki o nedamo ya polofete ka mono lufuwa wiyamo ka yama u ayalo kulawa fedenagoliye, loto logimaito, ayalo ege-ege moinamo we muki fulo edeiti koli wae.

Yokila ki umu-umu amo we kiyabani we wenaba numunau ilimiti idamo ka
(Mk 14:53-65; Lu 22:54-55, 63-71; Yo 18:13-14, 19-24)

⁵⁷ Ena Yesu ana-kiyanalo olu kiki loti olamo we yate ilimiti yokila ki umamo we kiyabani we wenaba Kaiyafasi nedo wato, ayauka ya mono api gilibamo we ido Yuda wenena kiyabani we ya mau witi minae. ⁵⁸ Eti ato, Pita ya faigato melete ege uto, yokila ki umamo we kiyabani we wenaba numuna nabalo o fedeto kilalau dito, ya nedi-nedi o edenawae? Eyenae, loto kimiwe minagu uto amedoto minaiye.

⁵⁹ Minaito, ena yokila ki umamo we kiyabani wemomo ido kanisolenina kuliya Sanihetilini mau muki minoti ofo fulunumo ka olu oloto pinune, loti suki ka fi umunawamo ya moni wilimo wamo, ⁶⁰ wenena muki suki ka fi umunawamo ya o fedafa, ofo fulunawamo ka ma olu oloto

piyámae. Eti o minato, ya aiga we lele o fedeti eti lami, ⁶¹ Wewa yakafo eti limo, Goti felegaga kuliyai numuna naba ya lukoto fo kamena tili (3) wageto kofa ku fuli lenamo ne, lito ya moda kolonimo ne, loti laiye.

⁶² Eti laito, ya yokila ki umamo we kiyabani we wenabakafo folomolokati nedito Yesu loumami, Kamo ka itibito ma ádenabe? Wewa ya ka lo kedami ya nediye loti laiye? loto loga o edaifa, ⁶³ ido Yesu ya ka ádoto minaiye. Ka ádoto minaito ya yokila ki umamo kiyabani we wenabakafo loumami, Goti mino ko-ko imo we onobalalo loga o kedowe. Lolomo. Kamo Goti Nalafo Kilistoma minabe? loto loga o edaiye.

⁶⁴ Loga o edaito, Yesukafo loumami, Kaimokakafo moda lotane. Ido ka ma logimowe. Aiga namo We Kula ya aumafofo limo we ana onaleka amedoto minoto, kosinalo limuku o fedoneto neyenagilae, loto loumaiye.

⁶⁵ Ena kawa lido ya yokila ki umamo we kiyabani we wenabanina aimola ukanalo owo fekalito ya limo, Ake, moda Metefo kamana kiyaiye. Wenena ma ka fi umunawamo ya luni fiyámenuwe. Metefo kamana oiya kiyami ya moda kolitanako, ⁶⁶ yamu linate moda nediye loti kolae? lito ya amote loumamo, Moda fulunami ne, loti lae.

⁶⁷ Eti loti, ketufu o edeti, bemu-damu ofoti, ido malekate ani lukanadunu ofoti eti loumamo, ⁶⁸ Kamo Goti ilifi melami we Kilistoma minanimo ya kofami we kema ne? Polofete ka lolomo, loti lae.

Pitakafo Yesu kuliya olu falukami ka

(Mk 14:66-72; Lu 22:56-62; Yo 18:15-18, 25-27)

⁶⁹ Ena Pita ya feka numuna kilala lulau amedoto minaito, ya lonodo nomili ma amo nedo o fedeto loumami, Kamo yaki Galili we Yesuki minanima ne, lito, ⁷⁰ amokafo wenena muki onobanido olu falukuto eti loto limo, Ka lanimo yamu kolife loto kolámowe, loto ⁷¹ kanu welalo wito, lonodo nomili makafo eyeto ya wenena yalo minamo logimami, We ama ya Yesu Nasaleta weki lakoina minami ne, loto logimaito, ⁷² Metefo onobalalo lo fukoto, We ya eyámowe, loto kofa olu falukuto liye. ⁷³ Eti lito, aiga ya adu nedi minamo wenena mate amo nedo o fedeti loumamo, Kaka lanimo noka ya kolife logeto kamo ya ona amo minagu yauti minane, loti loumae. ⁷⁴ Eti loumato, kofa Metefo onobalalo lo fukoto, Wewa ya moda eyámowe. Ka ona ádoneto Gotikafo olu kopa o nedennaiye, lito ayalo ya okolofo kokololo liye. ⁷⁵ Kokololo lito, Pitakafo Yesu ka komu loumami ya okolofo nola ádageto kamokafo kamena tili (3) ya kuline olu falukunanimi ne, loto loumami ka yamu kolito, feka uto kufu naba-naba iye.

27

Yesu ya Pailati nedo ilimiti wamo ka

(Mk 15:1; Lu 23:1-2; Yo 18:28-32)

¹ Ena ko lito yokila ki umu-umu amo we kiyabani wemomo muki ido Isilaeli wenena kiyabani we mau witi Yesu ofo fulunuwe, loti ka lo kifiti, ² analo nela witi ilimiti uti gamani kiyaba we wenaba Pailati analo umae.

*Yudasi nela oto folami ka
(Ap 1:18-19)*

³⁻⁴ Ido kuwolafo-mota anido gimami we Yudasi ya Yesu ofo fulunuwe, loti lamo ka ya kolito siya-muluna keina naba-naba ito anido gimami meinala kifana siluwa teti (30) olami yama itibito yokila ki umamo kiyabani we ido Isilaeli wenena kiyabani wemomo ya gimito eti logimami, Namu lifimala minámami we ya kuwolafo anido gimoneto ofo fulunagilanako, lifimane ya naba ne, logimaiye. Logimaifa, amo yate lamo, Lamodoka nedito oto lane? Ya kaimo netaka ne, loti loumato, ⁵ Yudasi kifanawama oluto uto felegaga kuliyai numuna nabau yau fulito fulo gedeto uto nela oto folaiye.

⁶ Folaito, ido yokila ki umu-umu amo we kiyabani we yate kifanama oluti eti lamo, Kifanawa ya ofo fulunagili meina fiyama nenako, yamu felegaga kuliyai numuna naba kifana-koukameku melenumo ya ufe ádenagoliye. ⁷ Ayawa nedi enumo ne? loti ka lomo uti ya kaba masa olufe lo-lo imo we mikala ya wenena eba malekati oti fulunawamo ya mele gedenumo mikale, loti aya kifanawa yamakafo meina fiyae. ⁸ Yamu ya mikawa ya wanu mikale, loti kuliya melamo ya oiya ama yaki kuliya fa eti lo minae. ⁹ Ido aya yamu ya komu adeina polofete Yelemaiya eti limo,

Amomu ya Isilaeli wenena yate meinala litipelako kifana siluwa teti (30) ya ne, loti kifanawa ya oluti ¹⁰ Wekolakafo kaba masa olufe lo-lo imo we mikala meina finawae, loto lonomaido ya meina fiyae,

loto ka mono lufuwau (*Sek 11:12-13, Jer 32:6-9*)
nemo kawa ya ayalo wiyaiye.

Pailatikafo Yesu loga-miga o edami ka
(*Mk 15:2-5; Lu 23:3-5; Yo 18:33-38*)

¹¹ Yesu ilimiti oti gamani kiyaba we wenaba omunalo olu nedi edato, ya kiyaba we wenabamakafo loumami, Kamo Yuda wenena kiyabani we wekudi minabe? loto loga o edaito, ya Yesukafo limo, Kamo kaimoka ya moda lane, loto loumaiye. ¹² Ido yokila ki umamo we kiyabani we ido Isilaeli wenena kiyabani we ya Yesu ka ligiya-fagiya ka lo fi umado ya ka ma ádaiye. ¹³ Ka ma ádaito, Pailatikafo limo, Kamo yamu ka muki ligiya-fagiya lo fi komamo ya ma kolámabe? loto loga o edaifa, ¹⁴ ligiya ka loumamo ya lawoko maki itibito logimámami, yamu ya kiyaba we wenabama kala ligi-ligi kito elegiyaiye.

Pailatikafo Yesu yá yofolo ofalo, loto logimami ka
(*Mk 15:6-15; Lu 23:13-25; Yo 18:39-19:16*)

¹⁵ Ena melegelo-melegelo aya foliwa fedaito ya gamani kiyabani wenaba yakafo mau wiyamo wenena ya nelau wenena yauti we ma efilito ilifi fulo, lato ya wewa efili fulo gede-gede iye. ¹⁶ Ido aya kamenalo ya kaila fi-fi imo kuliyai we ma kuliya Balabasi ya nela numugu minaito, ¹⁷⁻¹⁸ Pailatikafo Yesu ya komumu witi anelo nomae, loto kolainako, wenena mau minamo ya eti logimami, Linate kolamo ya Balabasi ya efili fulo edenafemo, ido Yesu ya Kilistole, loti lamo we ya efili fulo edenae? loto loga o gedaiye.

¹⁹ Ena Pailati ka olufe lo-lo amo folomolo yalo minaito, olonafokafo ka ma eti loto fulo edami, Monala efe limo we ya koito edo. Aya we yamu onema famo koto keina naba-naba folowe, loto loumaiye.

²⁰ Eti loto kawa fulo edaifa, ido yokila ki umu-umu amo we kiyabani wemomo ido Isilaeli wenena kiyabani wemomo yate mau minamo wenena kani olamo, Balabasi ya fulo edeito Yesu ya ofo folo, loti loumalo, loti logimae. ²¹ Eti lato, ya gamani kiyaba we wenaba yakafo limo, Wewa lele yauti kema ya linatedoka ya fulo edenae? loto loga o gedaito ya amote Balabasi efili fulo edo, lato ya ²² Pailatikafo logimami, Ido Yesu ya Kilistole, loti lamo we ya amomu nedi edenae? loto loga o gedaito, ya mukite loumamo, Yá yofolo ofo folo, lato, ²³ amokafo logimami, Nediye? Nena mona nosámami ya melamimule? loto loga o gedaito ya ilulu kuti lamo, Yá yofolo ofo folo, loti auma witi lomo wae.

²⁴ Eti lato, ya Pailatikafo kolami, Kane kolámenagilae, loto kolito moda fina finagilamo yamu no ma lekito mau minamo wenena omunido ana noku wito eti logimami, Wewa ya ofo fulunawamo lifima ya namodoka minámenagoliye. Moda linanimonidokako ne, loto logimaito, ²⁵ ya wenena mukite ka itibiti loumamo, Wewa ofo fulunumo lifimawa ya lamoki nomilipate nakutefo-motadoka moda mino ledenaiye, loti lae. ²⁶ Eti lato, ya Balabasi efilito amodoka fulo edeito, ido Yesu ipi auma witi ofotiti, yá yofolo ofo fulunawae, loto kimiwe anido gimaiye.

*Kimiwe yate Yesu kamana kiyamo ka
(Mk 15:16-20; Yo 19:2-3)*

²⁷ Ena gamani kiyaba we wenaba kimiwela yate Yesu ilimiti uti Lomu gamani kiyabani we numuna kuliya Pilatoliumule, loti lamo kilalau diti kimiwe ma muki olu mau wi gedeti minoti ogona o edeti ²⁸ aimola ukanalo owo wakoti, owo fana kisi limo ma ukanalo wi edeti, ²⁹ ido kefani kailakafo kokamu olufe loti atelalo kolouto wi edeti, konofa ma ana onaleka ya meleiti omunalo kiyani umola fi umuti suki neta oti koli umuti eti loumamo, Aiyo, Yuda wenena kiyabani we wekudi, siyane! loumuti ³⁰ ketufu o edeti, konofama oluti atelalo ofomo wae. ³¹ Ofomo uti kamana kiti, ya owo fanama wakoti aimola ukanalo owo itibiti wi edeti, ya yá yofolo ofenagili ilimiti feka wae.

*Yesu yá yofolo ofamo ka
(Mk 15:21-32; Lu 23:26-43; Yo 19:17-27)*

³² Yesu ilimiti wato, ya we ma Sailinikati ami we kuliya Saimoni eyeti, ya yá yofola ana olu faka loto mofunaiye, loti auma witi lo edato moufaito ³³ ya monimo uti eba ma kuliya Gologota (kuliya monawa ya ateni auma ebale, loto nemo) yalo ya o fedae. ³⁴ Fedato no wainiki ido ekefa imo nowala yaki olu lakoiti nenaiye, loti umato, kefo efema noto kolaifa, eleka ofaito ánaiye. ³⁵ Eti ánaito, moda yá yofolo ofoititi ya ukanalo owola yamu noka kedeti iya meleiti olae. ³⁶ Eti olato, amedoti yalo ya kiyaba o ede minae. ³⁷ Ido atela mulalo ya ofo folamo ka mona Pailatikafo eti loto lufuwa wiyami, Ama ya Yuda wenena kiyabani we wekudi Yesu ya ne, loto lufuwa wiyaito melae.

³⁸ Ido yá yofolo lele malo ya kaila fiyami we lele amoki lakoina ginamo ma ya filiga onaleka ido ma ya filiga adowaleka ya yá yofolo ginae. ³⁹ Ido yalo uti oti amo yate ka nosámami-asámami auma witi loumuti oni aga-aga wi umuti eti loumamo, ⁴⁰ Ake! Kamo felegaga kuliyai numuna naba ya luko fulito fo kamena tili (3) ya kofa ku fukenamo ne, loto lanimo we kamo moda Goti Nalafo minotoma, kaimoka olu omuga koto yá yofolo yati lomo, loti loumae. ⁴¹ Eti lato, ido yokila ki umamo we kiyabani wemomo ido lo melami ka api gilibamo wemomo ido Isilaeli wenena kiyabani wemomo yalekate ayaidana oti kamana ki edeti eti loumamo, ⁴² Wenena ailo ya olu omuni ko-ko imoma nefa, aimola olu omuna kenae, loto ogoufámaiye. Isilaeli wenena wekudinina minami ya yá yofolo yati oiya amaló lomagetoma, ya moda koli kikito umunagolone. ⁴³ Amo ya Goti Nalafo minowe, loto limoma ya koli kikito Goti umainako, yamu Gotikafo lalo eyagaiyama ya moda efili edenami ne, loti lo minae. ⁴⁴ Ido kaila we amoki lakoina yá yofolo ginamo ya ayaidana oti ka nosámami lo edaiye.

Yesu folami ka

(Mk 15:33-41; Lu 23:44-49; Yo 19:28-30)

⁴⁵ Ena folilo tuwelu (12) kiloku yalomati u lunaga tili (3) kiloku ya mikau-mikau muki ya sinidomo wiye. ⁴⁶ Ido lunaga tili (3) kiloku yaloma ya Yesukafo limo, Eli, Eli, lema sabak-tani, loto auma wito limo ka monawa ya Gotine, Gotine, nedito fulo nedane? loto lito, ⁴⁷ ayalo nedi minamo wenena kawa koliti eti lamo, Wewa

ya Elaiya lula fiyaiye, lato, ⁴⁸ ido makafo alako oluloto uto neta kuwo nokuti noi yaidana oto nemo ya oluto, no waini ekefa imo yau fito konofa oiyoto pito meletu, Yesu nenaiye, loto umaifa, ⁴⁹ ido liligate, Fulitokele. Elaiya oto olu omuna kenaife? Ko minokele, loti lae. ⁵⁰ Eti lato, ido Yesu kofa ka auma wito loito ya moda ouna ilifi meletu folaiye.

⁵¹ Folaito, ayalo ya felegaga kuliyai numuna naba lulau ya eyetenawae, loti lafo-lafo naba kailamo ya yaleka atelalokati fekalito waka lomami ne. Ido mika ya mima naba oto, kifana naba-naba foki-naki oto, ⁵² mele gedamo eba ya fokito, felegaga wenena moda folamo ya so loti kono ukani ya kofa nedi gedaito, ⁵³ mele gedamo ebaleka yati oti, Yesu folaigniti moda neditami kamenalo ya numuna meya felegaga Yelusalemuka diti yalo monimo uti wenena naba oloto pi gimae.

⁵⁴ Ido kimiwe kiyabani we ido kimiwela ya Yesu kiyaba o edeti minamo yate mima imo ido neta ma muki oloto piyami ya eyeti koli naba-naba gimaito eti lamo, Wewa ya moda ona Goti Nalafo ne, loti lae.

⁵⁵ Yalo ya wenaipa muki Yesu Galili mikaloti ege meleti kouba-naba o edamo wenaipa ya faiga nedi minoti, neta koti koliti ⁵⁶ ayau minamo wena ya Malia Madala numudoti wenakele, ido lilafo Yemusite Yosefete onibo Maliakele, ido Sebedi nalafa lele onibokele yama minae.

*Yesu kono ukana ya kifagu mele edamo ka
(Mk 15:42-47; Lu 23:50-55; Yo 19:38-42)*

⁵⁷ Ena lunaga fo saipaito Alimatea numudoti neta-mata ko nami we ma kuliya Yosefe yakafo Yesu ege melami we ya oto ⁵⁸ Pailati nedoka uto Yesu kono ukana ya numunabe? loto loga ito, Pailatikafo kimiwele ya, Umalo, loto logimaiye. ⁵⁹ Eti ato, Yosefekafo kono ukana oluto, lafo-lafu feke kofawa makafo asa wito, ⁶⁰ kifana lula ligu aimola fulunamo ya mele nedenawae, loto liyaigu yau meleito, kifana fowena naba-naba ma kululu meleto oluto oto oto kifana lula welalo ma itoito moda wiye. ⁶¹ Moda wito, ena Malia Madala numudoti wena, ido lilafo Malia yate mele edami ebawalo adu yalo amedoti minaiye.

Kimiwe kono kalelo kiyaba oti minamo ka

⁶² Ena leda Sabati foli neta-mata olufe-fe lamo kamena fuli lito ya yokila ki umu-umu amo we kiyabani wemomo ido Falisi we ya Pailati nedoka uti eti loumamo, ⁶³ Wenabao, kote wiwi imo wewa yakafo kofawa minami kamenalo ya eti limo, Fuluto fo kamena tili (3) wageto kofa nedinagolowe, loto limo ka ya kate ki minonima ne. ⁶⁴ Yamu kimiwe ma gilifageto uti mele edamo kifana welalo itoti ya kamena tiliku (3) ya kiyaba oti minenawae. Eti ámenu mo ya ege-ege mo inamo we yate kono ukana ya ugele oluti uti, Yesu folaguti neditaiye, loti wenena muki logiminawamo kawa yakafo komu koni wiyamo ka yama olu afima edetenaiye, loumae. ⁶⁵ Eti loumato, Pailatikafo limo, Kiyaba enawamo kimiwe gilimiti uti kono kalelo ya kanu olu kiki lenawamo monawa koli minamo yamaidana eti alo, logimaito, ⁶⁶ uti kono kaleloma kanu olu kiki

lenune, loti kifana fowenalo aina meleititi fulo gedato, kimiwe kiyaba oti minae.

28

Yesu folaiguti neidami ka

(Mk 16:1-10; Lu 24:1-10; Yo 20:1-18)

¹ Ena Sabati foli fuli lito salele komu kame-nalo ko lenagolido ya Malia Madala numudoti ami wena ido lilafo Malia ya mele edamo eba kenaliye, loti aito ² ayalo moda mima naba-naba ito Wekola enisolela ma kosinaukati lumuto o fedeto mele edamo ebalo kifana fowenama kanudo itamoma kululu meleto ya mulalo amedoto minaiye. ³ Amedoto minami ya ko kopana yamaidana oto lamena ito ukanalo owo ya feke nafu-nafu liye. ⁴ Ido kimiwema kiyaba oti minamo ya eyeti koli gimaito, ukani ololo o kopaiti wenena ona folamo yamaidana oti lumu fou loti onomo wae.

⁵ Ena enisolemakafa wena lelema logimami, Linate koli kolámailo. Yesu yá yofolo ofo folamo ya eyenaliye, loti ami ya moda koli minowe. ⁶ Amo ya komu logimami yamaidana oto moda folaiguti olu nedi edainako, moda amalo minámaiye. E'e, mele edamo ebau yau diti onami ebala ya eyailo. ⁷ Eyetiti alako uti egege moinamo we ya eti logimailo, Folaiguti olu nedi edaito, ya moda Galili mikau u komu mele gedageto yalo eyenagilae, loti logimailo. Moda logimitowe, loto logimaiye.

⁸ Eti logimaito, wena lelema kono melamo ebalekati alako uti ya luni-kanigu moda koli gimami yaki, ido alikani naba-naba ami yaki

lakoina koliti ya ege-ege moinamo we logimianaliye, loti oluloti waido⁹ ya moda kaita Yesukafo katulani oto ya, Setinane, loto logimaito, ya amodoka o fedeti kiyana abusa witi ya ouniluni-kani umaiye.¹⁰ Ouni-luni-kani umaito, ya Yesukafo logimami, Koli gimámaneyo. Uti kunanefo-mota logimailo, Galili mikau uti yalo ya namo neyenagilae, loti logimailo, loto logimaiye.

Kimiwe yate neta oloto piyami monawa logimamo ka

¹¹ Ena wena lelema waito, ya moda kale welalo kiyaba amo kimiwe ma Yelusalemu numudo uti netawa muki oloto piyaima ya yokila ki umu-umu amo we kiyabani wemomo logimae.¹² Logimato, ya yokila ki umu-umu amo we kiyabani wemomo ido Isilaeli wenena kiyabani wemomo yate mau witi ka lo kifiti ya kifana naba-naba oluti kimiwe gimiti ya logimamo,¹³ Linate eti loti lalo, Luwaila ya oku ono minogeto ege-ege moinamo we yate oti kono ukana ya ugele oluti wae, loti lo oloto melalo.¹⁴ Ido kawa ya gamani kiyaba we wenaba kolitoma neta ma o ledetenaiye, loti koli gimámaneyo. Lalimote moda olu you lo edenumo ne, loti logimae.¹⁵ Eti loti logimato, ya kimiwe yate kifanama oluti ka logimado ya meyalo melae. Ido kawa ya Yuda wenena minagu upatomo wimo ya oiya ama ayaidana oti lo-lo ae.

Yesukafo lonolalo fulo gedami ka

(Mk 16:14-18; Lu 24:36-49; Yo 20:19-23)

¹⁶ Ena ege-ege moinamo we leweni (11) ya Galili mikau uto Yesukafo mowalo yalo walo, loto logimaido yalo ya idae.¹⁷ Diti yalo Yesu eyeti

ya ouni-luni-kani umafa, ido maleka ya kani ligi-ligi ki minae. ¹⁸ Ido Yesu amodoka o fedeto eti logimami, Kosinaleka ido mikaleka aumala muki ya namo nomainako, ¹⁹ yamu linate uti wenena muki mikau-mikau minadoka ya nege enawamo mona api gilibiti, ya Menefo kuliyalo ido Nalafo namo kulinelo ido Ouna Felegaga kuliyalo noku wi gedeti, ²⁰ ka lo mele gedodoma muki yaloma etiti meyalo melalo, loti api gilibalo. Eti ato namo ya moda linateki kamena-kamena mino gedemo uto uto mika kosina fuli lenaido minenagolowe, loto logimaiye. Modae.

Gotiki olu kutifi ledami ka kofawa
The New Testament in the Komongu dialect of the
Siane Language of Papua New Guinea
Nupela Testamen long tokples Siane long Niugini

copyright © 1991 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Siane

Dialect: Komongu

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-11-24

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source files dated 31 Aug 2023

16002536-bc8f-5779-8e88-c1fed5ba4079